

MENSA

ČESKO

jaro/2025

Obsah:

O Mense	3
Nadané děti	9
Z akcí a projektů	17
Místní skupiny	21
SIGy	30
Zahraničí	44
Z časopisu Mensa	47
Tvorba mensanů	62
Bystřílina	63
Adresář	67

Časopis Mensy Česko – Mensa – vychází dvakrát ročně. Číslo **jaro/2025**, ročník XXXIII, vychází v dubnu 2025 v nákladu 6 150 výtisků.

Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, zveřejnění nebo nezveřejnění příspěvků podléhá schválení Redakční radou. Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit. **Příspěvky, připomínky a dotazy prosím zasílejte na adresu redakce@mensa.cz.**

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy Česko, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na magazin.mensa.cz je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu magazin.mensa.cz. Archiv všech čísel, včetně časopisů Mensy International, naleznete po přihlášení na intranetu Mensy intranet.mensa.cz. Časopis je zasílán všem členům Mensy Česko. Změny adresy a dotazy na předplatně prosím zasílejte na adresu sekretarka@mensa.cz. Vydavatel: Mensa Česko, Španielova 1111, 163 00 Praha 6; Tisk: Typos, tiskařské závody, s. r. o., Podnikatelská 1160/14, 320 53 Plzeň; Grafika: Ateliér Falátek, s.r.o., Prokopova 19, 301 00 Plzeň. ISSN 1211-8877; ISBN 978-80-904666-9-2. Evidence periodického tisku MK ČR E 22252; © Mensa Česko, 2024. Printed in the Czech Republic.

Na tomto čísle se podíleli: archiv EMAG 2024, archiv Mensy International, archiv World Nomad Games, Eva Bártová, Tomáš Blumenstein, Tereza Bohatá, Václav Brázda, Oldřich Bureš, Filip Cimburek, Tereza Cimburová, Rachael Corson, Petr Čavojský, Taryn Dryfthout, Lenka Dudová, Jana Elbelová, Eva Erbošová, Zdeněk Falář, Ladislav Frankl, Peter Fröhler, Marta Frydrychová, Fay Frydrynová, Marie Havránková, Miloš Hejda, Věra Hellerová, Martin Hladík, Dagmar Hladíková, Aleš Hodina, Vladka Holbiková, František Holub, Petra Holubová, Miroslav Charvát, Jan Ivanovský, Lukáš Janda, Lydia Jasenská, Iveta Jelínková, Jan Jeřábek, Andy Juganaru, Čestmír Kalus, Hana Kalusová, Aloiz Kara, Jiří Keller, Václav Kořínek, Zuzana Kořínková, Jovana Kostic, Hana Kotinová, Honza Koudelka, Karel Kostka, Eliška Anna Kubičková, Ivana Kyselová Košková, Tomáš Kubeš, Vladimír Kutálek, Monika Malá, Bohumil Malý, Petr Mazal, Lucie Měchurová, Jaroslav Menčík, Hana Mičicová, Jakub Moc, Kristýna Mothejzík, Tomáš Nováček, Kate Nacard, Radim Novák, Jitka Nováková, Michal Novotný, Florian Oreviceanu, Lucie Palivcová, Zdenka Pániková, Jan Hubert Pavelka, Petra Pavelková, Darina Peterková, Marius Petrini, Zuzana Poláková, Eva Pulcmanová, Milada Pytelová, Jiří Rak, Jana Rohová, Alena Řezáčová, Martin Sedláček, Karel Schamberger, Daniel Simion, Jan Slezák, Josef Sotona, Jana Soukupová, Michaela Spáčilová, Jiří Šmach, Jana Šobrová, Matěj Šrubař, Petr Štěpán, Vít Švachouček, Pavel Terber, Vladimír Tesař, Jana Tillová, Richard Unruh, Jana Unruhová, Kateřina Vágnerová, Lukáš Vacek, Eva Vavřínová, Markéta Vítková, Eva Vítová, Pavel Vlašánek, Pavlína Vránová, Wimpie Waden Dis, Neela Winkelmannová, Stanislav Wolf, Soňa Zbytowská.

Titulka: Martin Jelínek, příspěvek z mensovní fotosoutěže 2022.

Mensa je mezinárodní organizace založená roku 1946 v Oxfordu. Je to nevýdělečné apolitické sdružení nadprůměrně inteligentních lidí bez rozdílu rasy a vyznání. Jde o organizaci ideologicky, filozoficky, politicky a nábožensky neutrální, která při přijímání členů nezohledňuje jiná kritéria než inteligenci na úrovni horních dvou procent populace (tj. IQ 130 a více podle stupnice používané v ČR) a minimální věk 14 let.

V praxi tedy všechny mensany spojuje jen to, že jsou inteligentní – jinak jsou velmi různorodí.

Mensa Česko funguje nepřetržitě od roku 1991 a počet jejích členů včetně členů Dětské Mensy už přesáhl 6 400. Dětská Mensa je speciální platforma sdružující mimořádně nadané děti od 5 do 16 let, které by se jinak kvůli věkovému limitu nemohly členy stát. Mateřskou organizací Mensy Česko je Mensa International, která už má více než 150 tisíc členů ve 100 zemích světa.

Oficiálním cílem Mensy je využívat inteligenci ve prospěch lidstva – to má zakotvené i ve svých stanovách. Co to reálně znamená? Mensa jednak propojuje své členy, tvoří pro ně stimulační intelektuální a společenské prostředí a dává jim možnost seberealizace, jednak svůj cíl naplňuje i prostřednictvím řady projektů a aktivit zaměřených na zkoumání a podporu inteligence a nadání. Ve světovém měřítku určitě stojí za zmínku Mensa Foundation (USA), která uděluje nejrůznější granty a stipendia jak na zkoumání inteligence, tak pro podporu výjimečně nadaných studentů. Rozhodně ale není jediná – velká část národních Mens nějaký projekt zaměřený na podporu nebo zkoumání nadání realizuje.

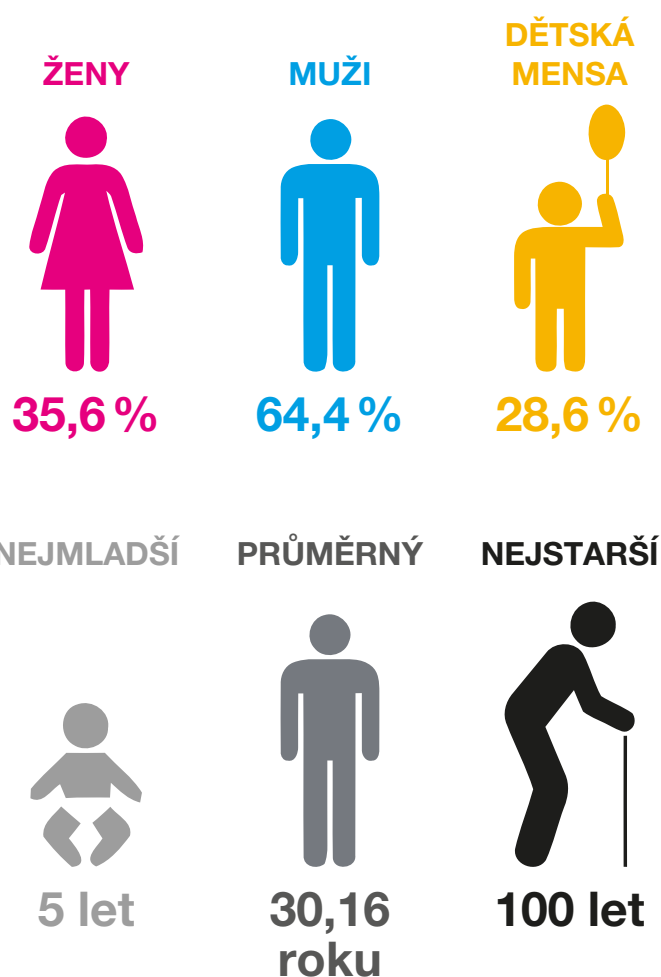
Mensa Česko v této oblasti také patří mezi velmi aktivní a její projekty zaměřené na nadané děti, jejich vzdělávání a rozvoj tvoří velkou část její činnosti. Velká část projektů Mensy Česko směřuje také mimo členskou základnu a všechny mensovní akce jsou přístupné nejen členům, ale i veřejnosti. Pokud vás tedy nějaká akce láká, přijďte a směle s sebou vezměte své přátele, partnery nebo příbuzné.

Sama Mensa ale „nedělá nic“ – všechny aktivity jsou dílem jejích členů, ať už v rámci jednotlivých místních skupin (s. 21), zájmových skupin – tzv. SIGŮ (s. 30), větších mensovních projektů (s. 17), nebo zcela individuálně. Pokud vám tedy v nabídce mensovních aktivit něco chybí, můžete se směle pustit do organizace akce vlastní – třeba takové, která je z oblasti vašeho zájmu a o kterou byste se rádi podělili s ostatními. Mensa je taková, jakou si ji členové udělají – a aktivitě se meze nekladou.

Kdo jsou mensané?

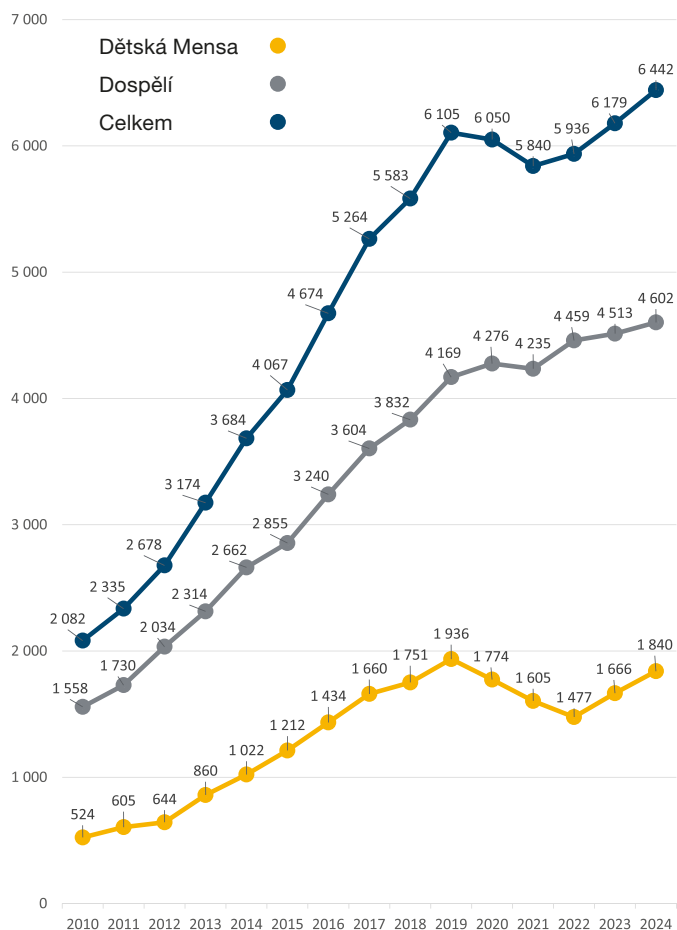
CELKOVÝ POČET ČLENŮ: 6 442

VĚKOVÝ PRŮMĚR ČLENŮ DOSPĚLÉ MENSY: 37,66

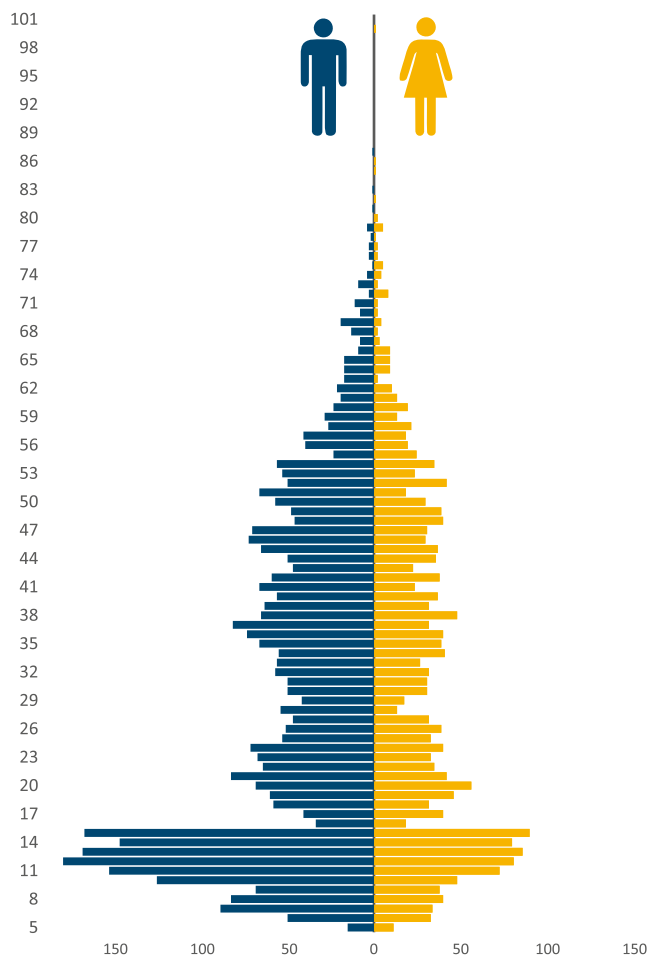

Data k 12. 2. 2025

Vývoj počtu členů

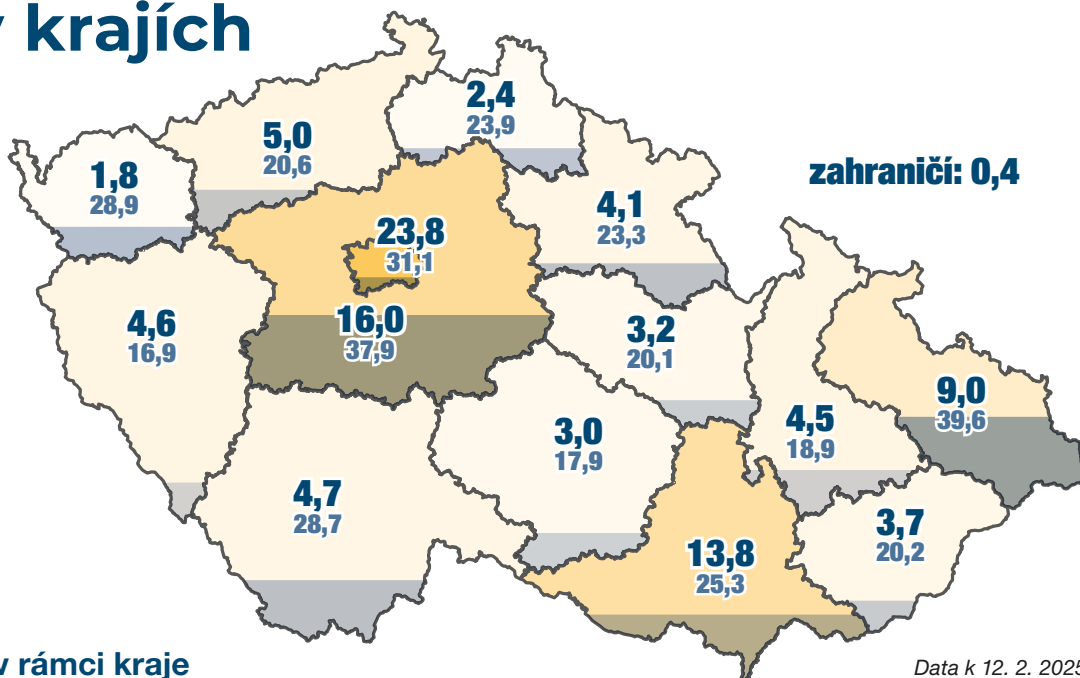
Věk členů

Procentuální zastoupení členů Mensy v krajích

 % členů Mensy v rámci ČR

 % Dětské Mensy v rámci kraje

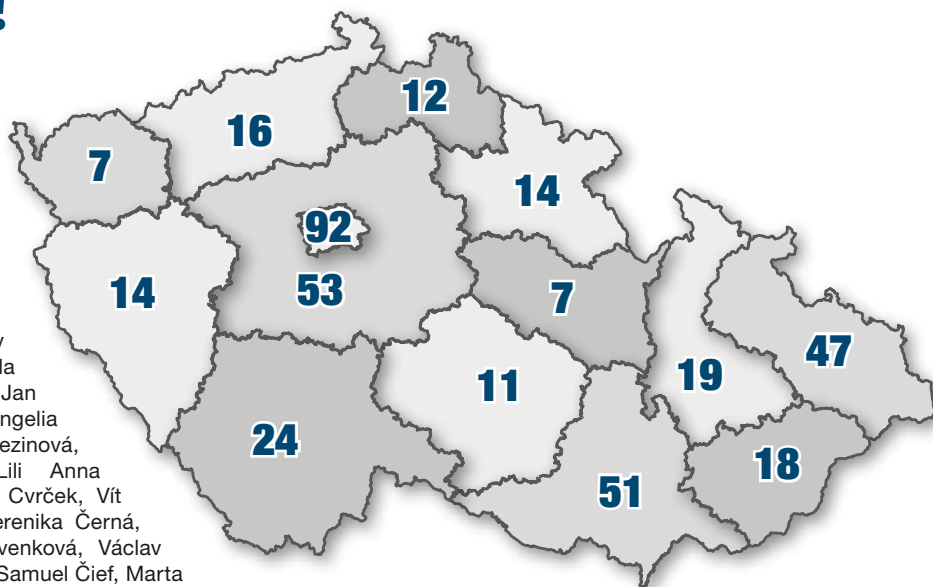

Data k 12. 2. 2025

Vítáme nové členy Mensy Česko!

Od 1. září přibylo do Mensy Česko téměř 400 nových členů:

Marek Adamec, Erik Daniel Albesc, Julie Andielová, Nela Andrusová, Karolína Augustinová, Andrej Baksa, Jan Bartoň, Jana Bartoňová, Matyáš Barták, Nicole Belova, Dominik Benda, Tomáš Bertarelli, Ronya Birusk, Vilém Bitman, Rozálie Kateřina Blahutová, Benet Bláha, Oľívie Bodečková, Tobiáš Boháček, Květa Bouchalová, Miroslav Brabec, Filip Bradáč, Lucie Braunová, Michaela Brzobohatá, Anh Tuan Bui, Michal Buják, Jan Burda, Vladimír Bureš, Radka Burešová, Vangelia Busiu, Matěj Bystroň, Benedikt Bílý, Klára Březinová, Terezie Březíková, Martin Cetkovský, Lili Anna Čihelníková, Elsa Cvrkalová, Matěj Miroslav Cvrček, Vít Čanda, Aleš Čermák, Emílie Čermáková, Berenika Černá, Markéta Černá, Robin Černá, Viktorie Červenková, Václav Červák, Michal Česal, Daniel Čief, Denis Čief, Samuel Čief, Marta Čiháková, Sebastian Čičman, Michal Čihal, Sebastian Čížek, Vojtěch Damašek, David Dařena, Vojtěch Degl, Jan Demel, Jana Demelová, Max Denemarek, Viktorie Doubravová, Martin Drlík, Jana Dubnová, Matěj Duchoň, Jiří Dudek, František Dvořák, Karel Dvořák, Vojtěch Dvořák, Václav Dvořák, Věra Dvořáková, Daniel Dvořáček, Jindřich Elbel, Vlastimil Eliáš, Pavla Endrlová, Vladimír Evseev, Jana Fantová, Edgar Feťko, Jonáš Fiala, Adam Ficek, Patrik Fila, Zuzana Fišarová, Tobias Florián, Beata Fojtová, Marek Frauenberg, Jan Fridrich, Andrej Fritsch, Kateřina Fričová, Karolína Froncová, Kristýna Frymlová, Adriana Frýdecká, Jakub Fárka, Vojtěch Gabrhelík, Jan Galnor, Dorian Gjonaj, Eathen Glanzer, Patrik Golis, Tomáš Grafek, Miroslav Grigarczik, Roman Grmela, Daniel Gross, Vladimír Josef Grossberger, Šimon Gubáni, Evelyn Halfarová, Zuzana Halodová, Thea Handlová, Bára Hansalová, Denisa Hanzlová, Vilém Hanzlík, Ema Marie Havlínová, Jonatán Tomáš Havlíček, Anežka Havranová, Zuzana Havrdová, Tomáš Herčík, Jakub Hlavatý, Zlata Hlaváčková, Eliáš Hlušička, Petr Hodinský, Vlasta Holá, Hanka Homolová, Max Jiří Horníček, Adam Horák, Tomáš Hošek, Stanislav Hradecký, Ondřej Hraška, Natálie Hrbánová, Lenka Hrubá, Matyáš Hubač, Jiří Hubert, Karolína Hynková, Peter Sebastian Höggqvist, Vojtěch Hýbl, Jan Hýl, Simona Chocholáčková, Václav Choura, Sofie Ioanidu, Josef Ivičič, Marek Jansta, Liana Janáková, Jakub Jaroš, Vojtěch Jašík, Teodor Jelínek, Emily Jeřábková, Jan Jirmus, Ivana Jiříčná, Lada Jošková, Jonáš Jurajda, Alena Jurajdová, Tomáš Jursík, Zdeněk Jícha, Nela Kafanová, Michaela Kajzarová, Klára Kalusová, Karel Kameník, Viktor Kamlach, Jakub Kapitán, Petr Kapras, Lukáš Karásek, Barbora Kašparová, Emilia Kijiv, Sooyeon Kim, Markéta Kirchnerová, Kristián Kislinger, Kryštof Klečka, Michal Klimša, Leontýna Kloferová, Amálie Klosová, Dominik Kludský, Jindřich Klásek, Martin Knotek, Anna Kocourková, Marie Kocurová, Matěj Koděra, Jonáš Kohout, Kristýna Kolaříková, Michael Kolář, Samuel Koniček, Jakub Konšel, Jitka Kostolníková, Jan Kotrbatý, David Koutník, Pavel Kouřil, Valérie Kouřilová, Lucas Kovac, Tibor Kovaljov, Miroslav Kovář, Petr Kovář, Lukáš Kozel, Adam Kozlík, Jan Krasný, Martin Kratina, Thomas Michael Kratochvíl, Elen Kratochvílová, Eliška Kroutilová, Jan Králík, Josef Králíček, Richard Krátký, Václav Krůta, Antonín Kubík, Václav Kubík, David Kupka, Max Köppl, Filip Křehlík, Amálie Křenková, Jakub Křováček, Kristýna Křováčková, Martin Kůr, Antonín Kůta, Johanka Laská, Peter Lazúr, Stanislav Liebl, Michal Lipka, Sabina Lokotová, Marek Loukota, Vít Lukavský, Mariana Lukesová, Kryštof Machatý, Marianna Machotová, Eliška Mandíková, Márk Marsovszky, Dzmity Mazheyev, Filip Mañas, Filip Melduška, Richard Melečke, Miroslav Menšík, Sofie Anna Michalcová, David Michalík, Samuel Mikita, Oliver Mikschik, Sofia Mileva, Petr Minařík, Martin Mirc,

Laura Motyčková, Šimon Mrázek, Šimon Mrštík, Ema Munzarová, Matěj Máček, Maxmilian Möser, Matěj Müller, Ondřej Müller, Tereza Nalezencová, Max Navrátil, Oskar Nechita, Kristián Nedoma, Nela Novobilská, Alexandr Novák, Vojtěch Novák, Roman Němec, Ivana Obhlídalová, Patrik Olšar, Šimon Osoba, Jonathan Osteroth, Filip Otta, Jan Palma, Adam Panocha, Michal Panuška, Veronika Panušková, Jáchym Panzenberger, Joosang Park, Maxmilián Pavliš, Klára Pavlíčková, Izabela Pazderová, Lucas Adrian Pedro, Anežka Pekařová, Lukáš Petr, Michaela Petřivalská, Jaroslav Petřivý, Eva Petříková, Andrea Pešíková, Dinh Phuc Hoang, Michael Pilař, Tomáš Podhajský, Adéla Kateřina Pokorná, Vojtěch Pokorný, Jan Polách, Adam Procházka, Jakub Procházka, Ema Prokopová, Tereza Prokopová, Kateřina Prášilová, Šimon Psár, Simona Ptáčková, Mikuláš Puškaš, Martin Pácha, Eliáš Přecechtěl, Marek Přehnal, Kamila Pšenáková, Hana Radoňová, Markéta Raiskupová, Sebastian Reed, Aneta Reichmannová, Jan Remeš, Kryštof Rohlík, Judith Roux, Josef Roušar, Eva Rozsypalová, Leona Rozsypalová, Lenka Rumánková, Anastasiia Rycheva, Patrik Ryšlavý, Veronika Řezníková, Jakub Řezníček, Marek Řezníček, František Říha, Dan Sarauer, Jiří Serbus, Filip Seda, Terezie Skalská, Lukáš Skoupý, Elyas Sláma, Šimon Sochor, Alexandra Soukupová, Kryštof Jan Stareček, Ondřej Suchan, Radim Suhomej, Dominika Surovcová, Sebastian Surovec, Daniel Svatoš, Miroslav Sviták, Vincent Šanca, Martin Šaradin, Eliška Šindelová, Anežka Špačková, Miloš Štrojsa, Kristýna Šulová, Ferdinand Švach, Dominik Švec, Aneta Švecová, Julie Švecová, Daniela Švehlová Hajšmanová, Jakub Švestka, Radek Švestka, Lucie Švestková, Matyáš Tabášek, Kira Tarielashvili, Richard Teichmann, Hubert Tměj, Anna Tomanová, Lad Tomeček, Jindřich Tománek, Jaroslav Tomáš, Renata Tomášová, Veronika Tomšíková, Lucie Trajković Brožová, František Troubil, Vivienne Twardzik, Jakub Týc, David Těšínský, Oldřich Uher, Tomáš Urbánek, Jaroslav Učeň, Filip Vadlejch, Jan Valeš, Michaela Vančurová, Alex Vaněk, Daniel Varga, Patrik Vaverka, David Vencálek, Radek Vesecký, Patrik Vihan, Nella Vihanová, Hugo VINTR, Petr Viček, Adam Vondrášek, Michal Vorobel, David Votava, Natálie Vyhnalová, Ema Vyskočilová, Ema Vysoudilová, Ladislav Václavek, Martin Víšek, Richard Weiss, Pavel Wildumetz, Erich Winkler, Matěj Wint, Michal Wohanka, Jaroslav Zabloudil, Jaromír Zach, Eliška Zachovalová, Markéta Zakouřilová, Samuel Zalabák, Jakub Zavadil, Vít Zeman, Ema Zemanová, Šimon Zemánek, Nathan Zlatník, Václav Zoch, Oto Zwettler, Jiří Zwias, Filip Zátoupek, Adam Žalud, Jindřiška Žlebková, Radek Župa, Teodor Žák

Ekonomika 2024

Ekonomika je dle jedné ze známých definic shrnutí hospodaření nějakého subjektu. Pokusím se tedy v rámci následujících pár vět shrnout, co se nám v rámci ekonomiky v roce 2024 podařilo.

Jedním ze základních bodů a náplní ekonomiky je tvorba rozpočtu. Stejně jako v předchozím období bylo při tvorbě rozpočtu počítáno s rezervou vytvořenou v předcházejícím období. V rámci příjmové části rozpočtu byly predikovány nárůsty v členských příspěvcích ve výši cca 6% a v oblasti testování ve výši téměř 28%.

Na straně výdajové pak významnou položku představují náklady na administrativu ekonomiky, zde jsme se především snažili, abychom byli stále efektivnější

a nedocházelo k jejich výraznému nárůstu. Samozřejmě jsou také výdaje, jejichž výši nejsme schopni ovlivnit, jako například odvody do Mensy International.

Součástí rozpočtu jsou také příjmy a výdaje akcí, kam můžeme počítat například celostátní setkání, tábory, zahraniční zájezdy, semináře a další. Tyto aktivity jsou však financovány primárně jejich účastníky, proto je jejich dopad do celkové bilance rozpočtu nízký, ačkoliv v rozpočtu nám příjmovou i výdajovou stranu navyšují velmi významným způsobem.

V pravidelných intervalech byly rovněž podávány průběžné informace o hospodaření Mensy Česko.

Vyhodnocení předchozího roku proběhlo, jak je již dobrým zvykem, na červnové mensovní valné hromadě.

V rámci administrativy ekonomiky jsme se v průběhu roku museli adaptovat na změny v zákonných předpisech, především v oblasti dohod o pracovní činnosti. Upravovali jsme také znění smluv s externími spolupracovníky, aby byly v souladu s aktuálními předpisy. Snažili jsme se o další optimalizaci jednotlivých procesů, nicméně ne vše, co bychom chtěli, se podařilo a čeká nás ještě mnoho práce v dalších letech.

A jaké další výzvy na nás čekají v roce 2025 mimo standardních věcí jako schválení rozpočtu, sledování výsledků hospodaření a vedení účetnictví? Vždy je co zlepšovat, proto předpokládáme dílčí změny ve struktuře a jednotlivých střediscích rozpočtu a doufáme v další změny v optimalizaci procesů.

Jana Unruhová

Komise pro marketing a propagaci

Komise pro marketing a propagaci (zkráceně KMP) se stará o koordinaci činností spojených s propagací Mensy Česko (Logická olympiáda, Mensa Akademie či celostátní setkání) i dílčích projektů, akcí místních skupin, SIGů apod. Dohlíží na soulad grafických a textových výstupů se záměrem a stanovami Mensy, zachováním dobrého jména Mensy, právními předpisy ČR aj. Kontroluje, že veškerá komunikace s médií, která probíhá jménem Mensy Česko nebo ve spojení s mensovními projekty a aktivitami, je v souladu se záměrem a stanovami Mensy. Schvaluje použití loga Mensy na reklamních předmětech a akcích, které nejsou přímo akcemi Mensy samotné (např. akce místních skupin, SIGů, jednorázové spolupráce atd.).

Koordinátorkou komise byla do 1. července loňského roku Hana Kalusová, která se o PR Mensy Česko starala dlouhých 11 let, za což jí patří naše velké uznání a díky! Poté koordinaci KMP převzala Jana Šobrová, která se svým profesionální přístupem zasloužila o vytvoření manuálu pro fungování KMP a vzorně se starala o tiskové zprávy, newslettery a propagační materiály jednotlivých akcí Mensy Česko. Bohužel se jí ale na činnost v KMP nedostával dostatek času, funkce se tedy k 1. září vzdala a pozici koordinátorky KMP od té doby vykonává tajemnice pro PR Jana Unruhová. Ta má na starosti pravidelnou tvorbu a rozesílku dvou měsíčních newsletterů, je členkou redakční rady a má na starosti propagační předměty Mensy Česko.

KMP se schází pravidelně jednou měsíčně (nově druhý čtvrtek v měsíci v 19:00), a to online. Jejimi členy v roce 2024 byli: Marie Belo, redesign webu a grafika, Dita Sedláčková, tajemnice pro fundraising

a koordinátorka fotosoutěže a sociálních sítí Mensy Česko, Zuzana Kořínková, šéfredaktorka časopisu Mensa, HONza Koudelka, technická podpora časopisu, Jan Pokorný, člen redakční rady, autor tiskových zpráv a pomoc s tvorbou obsahu na sociálních sítích, a Jiří Šmach, mensovní webmaster.

Jiří Rak

Intranet a IT Mensy v roce 2024

I v roce 2024 jsme vylepšovali naše interní systémy.

Ústředním systémem je náš intranet intranet.mensa.cz.

V intranetu Mensy můžete sdílet své fotografie, diskutovat, ptát se ostatních v anketách, vyhledávat v dokumentech Mensy a v archivu časopisů, můžete rozesílat zprávy členům (kromě těch, kteří

si odběr zpráv zakázali), vyhledávat členy ze svého okolí nebo se stejnými zájmy (pokud k tomu tito dali souhlas), založit pozvánku na mensovní akci, založit si mensovní e-mail, zaplatit členský příspěvek a mnoho dalšího.

Intranet Mensy je základní systém pro hlavní činnost Mensy, tedy organizaci testování, zpracování a evidenci jeho výsledků, zpracování plateb a evidenci členských příspěvků.

Základ intranetu Mensy byl zprovozněn už v roce 2000. V loňském roce jsme se věnovali jen drobným změnám. Zastaralost systému nám bohužel komplikuje údržbu. V roce 2024 se nám bohužel proti původnímu plánu nepodařilo zvládnout migraci na PHP 8. Nicméně na sklonku roku se nám podařilo zaujmout další dobrovolníky, kteří by byli ochotni s rozvojem systému pomáhat.

Přesto jsme během roku pracovali na úpravách spojených s platbou kartou

a QR platbou (Honza Koudelka) a mnoha drobnostech souvisejících s provozem a předáním dat do účetnictví (Jiří Šmach).

Tomáš Kubeš se věnoval úpravám spojeným s poukazy na testování, nasazování změn a aktualizacím testovacích serverů.

Petr Mazal pomáhal všem, kteří zapoměli heslo nebo měli jiný uživatelský problém.

Martin Dub pomáhal s úpravami statistik a přihlašovacího formuláře k testování.

Mensovní IT však není jen intranet. V roce 2024 jsme rozvíjeli i další systémy.

www.mensa.cz:

Nový web pro externí návštěvníky funguje výborně, což se projevilo především výrazným snížením opakovaných dotazů. V roce 2024 jsme řešili drobné úpravy v designu a textech, dále v oblasti projektu a SIGů, kterým se věnovala Marie Belo.

akce.mensa.cz (alias MES):

Petr Kras opět připravil systém a podporoval organizátory obou celostátních setkání – jarního v Mukařově a podzimního v Mariánských Lázních. Tento systém se využívá i pro evidenci účastníků konference Vzdělání pro budoucnost na konference.mensa.cz a nově také pro aktivity akademie.mensa.cz.

V roce 2025 bychom chtěli do vývoje systému zapojit další vývojáře, pokročit v úpravách usnadňujících nasazení v zahraničí a vylepšit další funkčnosti.

casopis.mensa.cz:

V minulých letech se díky práci Zuzany Kořínkové a podpoře Honzy Koudelky podařilo rozjet nový web časopisu, který má díky tomu novou moderní tvář.

deti.mensa.cz:

Na revitalizaci systému zahájené na konci roku 2022 se bohužel stále pracuje. Čestmíru Kalusovi bych rád poděkoval za péči o systém a jeho obsah. Pracujeme na updatu systému do nového designu.

shop.mensa.cz:

Do systému jsme přidali další zajímavé produkty. Rozšířili jsme tým administrátorů, kteří se o shop nyní starají.

volby.mensa.cz:

Rok 2024 byl rokem volebním. Náš volební systém bylo třeba nastavit, dohlédnout na jeho funkčnost během voleb a předchozí volby přesunout do historie (Tomáš Kubeš a Vlastimil Daněk).

logickaolympiada.cz:

Martinu Sedláčkovi bych rád srdečně poděkoval za správu systémů Logické olympiády (kromě webu se jedná o databázi úloh a systém na jejich poloautomatické vyhodnocování).

Martinovi Sedláčkovi bych dále rád ještě poděkoval za správu mensovních domén, mensovního vývojového prostředí (systém 5 dev serverů + gitlab), mensovního účetního

clusteru (systém 7 stanic pro vzdálený přístup k účetnictví) a správu elektronických dokumentů a digitálního archivu Mensy.

Jiřímu Šmachovi bych rád poděkoval za správu obsahu na www.mensa.cz.

Další rozpracované úkoly, na kterých budeme pokračovat v roce 2025:

- Honza Koudelka věnuje úsilí vylepšení hromadného rozesílání emailů a newsletterů, protože v loňském roce jsme čelili problémům se zablokováním doručování emailů na adresy @centrum.cz, @volny.cz a @atlas.cz.
- Aleš Novotný pokračuje ve vylepšování interaktivního formuláře pro přihlašování do Mensy.
- V roce 2024 jsme začali pracovat na novém systému spravujícím evidenci k Logické olympiádě. Pro tuto aktivitu byl vyčleněn interní tým, který bude na vylepšení tohoto systému dále pokračovat.

Práce na systémech Mensy je dobrovolná a rád bych ještě jednou velice vřele a srdečně poděkoval všem, kteří věnovali svůj čas, úsilí a um ke zlepšování našich systémů pro dobro všech členů a zkvalitnění chodu Mensy!

Setkání vývojářů se konají pravidelně každé sudé úterý v měsíci od 19:00 v kanceláři Mensy na Praze 6 nebo online. Určitě přijďte nebo se přihlaste, máme pro vás pizzu! Pokud chcete vědět více, přihlaste se do konference SIG Rozvoj intranetu sig-intranet@mensa.cz nebo nám napište na intranet@mensa.cz.

Petr Štěpán

Shop.mensa.cz

Internetový obchod Mensy Česko shop.mensa.cz v roce 2024 dosáhl celkového obratu 314 258 Kč s 446 realizovanými objednávkami. Průměrná hodnota objednávky činila 704,61 Kč.

Nejprodávanější produkty

- **Poukaz na test IQ pro dospělé – 136ks, obrat 74 800Kč**
- **NTC Systém učení (1. a 2. část) – 232ks, obrat 51 443Kč**
- **Poukazy na test IQ (individuální a pro děti/studenty) – 80ks, obrat 42 700Kč**
- **NTC kartičky: kompletní set – 83ks, obrat 11 606Kč**
- **Batoh Mensa – 17ks, obrat 10 003Kč**
- **Knihy zaměřené na rozvoj inteligence (Enigmatické hádanky, Život s vysokou inteligencí, Nadané dítě) – celkem 92ks, obrat 24 258Kč**

Obchod shop.mensa.cz nadále poskytuje širokou nabídku produktů podporujících intelektuální rozvoj a testování IQ. Největší zájem je dlouhodobě o IQ testy, které tvoří významnou část obratu. Vzdělávací materiály k metodě NTC jsou stabilně populární u rodičů a pedagogů, zatímco knihy a merch přitahují pak hlavně členy Mensy.

Celkové výsledky potvrzují význam obchodu jako nástroje pro šíření aktivit Mensy Česko a podporu nadaných jedinců.

Testování IQ

Mensa Česko nabízí testování IQ pro veřejnost pravidelně v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové, Ústí nad Labem, Plzni, Liberci, Trutnově, Pardubicích, Prostějově, Karlových Varech, Českých Budějovicích a ve Vsetíně. Na základě poptávky realizujeme testování nepravidelně i v jiných městech České republiky. Testujeme děti od dosažených 5 let věku a dospělé. Zájem o testování je již standardně poměrně vysoký, a to ve všech věkových kategoriích. Vzestupný zájem je stejně jako v minulém roce i u kategorie seniorů.

Probíhá také individuální testování, termíny nabízíme především v Praze, ale v případě zájmu je možné domluvit termín v Brně, Ostravě, Hradci Králové nebo Prostějově. Na testování je možné využít i poukazy zakoupené v Mensa shopu, k dispozici jsou poukazy jak na veřejné, tak na individuální testování.

Stabilně zaznamenáváme také velký zájem o školní testování, kdy na základě poptávky škol a rodičů testujeme děti hromadně v rámci výuky. Testuje se jak ve školách a školkách spolupracujících s Mensou, tak i v nových školách, které o spolupráci s Mensou nebo o podporu nadaných dětí

Hana Mičicová

Zpráva ombudsmana

Nejen těm, kdo nečetli aktualizované znění stanov Mensy Česko, je dobré připomenout, že Mensa má svého ombudsmana. Jeho úkolem je snaha o řešení jemu předložených sporů v rámci Mensy Česko, k čemuž shromažďuje příslušná fakta a dokumenty, pořádá slyšení, která považuje za vhodná, a vydává zjištění a závěry. Při těchto činnostech může spolupracovat se všemi členy Mensy, přičemž neochota spolupracovat na jejich straně může vést až k případným sankcím.

mají zájem. Naše testování dlouhodobě slouží k identifikaci nadaných dětí, kterým díky tomu může být poskytnuta v rámci výuky adekvátní podpora.

V roce 2024 jsme otestovali celkem 3 507 dospělých a 4 147 dětí.

Tým testujících jsme rozšířili o jednoho testujícího pro dospělé pro Olomoucký a Zlínský kraj.

K testování dětí používáme naše vlastní testy MITCH (kategorie 9–13 let) a MITCH MINI (kategorie 5–8 let). Pro testování dospělých a dětí od 14 let jsme téměř dokončili standardizaci nového testu MITA. Aktuálně čekáme na souhlasné stanovisko s jeho používáním ze strany psychologa Mensy International a zároveň sbíráme ještě širší vzorek pro upřesnění norem.

Další informace o testování IQ, přehled aktuálně vypsaných termínů, odkaz na nákup dárkového poukazu na testování IQ pro vaše blízké nebo možnost objednat si ozdobný dvojjazyčný certifikát výsledku testu najdete na mensa.cz/testovani

Svá zjištění pak ombudsman předkládá všem zúčastněným a Radě a může doporučit sankce či jiná nápravná opatření. Na žádost všech stran sporu může ombudsman též jednat jako rozhodce. Pokud se všechny strany dohodly na rozhodčím řízení, je pro ně rozhodčí rozhodnutí závazné. Ombudsman může spolupracovat též s mezinárodním ombudsmanem.

Aktuálním ombudsmanem Mensy Česko je Hana Mičicová, kterou zastihnete na e-mailu ombudsman@mensa.cz, případně na častěji

navštěvovaném e-mailu hhery@seznam.cz (ten prosím využijte i v případě, že by na ten první do týdne nikdo nereagoval). V případě potřeby je možné spojit se i telefonicky na čísle 724 140 189.

Současný ombudsman zatím žádný spor v Mense neřešil a doufá, že to tak také zůstane, neboť si nepřeje nic jiného, než aby v rámci Mensy panovaly jen harmonické vztahy a všechny případné spory byly dohodou účastníků co nejdříve urovnány bez nutnosti vnějších zásahů.

NADANÉ DĚTI

Lucie Měchurová, Tomáš Blumenstein

Podpoře nadaných dětí se v Mense věnujeme již od jejího založení. Jako jediná národní Mensa na světě máme vlastní gymnázium, na kterém studují výhradně nadané děti a které jim přináší maximální podporu, klade důraz na jejich silné stránky a umožňuje jim získávat vzdělání, které je adekvátní jejich specifickým potřebám. Nadané děti již od pěti let sdružujeme v Dětské Mense, v rámci které jim nabízíme velké množství akcí. Pomáháme jim tak nalézt prostředí, ve kterém se cítí dobře, nepřipadají si divné a mohou se projevit takové, jaké doopravdy jsou.

Strategii rozvoje nadaných dětí stavíme na čtyřech pilířích:

1. Systematická identifikace nadání

Máme vlastní standardizovaný test určený k měření IQ, kterým testujeme děti ve školách i v rámci veřejných testování. Pořádáme soutěž Logická olympiáda, která slouží mimo jiné i k vyhledávání skrytých talentů. Posledního ročníku se zúčastnilo více než 108 tisíc dětí.

2. Práce s pedagogy

Pořádáme konferenci Vzdělání pro budoucnost, která je s více než 900 účastníky jednou z největších akcí podobného druhu v ČR. Organizujeme kurzy NTC Learning pro učitele z mateřských škol a rodičovskou veřejnost. Povědomí o vzdělávání nadaných dětí šíříme přednáškami a semináři přímo ve školách. Máme síť škol a školek, které s námi spolupracují, na portálu deti.mensa.cz mimo jiné zveřejňujeme jejich zkušenosti, nápady, příklady dobré praxe. Obnovili jsme víkendový seminář pro zájemce o lektorování této problematiky.

3. Aktivity pro nadané děti, mládež a rodiny

Nabízíme příměstské a pobytové tábory a campy pro děti a mládež, podporujeme kluby nadaných dětí, kterých je aktuálně více než 60 po celé republice a další vznikají. Pořádáme semináře pro nadané studenty a několikrát v roce i setkání rodin s nadanými dětmi. Pro všechny tyto aktivity stále získáváme nové dobrovolníky tak, abychom jejich nabídku mohli co nejvíce rozšířit.

4. Osvěta veřejnosti v oblasti nadání, advokační činnost

Snažíme se k povědomí veřejnosti o nutnosti péče o nadané děti přispívat mediálními výstupy, vystoupeními na různých konferencích a akcích. Účastníme se pracovních skupin na úrovni MŠMT, Nadace RSJ, NPI, spolupracujeme s dalšími subjekty jako je CTM nebo AFREŠ. Nově se snažíme pomocí advokačního a osvětového projektu podpořeného nadací RSJ působit v oblasti změn zákonů a vyhlášek týkajících se nadaných dětí a ještě více působit v osvětové činnosti tak, aby mělo povědomí o nadaných dětech a jejich potřebách co největší dosah.

Pracovní skupina pro nadané děti

Vzhledem k tomu, že poptávka po různých aktivitách pro nadané děti stále roste, objevují se nové možnosti i v rámci moderních technologií a také jsme načerpali nové náměty na zasedání mezinárodní mensovní rady (IBD) v Perthu, rozhodli jsme se zkusit oslovit členy Mensy, kteří by byli ochotni se na aktivitách pro nadané děti podílet.

Na dotazník, který jsme rozeslali (dostupný zde: mensa.click/1hf), jsme dostali téměř 50 odpovědí, což nás velmi mile překvapilo.

A tak vznikla nová pracovní skupina pro nadané děti.

Stanovili jsme si základní témata, jako je vzdělávání pedagogů, pořádání akcí pro děti, zakládání klubů pro nadané děti, výroba pracovních materiálů, vytvoření prostředí Minecraft nebo Discord, dětský časopis, dětská konference a další, a pokusili se domluvit, jakým způsobem nové dobrovolníky zapojit, a nabídnout tak aktivity pro děti ve větším množství a více krajích.

Proběhla on-line schůzka, kde měl každý možnost vyjádřit se k tomu, které téma by ho zajímalo, a poslechli jsme si zajímavé postřehy zkušených dobrovolníků i úplných nováčků. V prosinci potom proběhla „pracovní“ sobota, kdy jsme na některých

tématech pracovali ve skupinkách a snažili se jim dát nějaký rámeček a již konkrétní podobu.

Všichni máme sice omezené kapacity, ale už nyní v rámci této skupiny vznikají zajímavé aktivity, konkrétně je v plánu několik akcí v rámci letních prázdnin nebo třeba Dětská konference na třech místech v republice. Začátkem března chystáme víkendovou akci pro všechny, kteří mají zájem šířit povědomí o nadaných dětech směrem k učitelům. Vznikly také již nějaké nové kluby pro nadané děti, některá témata se dále zpracovávají a přemýšlíme nad tím, jak je využít a jak do nich zapojit další nadšené dobrovolníky.

Pokud vás některé z témat oslovilo a měli byste chuť se zapojit, stačí vyplnit formulář a budete přivzváni ke spolupráci, za kterou budeme velmi rádi.

Čestmír Kalus

Web deti.mensa.cz

Webové stránky deti.mensa.cz

jsou cenným zdrojem informací pro rodiče, učitele i samotné nadané děti. Nabízejí širokou škálu materiálů zaměřených na rozvoj nadaných dětí, včetně článků o identifikaci a podpoře nadání nebo zajímavých aktivit a testů, které pomáhají rozvíjet logické a kreativní myšlení. Součástí webu jsou také informace o soutěžích a akcích pořádaných Mensou Česko, které mohou být pro děti motivací k dalšímu rozvoji.

Na webu se mohou prezentovat školy, školky a kluby nadaných dětí, které s Mensou Česko spolupracují. V současnosti máme už 113 spolupracujících škol, 85 školek a 65 klubů nadaných dětí. Učitelé si mohou sami prezentaci své školy aktualizovat, mohou také vkládat fotografie z akcí či zprávy o činnosti. Jsme rádi, že se tak děje a že jsou učitelé aktivní.

Na stránkách lze najít také inspiraci pro vzdělávání doma i ve škole, například formou doporučené literatury, didaktických her a tipů na rozvoj intelektuálních dovedností. Díky interaktivním prvkům a možnostem zapojení se do komunitních aktivit poskytuje web prostor pro sdílení zkušeností

a osvědčených metod mezi rodiči, pedagogy a odborníky na nadání.

V blízké budoucnosti plánujeme spuštění nového moderního layoutu, který zlepší přehlednost a uživatelský komfort. Nový design přinese intuitivnější navigaci, atraktivnější vizuální zpracování a lepší přístupnost na mobilních zařízeních. Věříme, že tyto změny přispějí k ještě větší využitelnosti webu a podpoří jeho roli jakožto

klíčového nástroje pro všechny, kdo se zajímají o nadané děti.

Pokud se zapíšete k příjmu newsletteru (jako rodič nebo učitel), budete od nás přibližně jednou za dva měsíce dostávat newsletter s informacemi o novinkách, připravovaných akcích a dalších zajímavostech.

Velmi vítáváme jakoukoli zpětnou vazbu, která nám pomůže web i nadále vylepšovat.

The screenshot shows the homepage of the website deti.mensa.cz. The header includes the logo and navigation links. The main content area is divided into several sections:

- O nás:** A welcome message and information about the website's purpose.
- Nejnovější tipy pro Vás:** A section for the latest tips, including a link to a newsletter.
- Kalendář:** A calendar showing upcoming events, such as the Mensa NTC Learning II conference in Prague.
- Přihláška na kurz:** A link to a course registration page.
- Yvýfuk (Yvýfuk fyzikálních úkolů):** A section for physics tasks, including a link to a competition.
- Čo se deje kolem nás:** A section for news and updates, including a link to a book review.
- Aktuality:** A section for current events, including a link to a book review.

NTC Learning

NTC Learning je unikátní systém rozvoje dětského mozku za pomoci cvičení, která vedou k průkaznému zvýšení efektivity využívání mozkové kapacity v dětském věku.

Výzkumy, na základě kterých projekt vznikl, mimo jiné vycházejí z faktu, že dětský mozek zakládá 75 % všech neuronových synapsí do věku 7 let, z toho 50 % vznikne dokonce

do věku 5 let. Mensa již od roku 2009 spolupracuje s autorem metody, srbským lékařem Dr. Ranko Rajovičem a jeho týmem specialistů.

Cílem našeho společného úsilí je podpořit kvalitu předškolní péče v České republice a rozvíjet potenciál všech dětí od nejranějšího období. Semináře, které pořádáme, mají aktuálně dvě části. Úvod do této metody

obsahuje praktické ukázky, jak s dětmi ve školách začít pracovat. Ve druhé části se pak zaměřujeme na další rozvoj metody a na paměťové metody, které mohou účastníci využít nejenom pro děti, ale i pro sebe. V roce 2024 jsme měli kurzy v Praze, Ostravě, Sokolově a Brně. Celkem se těchto kurzů určených pro pedagogy předškolních zařízení zúčastnilo 143 učitelů a rodičů.

Mensa gymnázium

Mensa gymnázium je jediná škola na světě, jejímž zřizovatelem je Mensa. Podmínkou přijetí ke studiu je IQ nad 130 – tedy stejně jako pro vstup do Mensy. Škola si klade za cíl co nejlépe rozvíjet schopnosti mimořádně nadaných dětí, a přitom brát v potaz jejich potřeby a specifika. Klade důraz na individuální přístup a diferenciaci výuky – studenti si mohou vybírat z řady volitelných předmětů, které bývají často vyučovány ve věkově smíšených skupinách podle úrovně a zájmu a některé z nich vyučují i vysokoškolští pedagogové. Škola nad rámec běžné výuky realizuje pro své studenty a za jejich pomoci rozmanité projekty, přednášky, exkurze, kulturní akce, výměnné pobyty a další.

Podrobnou zprávu o fungování školy zveřejňujeme v podzimním sborníku (starší čísla najdete na mensa.click/archiv), její činnost můžete ale sledovat na webu školy mensagymnazium.cz, na facebookové stránce mensa.click/fb-mg případně prostřednictvím článků průběžně zveřejňovaných na webu časopisu magazin.mensa.cz.

Úspěch ve finále soutěže plšQworky

mensa.click/1gx

Odborné stáže na Mensa gymnáziu

mensa.click/1hc

Když robot operuje a studenti šijí: Exkurze do vojenské nemocnice

mensa.click/1gm

Talent základek 2024

mensa.click/1i2

Z časopisu Menses Mensa gymnázia: WRO v Itálii

mensa.click/1fx

Adaptační pobyt aneb Prima seznamka

mensa.click/1fj

Ze škol a školek spolupracujících s Mensou

Školy a školky spolupracující s Mensou i kluby nadaných dětí mají mimo jiné možnost přispívat do časopisu – články některých z nich najdete na následujících odkazech.

Na webu magazin.mensa.cz také v rubrice *Inteligence* a vzdělávání najdete pravidelné články o nových spolupracujících školách, školkách a klubech nadaných dětí.

Klub nadaných dětí
Talentík Louny

mensa.click/1hb

Začátek školního roku
na MŠ Mořice

mensa.click/1fz

ZŠ FLČ na Akademii věd,
skvělý úspěch
na Logické olympiádě

mensa.click/1g0

Next talk

– vzdělávací debaťní projekt

Karel Schamberger, Monika Malá a Natálie Mlejnková – trojice studentů maturitního ročníku Gymnázia Dr. Josefa Pekaře v Mladé Boleslavi popisuje svou cestu k založení Next Talk, projektu, který začal jako momentální nápad na jedné soutěžní akci, jíž se jako reprezentanti gymnázia účastnili, ale který dnes již překročil hranice jedné školy.

mensa.click/1fi

Badatelská inspirace z LogIQ klubu v Klatovech

V sérii článků Kateřina Vágnerová z LogIQ klubu nadaných dětí v Klatovech nabízí inspiraci na badatelské úlohy pro děti. Inspirujte se jimi pro vlastní badatelské aktivity s dětmi ve vašem okolí?

Podzimní opadávání;
Zkoumej aerodynamiku
s podzimními listy!

mensa.click/1fm

Jednoduché pokusy s UV
světlem

mensa.click/1fy

Badatelství stínů:
Hra světla a tmy

mensa.click/1ha

Podzimní víkend pro rodiny s nadanými dětmi

Ve dnech 15.–17. listopadu 2024 se v historickém městě Kutná Hora uskutečnilo setkání Dětské Mensy, které přivítalo 45 rodin s dětmi, a celkově tak čítalo 125 účastníků. Pro účastníky byl připraven pestrý program, který zahrnoval nejen šifrovačky a kvízy pro děti i dospělé, ale také možnost konzultací v oblasti výchovy a vzdělávání nadaných dětí se zkušenými odborníky.

Celou akci provázela příjemná přátelská atmosféra a věříme, že děti si kromě odměn za vyřešené úkoly odnesly také spoustu zážitků.

Příští setkání Dětské Mensy je naplánováno na červen 2025 v Mozolově – další informace a přihlášku najdete na stránce akce na mensa.click/1hx.

Tomáš Blumenstein

Konference Vzdělání pro budoucnost v Prostějově

V listopadu se v Prostějově uskutečnila konference Vzdělání pro budoucnost, a doplnila tak tradiční jarní pražský termín. Celkem 190 účastníků z řad učitelů a odborné veřejnosti, kteří se zaměřují na rozvoj nadání, mělo příležitost zapojit se do bohatého programu složeného z 24 přednáškových a workshopových bloků.

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili – ať už jako účastníci, přednášející nebo organizátoři – a přispěli k úspěchu této akce.

Logická olympiáda

V pondělí 25. prosince 2024 jsme do jednacího sálu Poslanecké sněmovny pozvali 195 nejlepších řešitelů Logické olympiády, aby poměřili své schopnosti ve finále již 17. ročníku této soutěže.

Do opět rekordního ročníku se zaregistrovalo 108 399 dětí a studentů z 3 729 škol z celé České republiky. Ze základního kola do krajských kol jich postoupilo 2 100, z nichž 195 nejlepších čekalo právě celorepublikové finále. Během celého dne 192 dorazivších finalistů řešilo různorodé logické úlohy. Kromě klasického psaného a promítaného testu, se kterým měli již zkušenost z kol krajských, je čekaly další dva moduly úloh, kde bylo potřeba propojit logické myšlení, postřeh nebo prostorovou představivost. Tyto úlohy byly pro účastníky zcela nové, někteří je sice označili za poměrně těžké, ale i přesto věříme, že si je všichni užili.

Nejlépe si s nimi poradili Štefan Lupač ze ZŠ a MŠ Horníkova v Brně v kategorii A, Jaroslav Pleticha z gymnázia Chodovická v Praze 9 v kategorii B a mezi středoškoláky se nejlépe dařilo Mikulášovi Jandíkovi z gymnázia Ch. Dopplera v Praze 5.

Velké ocenění si ale zaslouží všichni účastníci finále, protože i jen samotná účast je obrovským úspěchem. Všichni věříme, že díky této soutěži se daří stále objevovat nadané děti, s nimiž můžeme dále pracovat a rozvíjet je. Právě objevování skrytých talentů je jedním z poslání Logické olympiády vzhledem k tomu, že se nejedná o soutěž zaměřenou na naučené znalosti, ale na schopnost samostatného logického uvažování a hledání řešení neznámých úloh.

Logickou olympiádu podpořili generální partneři škola Open Gate a Nadace The Kellner Family Foundation, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, AV Media, Albi a řada dalších partnerů včetně krajů a měst.

Ráda bych na tomto místě poděkovala všem dětem, studentům, učitelům a rodičům, kteří nám pomohli letošní rekord překonat. Také všem našim dobrovolníkům, jejichž počet je více než 200 a kteří pomohli při organizaci krajských kol i finále. A v neposlední řadě děkuji celému týmu, který tvořil úlohy, komunikoval s učiteli, rodiči i soutěžícími, řídil hladký průběh soutěže, krajských kol i finále. Jsem velmi hrdá, že mohu být již třetí rok koordinátorkou tohoto skvělého projektu a že opět mohu říci, že se nám podařilo na 100 %.

Logická olympiáda pro dospělé

A abychom se nenuдили, spustili jsme již v listopadu registraci do druhého ročníku nové kategorie D – určené nejen dospělým. V loňském roce se jí zúčastnilo více než 3 000 účastníků ze 37 zemí. Věříme, že letos se počet ještě zvýší, a pokud by počet soutěžících překonal hranici 10 000, máme připraveno i prezenční celorepublikové kolo.

Přihlašovat se můžete až do 30. dubna.

Víkend finalistů Logické olympiády a IQ Olympiády

V lednu se v Prostějově uskutečnil již druhý ročník akce pro nejlepší řešitele Logické olympiády v kategorii B (druhý stupeň ZŠ a odpovídající ročníky osmiletých gymnázií) a IQ Olympiády, kterou pro tuto věkovou kategorii pořádá Mensa Slovensko. Kromě pestrého programu byl celý víkend především o možnosti seznámit se, povídat si s podobně laděnými vrstevníky v rámci dvou zemí, čehož všichni účastníci dosyta využívali a hráli si a povíдали i dlouho do noci.

mensa.click/1hd

**LOGICKÁ OLYMPIÁDA PRO
VŠECHNY VĚKOVÉ KATEGORIE**

www.lod.mensa.cz

2	5	7	12	38	31	?
3	14	20	34	54	88	142
5	12	34	58	92	150	121

Registrace do 30. 4. 2025

Z krajských kol Logické olympiády

mensa.click/1g8

Mensa dětská konference

První skutečně dětská konference. Od dětí pro děti.

Máš zajímavý koníček? Věnuješ se ve svém volném čase něčemu nad rámec toho, co se učíte ve škole? Sestrojuješ, bádáš, píšeš, zkoumáš? Pak přijď a představ svůj zájem ostatním! Potkáš se s podobně nadšenými dětmi a získáš certifikát o své účasti. Přihlásit se může jednotlivec stejně jako tým.

Jsi žákem 1.–9. třídy základní školy nebo odpovídajícího ročníku víceletého gymnázia? Pak hledáme právě tebe! Staň se jedním z prezentujících na této jedinečné akci.

Pro mnohé z vás to bude první velká zkušenost představit svůj zájem ostatním. Konference bude otevřena veřejnosti, pozveme také další šikovné děti, jejich rodiče a učitele.

Nevíš, co bys prezentoval, ale zajímá tě, co dělají ostatní? Stejně přijď! Rozhodně bude na co koukat.

Cílem dětské konference je motivovat a inspirovat nadané děti k vlastní činnosti,

k rozvoji svých zájmů a k prezentování před ostatními dětmi, stejně jako jim nabídnout propojení mezi sebou, seznámení se a vzájemnou inspiraci. Nejedná se o vysoce vědeckou konferenci, ale o prezentaci dětských zájmů z jakýchkoliv oborů.

První ročník konference proběhne v Českých Budějovicích, Plzni, Prostějově a Ústí nad Labem.

Podrobnosti k termínům konání v jednotlivých lokalitách a přihlášky se objeví v blízké době v kalendáři akcí na deti.mensa.cz.

Mensa dětská konference
Plzeň: 24. 5. 2025

mensa.click/1iw

Mensa dětská konference
České Budějovice: 24. 5. 2025

mensa.click/1ix

Kalendář akcí

mensa.click/akce-deti

MENSA DĚTSKÁ KONFERENCE

květen - červen 2025

České Budějovice, Plzeň, Prostějov, Ústí nad Labem

MENSA
ČESKO

Z AKCÍ A PROJEKTŮ

V roce 2024 proběhla opět široká škála akcí jak regionálního, tak celomensovního významu.

Jarní celostátní setkání v podání MS Liberec se uskutečnilo v Českém Ráji a mohli jste si o něm přečíst už v podzimním sborníku. Podzimní setkání ve společné režii MS Plzeň a MS Karlovy Vary nabídlo v prostředí Mariánských lázní svým účastníkům jak tradiční exkurze a soutěže, tak sportovní vyžití a lázeňské procedury.

Příští, jarní celostátní setkání připravuje MS Hradec Králové. Bude se konat 7.–11. května, a to zcela poprvé za hranicemi České republiky – v polském lázeňském městě Kudowa-Zdrój.

Podrobnosti o setkání a možnost přihlášení najdete na webu akce.mensa.cz.

V tradici mensovních zahraničních zájezdů se i v loňském roce pokračovalo s hojným zájmem – ať už šlo o americkou Floridu, Německo, Peru, Austrálii, exkurzi do rakouské jaderné elektrárny Zwentendorf nebo do CERNu v Ženevě. Na letošní rok jsou mimo jiné v plánu zájezdy do Karibiku a na jih USA, do Itálie, do Ženevy s návštěvou paláce OSN a CERNU, nebo do Indie.

Během celého roku se také konala řada akcí místních skupin a SIGů, o kterých si budete moci přečíst na následujících stranách, a také mnohé výlety, exkurze, přednášky, sportovní akce a víkend dobrovolníků v Kolíně.

Velké poděkování patří všem dobrovolníkům, na jejichž aktivitě a práci je naše organizace založena.

Podzimní celostátní setkání

Podzimní celostátní setkání Mensy se uskutečnilo od pátku 25. října do úterý 29. října v Mariánských Lázních pod taktovkou místních skupin Plzeň a Karlovy Vary. Jako tradičně nabídlo účastníkům nejen možnost potkat se, ale i pestrý program plný zajímavých exkurzí, soutěží a lázeňských procedur.

Mezi exkurzemi byla například porcelánka Thun 1794 v Nové Roli, logistické centrum DHL Tchibo v Chebu, Dům přírody Slavkovského lesa s promítáním 3D filmu, věznice Kynšperk nad Ohří, pivovar Chodovar, hasičská stanice v Mariánských Lázních, zámek Kynžvart, zámek Bečov, klášter v Teplé, Muzeum železné opony ve Třech Sekyrách či přírodní rezervace Soos. Sportovně naladěni mohli vyzkoušet golf pro začátečníky nebo paintball, v hotelu pak proběhlo několik přednášek, například na téma dědictví nebo investic. Jako obvykle nechyběly ani večerní soutěže a celodenní bojovka.

Podzimní celostátní setkání
– aneb Švihák lázeňský
v Mariánských Lázních

„Celodenní bojovka následovala tradičně předposlední den, tedy v pondělí 28. října. Netradičně pak byla trasa týmy absolvována současně po směru i proti směru hodinových ručiček s příjemným a nekomplikovaným překryvem v době oběda. Týmy tak během dne v jednom či druhém směru navštívily nejkrásnější místa a zajímavá zákoutí Mariánských Lázní a plnily nejrůznější úkoly na stanovištích.“

mensa.click/1fu

První ročník Mensa Akademie

Rozšiřování obzorů, předávání myšlenek, inspirativní setkání

V sobotu 14. září se uskutečnil první ročník Mensa Akademie. Cílem tohoto projektu je nabídnout nejen členům Mensy, ale i veřejnosti co nejširší spektrum přednášek a workshopů.

Podářilo se tak připravit inspirativní sobotu plnou zajímavých témat z různých oborů a okruhů lidské činnosti. Celkem v devíti blocích se vystřídal 27 přednášejících, z nichž každý účastníkům nabídl 45 minut plných zajímavých a inspirativních informací.

Přednášky probíhaly ve třech paralelních blocích, každý z účastníků si tak mohl sestavit program na míru podle toho, která témata jej nejvíce zaujala.

Na výběr bylo z technických a vědeckých oborů, zdravotnictví, podnikání, fontologie, natáčení cestopisných dokumentů, bojových umění, genealogie a mnoha dalších. Účastníci mohli zkusit objevit svůj energetický potenciál nebo si vyzkoušet argumentaci v přednášce o debatování. Program byl skutečně velmi pestrý a z reakcí přítomných bylo znát, že vybírat bylo opravdu hodně těžké.

Na akci bylo přihlášeno 260 účastníků, bohužel některým nakonec zkomplikovala účast povodňová situace.

Ráda bych na tomto místě poděkovala všem přednášejícím, kteří na akci vystoupili bez nároku na honorář. Velmi si vážíme toho, že si ve svých plných diářích našli prostor a pomohli nám tak zrealizovat akci, která se velmi podařila. Patří jim naše velké díky.

Již nyní se těšíme na druhý ročník, který se uskuteční opět na Novotného lávce v sobotu 13. září 2025. Máme v plánu několik novinek a věříme, že se tak podaří realizovat opět skvělou a inspirativní akci.

Pro aktuality sledujte web akce na akademie.mensa.cz.

Online verze článku

mensa.click/110

MÍSTNÍ SKUPINY

Členové Mensy Česko se podle místa svého bydliště sdružují do místních skupin. Těch v ČR působí už 14 a členům poskytují prostor pro setkávání s ostatními mensany v jejich okolí.

Místní skupiny obvykle pořádají pravidelné schůzky, nejrůznější aktivity, setkání a akce, které jsou ale přístupné všem členům bez ohledu na místo bydliště. Setkání místních skupin jsou často nejdostupnější příležitostí k prvnímu kontaktu nových členů s Mensou. Ve většině krajů se konají pravidelně (obvykle alespoň jednou měsíčně) a jde o neformální přátelská setkání s mensany

v dané oblasti. Obvykle je jejich náplní povídání, hraní deskových her, plánování akcí nebo nějaký speciální program (kvízy, soutěže, besedy se zajímavými lidmi a podobně – to vždy záleží na aktivitě dané místní skupiny).

Na následujících stranách si můžete přečíst o tom, co jednotlivé místní skupiny v minulém roce podnikaly a co mají v plánu letos.

MS Brno

Pavel Terber

V roce 2024 jsme kromě pravidelných setkání a hraní deskových her uspořádali také několik tematických akcí, které již tradičně patří k našemu programu – gurmánskou, sportovní a přemýšleci.

Jedním z vrcholů roku bylo grilování na přehradě, které jsme letos ozvláštnili dronovou show zakončenou působivým ohňostrojem. Sportovní část jsme zaměřili na vodní aktivity, konkrétně paddleboarding, o který ale nakonec nebyl takový zájem, jak jsme očekávali. Proto pro příště zvažujeme

změnu programu – místo vodních sportů se nejspíš vydáme na terénní procházku do kopců. Naopak velký úspěch slavily taneční podložky, takže je určitě zařadíme do programu znovu.

Z přemýšlecích aktivit jsme tentokrát zvolili únikovou hru s tématem Pařba v Brně, kde se nám podařilo včas najít a zabavit flashdisk s kompromitujícími informacemi – mise splněna!

Scházíme se každý měsíc, a to nejen kvůli hraní deskových her, ale také na prosté plkání a přátelské večere.

Občas organizujeme i přednášku nebo diskusi na zajímavé téma. Každý, kdo má chuť si zahrát nebo si jen popovídat, je vítán! Stačí si přinést vlastní deskovku nebo si vybrat z her, které přinese někdo jiný. Samozřejmě můžete přijít i jen na kus řeči a strávit příjemný večer ve společnosti podobně naladěných lidí.

Máte nápady na nové akce? Chtěli byste se zapojit do některé z našich aktivit? Neváhejte se s námi spojit nebo rovnou přijďte na naše pravidelné setkání – rádi vás uvidíme!

MS České Budějovice

Lucie Palivcová

Místní skupina České Budějovice má za sebou rok plný zajímavých akcí, setkání a vzdělávacích projektů. Její členové nejen organizovali vlastní aktivity, ale také se účastnili řady významných událostí. Přinášíme přehled těch nejzajímavějších momentů, které přinesly nejen nové zážitky, ale i cenné poznatky.

Rok odstartoval kreativně s workshopem „Vynálezy minulosti“ spojeným s rodinným filmovým promítáním. Únor přinesl účast na konferenci Vzdělání pro budoucnost, kde se diskutovalo o inovacích v pedagogice. V březnu se konala tradiční valná hromada místní skupiny a během jarních prázdnin jsme se společně vydali do Třeboně, kde nás provázela tajemná bílá paní Perchta.

Pravidelně se naše skupina schází každou první středu v měsíci, každou třetí středu pořádáme Odpoledne plné her pro všechny zájemce bez věkového omezení. Loni se k pravidelným aktivitám přidal také oblíbený středeční Kvizour, který testoval znalosti a logické uvažování účastníků. V dubnu pak proběhla napínavá bojovka v Jihočeském divadle s názvem Lék doktora Stejskala.

Začátek května patřil logickým hrám – nejdříve při akci Tablet z nich superhrdiny neudělá a následně nechyběl ani tradiční Bambifest. Vzdělávací debaty obohatil kulatý stůl s Robertem Plagou, kde se diskutovalo o budoucnosti školství. Pro rodiny s nadanými dětmi se uskutečnil speciální víkend plný zábavy i vzdělávání v Mozolově.

Červen se nesl ve znamení vzdělávání – nejen členové naší skupiny se vyrazili inspirovat na dětskou vědeckou konferenci v Klatovech. Příběhy skryté v Kamenech zmizelých zase připomněly osudy místní židovské komunity.

V srpnu se uskutečnila exkurze do Ars Electronica Center v Linzi, kde se účastníci ponořili do světa digitálních technologií. Září bylo ve znamení setkání pedagogických pracovníků, kde se řešila moderní výuka.

Říjen patřil naší autorské soutěži Labyrint, která prověřila schopnost orientace a myšlení v různých situacích.

Listopad se nesl v duchu Logické olympiády, kde se nejlepší jihočeští studenti a žáci snažili dosáhnout nejlepších výsledků.

V prosinci pak členové skupiny navštívili historickou Kendeho vilu a nechyběl ani tajemný projekt Oživení Homunkula, který přinesl nevšední zážitek na závěr roku. Místní skupina České Budějovice tak opět ukázala, že vzdělávání může být nejen přínosné, ale i zábavné. Už teď se těšíme na další rok plný inspirace a nových výzev!

Všem, kteří se na jednotlivých akcích podíleli, patří obrovské DÍKY! Bez vás by naše skupina nebyla taková, jaká je. Doufám, že vás to bude i nadále bavit a přilákáme i nové tváře,

kteří budou stejně zapálené pro dobrou věc. Zapojte se i vy!

Spousta dalších akcí vznikla na jihu Čech pod taktovkou SIGu Jihočeské nadané děti, kde i dospělí pomáhají a zúčastňují se společně s dětmi nejrůznějších aktivit. Nadané děti potřebují podporu a inspiraci, aby mohly rozvíjet svůj potenciál naplno. Pomozte nám vytvářet prostředí, kde mohou děti růst, učit se a objevovat nové možnosti. Stačí málo – váš čas, zkušenosti nebo nadšení. Společně můžeme dětem nabídnout jedinečné příležitosti a obohatit je o nové poznatky i dovednosti. Sledujte naši facebookovou stránku ([mensa.click/fb-budejovice](https://www.facebook.com/mensa.click/fb-budejovice)), napište nám e-mail na lucie.palivcova@mensa.cz nebo se za námi přijďte podívat na některou z našich akcí.

Rok 2025 přinese opět mnoho zajímavých akcí. V lednu se otevřou dveře Gymnázia Česká, v březnu se někteří naši členové

zúčastní akce Vzdělání pro budoucnost. Květen nabídne Bambifest a nově budeme pořádat Dětskou konferenci v Českých Budějovicích. V červnu proběhne víkend pro rodiny s nadanými dětmi v Mozolově a vydáme se opět na dětskou vědeckou konferenci v Klatovech. Letní měsíce přinesou dva týdny příměstských táborů a srpnovou exkurzi do Ars Electronica Center v Linzi. Na podzim se členové zapojí do krajského kola Logické olympiády. Plánujeme také přednášky u kulatého stolu, výstavy a únikové hry dle zájmu účastníků. Těšíme se na společné zážitky!

Labyrint 2024

mensa.click/1fo

Bambifest a nejen ten

mensa.click/1ek

Pozvánka: Víkend pro rodiny s nadanými dětmi v Mozolově, červen 2025

mensa.click/1hx

MS Hradec Králové

Bohumil Malý

V loňském roce jsme opět hledali ideální místo pro naše schůzky. Letos se budeme scházet ve středu od 17:30 a nadále pokračujeme ve výběru místa.

Na jaře jsme navštívili Český rozhlas v Hradci Králové, kde byl hostem Tomáš Blumenstein, a dozvěděli se spoustu zajímavostí ze zákulisí a o historii rozhlasu. Po mnoha diskuzích jsme vybrali vhodný hotel na jarní setkání a také jsme se v něm v květnu na zkoušku ubytovali. Otestovali jsme pokoje, bazén i vířivku a zašli do nedaleké

restaurace na večeři. Ceny jsou tu trochu vyšší, Kudowa Zdrój je přece jenom lázeňské městečko, proto doporučujeme zamluvit si večeře v hotelu. Začali jsme vymýšlet téma, trasu bojovky a úkoly na setkání. Několik dní poté jsme se zúčastnili akce NOVO EXPO se zaměřením na inovace.

V polovině prázdnin jsme si užili víkend v Běrunicích, udělali si celodenní výlet a také navštívili bezobslužnou prodejnu v Hořicích, kde nás provedli Švambergovi. K výročí revoluce jsme pozvali disidenta, publicistu a cestovatele Martina Věcheta s přezdívkou Geronimo, který přinesl na ukázkou dobové

materiály a prozradil nám spoustu zajímavých informací o disentu. Dozvěděli jsme se o vzniku Open Air Festivalu i to, jak dokáže takovou akci v dnešní době provozovat bez dotací. Pak jsme si navzájem připomněli, kdo co v tomto čase dělal a jak prožíval revoluční události. Rok tradičně uzavíráme na bowlingu, kde opakovaně sledujeme, jak některé koule končí ve žlábků, a zjišťujeme, že trénink jednou za rok opravdu nestačí.

Děkujeme všem, kteří se účastní schůzek, rádi uvidíme nové tváře a s těmi aktivními jistě zrealizujeme další zajímavé akce.

Mensané v Českém rozhlasu Hradec Králové

mensa.click/19q

MS Jihlava

Miloš Hejda

K našim pravidelným jihlavským schůzkám patřilo v roce 2024 i zajištění krajského kola Logické olympiády pro kraj Vysočina, ve kterém byl opět ze strany dětí zájem o účast velký a radost z úspěchů bezmezná. Tento rok jsme navázali spolupráci s Vysokou školou polytechnickou Jihlava, v jejichž krásných historických prostorách jsme olympiádu pořádali.

Další akcí pak bylo společné listopadová

sobotní setkání věnované přednáškám o dolování stříbra na Vysočině spojené s výjezdní schůzkou MS Jihlava. Závěr roku vyvrcholil bowlingovým turnajem, kde proběhlo mimo jiné i vyhodnocení uplynulého roku.

V roce 2025 plánujeme navázat na naše pravidelná setkání každé první pondělí v měsíci, angažovat se v celorepublikové mensovní činnosti a uspořádat další zážitkovou výjezdní poradu plnou překvapení nejen pro členy MS Jihlava.

MS Karlovy Vary

Petr Čavojský

Mezi nejúspěšnější akce naší místní skupiny patří Vánoce již za půl roku – procházka po Ježíškově cestě na Božím Daru. Tato akce je vhodná pro rodiny s dětmi a třeba i pro mensany z velkých měst, jako je např. Praha. Procházku obohacujeme o logické hádanky a luštění šifer. Již tradičně akci zakončujeme konzumací výtečných borůvkových knedlíků. Mezi největší akce patří Zahájení grilovací sezóny, kdy sportem a dobrým jídlem oslavujeme začátek letních prázdnin. Možná by stálo za to popisek upravit – prázdniny zahajujeme obrovským množstvím jídla a někdo i sportem.

V říjnu jsme ve spolupráci s MS Plzeň a několika členy MS Praha zorganizovali Celostátní setkání Mensy Česko v Mariánských Lázních. Na této akci je poznat, že naše MS dokáže spolupracovat s dalšími MS a výsledkem je úžasná akce pro další mensany.

Organizujeme a zajišťujeme Logickou olympiádu – soutěž v řešení logických úloh v našem kraji. V prosinci proběhla akce Mikulášské přespávání, která se koná v Sokolově, příjemně se povídá, hrají se deskové hry a relaxuje se. V roce 2024 pokračovala spolupráce s Krajskou knihovnou

Karlovy Vary na pravidelném testování IQ. Spolupráce s knihovnami se zvěštuje – zájem projevil i knihovny z Ostrova a z Chodova.

Členové MS se úspěšně podílí na organizování akcí pro vzdělávání nadaných dětí v našem kraji. Účastníme se Kulatých stolů pro nadané děti, zajišťujeme akce MAS Sokolovsko a provádíme testování IQ zájemců v Krajské knihovně Karlovy Vary stejně jako v mateřských a základních školách.

V letošním roce plánujeme procházku zajímavým územím Soos, tradiční Vánoce již za půl roku, zahájení grilovací sezóny, organizování krajského kola a pomoc při celorepublikovém kole Logické olympiády, Mikulášské přespávání, testování IQ pro veřejnost i školy, pomoc při organizování akcí a vzdělávání pro nadané děti i pro učitele v rámci kulatých stolů nebo spolupráci s MAS Sokolovsko při besedách a deskohraní.

MS Liberec

Eva Bártová

Rok 2024 byl pro naši místní skupinu opravdu výjimečný. V květnu nás totiž čekala velká důležitá akce – pořádání celostátního setkání v Borovici u Mnichova Hradiště. Pilně jsme proto pracovali na přípravách a setkávali se s organizační skupinkou každý týden. Nás pořadatelů nebylo mnoho, ale s o to větším úsilím jsme se tomuto našemu prvnímu celostátnímu setkání věnovali. Byli jsme rádi, že se setkání účastníkům líbilo. Byl to neuvěřitelný zážitek pořádat tak velkou akci pro tolik úžasných lidí z celé republiky.

Po květnovém celostátním setkání jsme se v červnu odměnili opět sérií našich oblíbených únikovek.

V říjnu jsme se tradičně zúčastnili vzdělávacího veletrhu Educa Expo v Home

Credit Aréně, kde jsme se snažili přiblížit Mensu všem zájemcům a nechali jsme kolemjdoucí vyzkoušet si cvičné IQ testy a různé hlavolamy.

V listopadu nás čekaly dvě mimořádné akce. První byla pořádání krajského kola Logické olympiády, kde opět nechybělo občerstvení pro soutěžící od firmy Globus a přibyl nám i další nový sponzor Entry Engineering. A hned následující den jsme se poprvé zúčastnili noční šifrovací hry, kdy jsme vyluštili 12 šifer, ušli více jak 20km v kopcovitém terénu a téměř za svítání došli unavení šťastně do cíle.

Závěr roku jsme si v hojném počtu tradičně užili na prosincovém bowlingu.

A co nás čeká letos? Bez únikovek by to nešlo, a proto nás v první polovině roku

čekají hned dvě série. Dále bychom rádi uspořádali několik exkurzí, společnou laser game a snad i nějaký ten kulturní zážitek.

Pokud máte nějaký nápad na společnou akci, přijďte nám o něm říct na naši pravidelnou schůzku. Scházíme se každou druhou středu v měsíci od 17:30 v restauraci Kotelna v Liberci. Rádi mezi sebou uvítáme nové tváře.

Trojice článků z jarního celostátního setkání

[mensa.click/1bm](#)
[mensa.click/1bk](#)
[mensa.click/1bl](#)

MS Olomouc

Jan Jeřábek

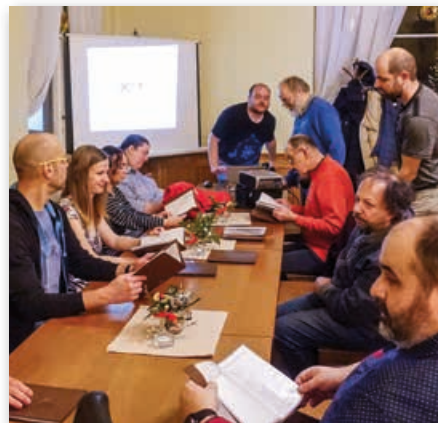
V roce 2024 jsme se scházeli pravidelně, a to každé druhé úterý v měsíci. Schůzky se konaly převážně v restauraci U Berňáku. Na schůzkách jsme diskutovali o všem možném i nemožném.

V březnu dne 12. proběhla valná hromada, na které nám dosavadní předseda oznámil, že s cílem toho, aby nebyl znovu zvolen za předsedu, jak slíbil doma, se vzdal členství v Mense, a tudíž nás postavil před hotovou věc, že ho už nepřesvědčíme a že si musíme vybrat předsedu nového. Tím se stal Jan Jeřábek. Děkujeme tímto opakovaně Dušanu Fůrstovi za dlouholetou činnost pro MS Olomouc a za to, s jakou péčí se o chod naší MS staral. Je stále zván na naše schůzky a najde-li si čas, rád se prý zúčastní dalšího dění.

Letní měsíce jsou u nás vyhrazeny pro venkovní aktivity, což znamená, že schůzky se konají na přírodním koupališti Poděbrady u Olomouce a v letošním roce, kdy nám počasí přálo, byly pro zájemce spojeny i s výukou paddleboardingu. Taktéž se podařilo, sice až napodruhé, zorganizovat s pomocí MS Prostějov cyklovýlet na střed Hané. Podzim proběhl v duchu klasickém a konaly se pravidelné schůzky. Dodatečné

aktivity proběhly toliko v měsíci prosinci, kdy v rámci zakončení kalendářního roku proběhl turnaj v bowlingu a následovala přednáška – cestopis o Novém Zélandu a Austrálii, a to včetně poučení, jak přežít čtyřhodinový pohovor s úředníky na imigračním. Můžeme konstatovat, že závěrečná akce byla opravdu povedená.

Do budoucna hledáme možnosti, jak přilákat i další členy na pravidelné schůzky, a hodláme zkusit např. i změnu prostředí či náplně schůzek. Tak snad nadcházející rok bude úspěšnější – i když ten uplynulý taktéž nebyl špatný.

MS Ostrava

Jiří Šmach

V únoru roku 2024 čekala místní skupinu valná hromada a ještě tentýž měsíc proběhla beseda o energetice s popularizátorem Ing. Petrem Pavlíkem, Ph.D., z Katedry energetiky FS VŠB-TUO. V červnu se opět setkali členové MS Ostrava se členy Grupy Regionalne Górny Śląsk (PL) a členy Miestne skupiny Žilina (SK). Toto setkání začalo nejprve v Českém Těšíně a poté se pokračovalo přes řeku do polského Cieszyna. V září proběhla cestovatelská beseda na téma Tenerife od Radka Jurečka a také Peru 2024 od Tomáše Blumensteina.

V listopadu se konalo krajské kolo Logické olympiády a hned následující den vyjela místní skupina do vinných sklípků na jižní

Moravu. Před koncem roku jsme si dali tradiční vánoční bowling, tentokrát v Opavě, a hru jsme zhodnotili u večeře. Hned po vánočních svátcích si zájemci prohlédli nově zrekonstruovanou Grossmannovu vilu. Poslední den roku 2024 jsme oslavili v Rychvaldu. Během roku 2024 došlo ke změně umístění ostravské čajovny, tudíž pravidelná setkání probíhají na nové adrese. Pravidelně jsme se setkávali také třetí čtvrtek v měsíci v opavské čajovně.

V roce 2025 bude MS Ostrava snad stejně aktivní jako v předchozím roce a určitě proběhne i mnoho zajímavých akcí jak pravidelných, tak nepravidelných. Sledujte kalendář a nastavte si odběr zpráv, ať vám žádná neuteče. Budeme se na vás těšit.

Procházka oběma Těšíný
mensa.click/1cm

MS Ostrava snídaňuje
v Opavě a Ostravě
mensa.click/1hy

MS Pardubice

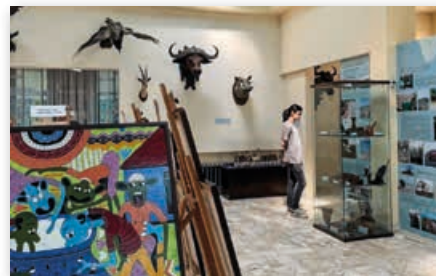
Eva Vavřinová

Rok 2024 byl plný akcí. K těm nejzajímavějším patřila návštěva muzea cestovatele Dr. Emila Holuba v Holicích, kde jsme měli možnost prohlédnout si expozici o jeho cestách do Afriky. Nebyla to jen pouhá návštěva muzea, součástí expozice je mnoho interaktivních prvků, takže se nám ani nechtělo Holice opouštět.

Druhou zajímavou akcí, tentokrát přímo v Pardubicích, byla návštěva IQ Parku. Tam jsme měli možnost nejen porovnat své vědomosti v různých kvízích, ale také jsme si v rámci interaktivní optiky vyzkoušeli, jak funguje lom světla před čočkou fotoaparátu, dalekohledem apod. Samozřejmě nemohla chybět virtuální realita, kde jsme mohli sledovat např. jednotlivé planety naší Sluneční soustavy nebo sportovní disciplíny, kde jsme porovnávali své dovednosti v biatlonu či golfu.

V září proběhla valná hromada místní skupiny, na které byli na tříleté období voleni předseda, místopředseda a koordinátor vítání nových členů MS Pardubice. Ve všech funkcích byli opětovně zvoleni původní členové, a nedošlo tedy ke změnám.

A co nás čeká v roce 2025? Kromě již tradičních schůzek spojených s hraním deskových her a povídáním, organizace krajského kola logické olympiády a dalších činností se můžeme těšit na odborné přednášky a další výlety a exkurze do známých i neznámých míst v regionu.

MS Plzeň

Věra Hellerová

Na pravidelných schůzkách plzeňské místní skupiny se v roce 2024 scházelo většinou kolem patnácti členů. Celý rok jsme s posezením při zábavě, jídle a deskových hrách zůstali věrní restauraci Wallis v centru Plzně. V loňském roce se v naší místní skupině objevilo několik nových mladých tváří, většinou i se zájmem o deskové hry. Hraní deskovek předcházelo většině schůzek. Během roku se toto hraní pro část členů stalo tak atraktivní, že vznikla WhatsAppová skupina Plzeňští mensané U hranaté krabice a hráči se začali scházet každý měsíc ještě jednou mimo pravidelnou schůzku.

V květnu proběhla valná hromada, která víceméně potvrdila současné vedení skupiny. Opětovně byla obsazena funkce vítače, kterým se stala Markéta Poncarová.

O prázdninách jsme se sešli na tradiční grilovačce, která byla tentokrát obohacena o malou únikovou hru na velké zahradě. Všechny týmy nakonec dorazily úspěšně do cíle a ti nejúspěšnější byli odměněni čokoládovou medailí.

Celým rokem 2024 se jako červená nit proplétalo podzimní celostátní setkání. Ve spolupráci naší skupiny s MS Karlovy Vary a některými členy MS Praha se podařilo úspěšně zorganizovat čtyřdenní program v Mariánských Lázních. Od mnoha organizátorů to ale vyžadovalo mimořádné nasazení. Tyto obrovské organizační výkony nebyly nadarmo, neboť již v průběhu setkání, ale hlavně po jeho skončení, přicházelo od účastníků mnoho kladných

hodnocení. A tak doufám, že na toto celostátní setkání v Mariánských Lázních budou všichni účastníci rádi a dlouho vzpomínat.

Začátek listopadu byl samozřejmě ve znamení krajského kola Logické olympiády zorganizované zkušeným týmem naší místní skupiny. Několik dobrovolníků pak následně, jako v jiných letech, pomáhalo i s organizací finále Logické olympiády v Poslanecké sněmovně.

Opakem mnohdy hektické práce na této soutěži byla koncem měsíce vánoční besídka s poklidným posezením, s mnoha dobrotami, svařákem, soutěží v loupání oříšků a došlo i na hraní her.

Těsně před koncem roku jsme vyrazili na pěší výlet s nádechem dalekých míst – Amerika, Mexiko, Kanada. To vše, a ještě víc jsme si užili během jednoho dne v okolí Karlštejna.

Také v roce 2024 bylo zásluhou Jany Soukupové zorganizováno několik víkendových pobytů a jeden letní týdenní pobyt na skautské základně Bílý orel

na šumavské Šukačce. I když tyto pobyty jsou určeny hlavně pro rodiny s dětmi, zúčastnit se může kdokoli. A všichni si tam mohou užívat krásných výletů, posezení u ohně s opékáním buřtů a příjemné večery mnohdy i s kytarou.

Plzeňáci si však neužívají jen vlastní akce, ale mnozí se zúčastňují akcí pořádaných ostatními mensany, zejména celostátních setkání.

V pravidelných aktivitách i pořádání nepravidelných akcí hodláme pokračovat. Nechcete-li si je nechat ujít, sledujte kalendář nebo se rovnou přihlaste s k odběru konference MS Plzeň. Rádi mezi sebou uvítáme nové tváře.

Amerika ještě v 2024,
aneb výlet s nádechem
dalekých míst – Amerika,
Mexiko, Kanada

mensa.click/1gy

MS Praha

Tomáš Nováček

Začátkem roku se MS Praha mohla jít klouzat... Tedy, bruslit! Blízká setkání ledního druhu na Letné odstartovaly řadu úspěšných akcí Vaška Semeckého, který v průběhu roku zorganizoval nespočet pěkných aktivit, jako je výlet lodí po Vltavě, setkání rodičů a dětí ve Vinoři či Dobrodružná cesta do středu Prahy. Vašku, děkujeme!

Ale ani ostatní se neflákali, a tak jsme se díky aktivitě našich členů mohli podívat třeba do historického sídla Univerzity Karlovy a Černinského paláce včetně Masarykova bytu. Bohužel nebyl doma.

Inspirovali jsme se jím, a abychom jenom neseděli u televize, podívali jsme se po Japonsku přes interaktivní fotky, poslechli

si přednášku egyptologa a archeologa Miroslava Bárty, či se zanořili do nitra hmoty v Kunsthalle.

Do roku 2025 nastupujeme v plné síle, protože jsme první pravidelné setkání, které

se mělo konat 1. 1., raději o týden odložili. To by nám ten rok začal! Díky tomu jsme nyní odpočatí a můžeme uspořádat o to více výletů a exkurzí či pročistit o to více žlábků. Roku 2025 nazdar!

MS Prostějov

Ladislav Frankl

Sto padesát mil jihovýchodně od hlavního města se v loňském roce uskutečnilo několik nezapomenutelných akcí. Na jaře byly uspořádány dva golfové turnaje. Hřiště sice neměla parametry Woodsova oblíbeného St Andrews, hráči však byli s betonovou plochou v jednom a s disky v ruce v případě druhém spokojeni.

Letní sezónu zahájila hvězdicová jízda Starleyho strojů ke středu Hané. Bodu, vypočítaného panem Jaroslavem Lakomým, bylo úspěšně dosaženo v záru poledního slunce. O dva měsíce později proběhlo tradiční grilování. Sportem provázejícím dobré jídlo a příjemné povídání byla tentokrát finská hra Mõlkky.

Přednáškový sál Národního domu na podzim tradičně přivítal krajské kolo Logické olympiády. Listopadovou sportovní část obstaralo házení dvanáctilibrových koulí do patnáctipalcových kuželek. Opomenout nelze ani Noc vědců, v rámci které byla navštívena hvězdárna vzdálená pouhých sedmnáct úhlových stupňů od Královské greenwichské observatoře.

Završení kalendářního roku obstaraly tradiční vánoční a silvestrovsko-novoroční besídky. Téměř všichni účastníci se zapojili do klání s celuloidovým míčkem a jen několik do soutěže, na jejímž konci čekal vítěze věhlas Luciena Oliviera.

Všechny dámy a všichni gentlemani byli samozřejmě po celý rok vídání v klubu. Chcete-li prožívat naše dobrodružství s námi,

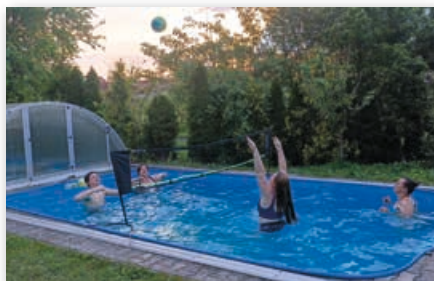
stačí sledovat plánované akce zveřejňované na mensovním webu – a přijít. Nemusíte jít zrovna ve stopách Philease Fogga, cesta k nám je kratší. I když ... pro rok 2025 plánujeme více návštěv míst nacházejících se za hranicemi okresu.

Galerie: Vánoční besídka
MS Prostějov

mensa.click/1h3

Galerie:
Prostějovský minigolf

mensa.click/1hz

MS Ústí nad Labem

Lukáš Janda

Rok 2024 byl pro naši místní skupinu rokem pestrých aktivit. Významnou změnou bylo přesunutí pravidelného setkávání – namísto sobotních odpolední v ústeckém McDonald's jsme se začali scházet ve středečních podvečerech v čajovně U Vysmátý žáby v ulici Winstona Churchilla. Toto příjemné prostředí nám poskytlo ideální zázemí k diskuzím, přednáškám i neformálním setkáním nad šálkem dobrého čaje, která probíhala téměř každý měsíc.

Vedle pravidelných setkání jsme uspořádali několik dalších akcí. V červnu jsme připravili

šifrovačku pro děti, která měla pěknou účast, a několik našich členů se také vydalo na společný víkend do Špindlerova Mlýna. Jako každý rok se Petra a Hubert Pavelkovi spolupodíleli na letních táborech pro nadané děti.

Díky dalším aktivním členům se konala dvě setkání v Lounech pod vedením Jany Elbelové. Také musíme zmínit několik exkurzí do CERNu, které organizuje Jan Lacina.

Tradičně největším setkáním členů ústecké místní skupiny byla příprava a organizace krajského kola Logické olympiády, která se konala v reprezentativní červené aule

na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně a přilákala řadu talentovaných účastníků.

Rovněž jsme rozšířili nabídku kulturních a cestovatelských aktivit. V čajovně U Vysmátý žáby proběhla zajímavá cestovatelská přednáška, společně jsme navštívili koncert skupiny KTO i baletní představení Labutí jezero. Rok jsme zakončili povánočním bowlingem, který se setkal s velkým ohlasem.

Velmi si vážíme všech členů a organizátorů, kteří přispěli k úspěchu našich aktivit. Těšíme se na další rok plný inspirativních setkání a společných zážitků!

MS Zlín

Jan Ivanovský

V roce 2024 se schůzky a aktivity MS Zlín přesunuly do kavárny Vertikon, hned vedle lezecké stěny, kterou jsme také ihned vyzkoušeli. Nadále plánujeme i další občasně lezení. Ti, kdo mají rádi kvízy, se setkávají každé pondělí na hospodském kvízu, kde

se nám relativně daří. Jistě uvítáme pomoc, otázek je vždy spousta a témat mnoho.

Největší účast zaznamenaly dvě naše tradiční akce – v listopadu krajské kolo Logické olympiády a v prosinci bowling na Komíně. Obě akce zahrnovaly pizzu zdarma. Tento rok je i lepší domluva na WhatsAppu a uvítali

jsme spoustu nových tváří. Hojný počet členů naší malé skupiny se zúčastnil i mensovního výletu do Austrálie.

V letošním roce plánujeme testování, účast na celostátním setkání, krajské kolo Logické olympiády a vánoční bowling. Možná v létě i táborák, když bude kde.

ADRESÁŘ MÍSTNÍCH SKUPIN

Brno

brno@mensa.cz

předseda: Pavel Terber,
pavel.terber@mensa.cz, 604 750324

pravidelné schůzky:

každé třetí pondělí v měsíci od 19:00
v salonku restaurace Plzeňský dvůr,
Šumavská 29a, Brno – Královo Pole;
od 17:00 je herní předvečer

České Budějovice

budejovice@mensa.cz

předsedkyně: Lucie Palivcová,
lucie.palivcova@mensa.cz, 607 591 599

pravidelné schůzky:

každou první středu v měsíci v 17:00
na různých místech (místo setkání je
vždy upřesněno před konáním akce
na Facebooku nebo e-mailem)

Hradec Králové

hradec@mensa.cz

předseda: Bohumil Malý,
bohumil.maly@mensa.cz,
bmalydobruska@gmail.com, 603 520 478

pravidelné schůzky:

ve středu od 17:30 hodin – třetí nebo čtvrtý
týden v měsíci (místo a termín upřesněno
e-mailem)

Jihlava

jihlava@mensa.cz

předseda: Miloš Hejda,
milos.hejda@mensa.cz, 777 977 608

pravidelné schůzky:

každé první pondělí v 17:00
(sledujte kalendář)

Karlovy Vary

vary@mensa.cz

předseda: Petr Čavojský,
petr.cavojsky@mensa.cz, 724 046 888

pravidelné schůzky:

místní skupina se schází nepravidelně
– podle potřeby a zájmu členů

Liberec

liberec@mensa.cz

předseda: Eva Bártová,
eva.bartova@mensa.cz, 777 350 964

pravidelné schůzky:

každá druhá středa v měsíci od 17:30
v restauraci Kotelna

Olomouc

olomouc@mensa.cz

předseda: Jan Jeřábek,
jan.jerabek@mensa.cz, 603 930 219

pravidelné schůzky:

každé druhé úterý v měsíci od 18:00
(obvykle v olomoucké restauraci U Bernáku)

Ostrava

ostrava@mensa.cz

předseda: Jiří Šmach,
jiri.smach@mensa.cz, 731 948 206

pravidelné schůzky:

první úterý v měsíci od 18 hodin v Čajovně
u Sýkorova mostu v Ostravě
a třetí čtvrtek v měsíci od 18 hodin
v Čajovně Harmonie v Opavě

Pardubice

pardubice@mensa.cz

předsedkyně: Eva Vavřínová,
eva.vavrinova@mensa.cz, 734 435 541

pravidelné schůzky:

místní skupina se schází nepravidelně

Plzeň

plzen@mensa.cz

předsedkyně: Věra Hellerová,
vera.hellerova@mensa.cz, 604 537 994

pravidelné schůzky:

každý čtvrtý den v měsíci
(vyjde-li tento den na sobotu, pak se
schůzka koná v pátek, a vyjde-li na neděli,
přesouvá se na pondělí) nejčastěji
v restauraci Wallis, Palackého 11, Plzeň

Praha

praha@mensa.cz

předseda: Tomáš Nováček,
tomas.novacek@mensa.cz, 737 121 520

pravidelné schůzky:

- 1) každé třetí úterý v měsíci od 19:00
v restauraci Vidličky a nože,
- 2) každou první středu v měsíci od 19:00
v Červené cibuli,
- 3) deskové hry každé první úterý od 18:00
na ČVUT – CIIRC,
- 4) každý poslední čtvrtek v měsíci od 19:30
v XBowling,
- 5) každé čtvrté úterý od 8:00 v Café Louvre,

Prostějov

prostejov@mensa.cz

předseda: Ladislav Frankl,
ladislav.frankl@mensa.cz, 603 932 788

pravidelné schůzky:

každý čtvrtý pátek v měsíci od 19 hodin
v klubovně Technologického klubu,
Rozvojevá 3, Prostějov

Ústí nad Labem

usti@mensa.cz

předseda: Lukáš Janda,
lukas.janda@mensa.cz, 608 182 618

pravidelné schůzky:

středa jednou měsíčně od 17 hodin
v čajovně U Vysmátý žábý,
Winstona Churchilla 10, Ústí nad Labem
(viz kalendář akcí)

Zlín

zlin@mensa.cz

předseda: Jan Ivanovský,
jan.ivanovsky@mensa.cz, 731 598 148

pravidelné schůzky:

první středa v měsíci od 18:00 v kavárně
Vertikon Zlín

Petra Pavelková

Zkratkou SIG se označují takzvané Special Interest Groups, tedy takové skupiny členů, které v rámci Mensy spojuje nějaký společný zájem nebo záliba a kteří společně podnikají různé akce. Zaměření SIGů je různorodé a v současnosti jich funguje více než třicet.

V průběhu roku 2024 došlo ke změně v osobě radní pro SIGy, což ovšem na fungování jejich činnosti nemá velký vliv. Většina SIGů žije vlastním více či méně aktivním životem – v naprosté většině v souladu s pravidly, která byla počátkem roku 2023 schválena Radou Mensy Česko. Informace o činnosti jednotlivých SIGů nám podají zprávy jejich koordinátorů na následujících stránkách.

V letošním roce bych se ráda pokusila probudit ty skupiny, které jsou takříkajíc spící, které akcí pořádají méně, nebo žádné. Tam, kde se aktivizace nepodaří, bude případně jednáno o zrušení SIGu.

Na svědomitou práci předchází radní pro SIGy Marty Frydrychové bych též ráda navázala pokračováním tzv. Víkendů SIGů. Tato akce byla zorganizována prvně v roce 2023 a myslím, že byla velmi zdařilá. V letošním roce předpokládám společný víkend někdy během září či počátkem října, přesný termín bude ještě sdělen.

Všem členům SIGů přeji krásný aktivní rok 2025 a koordinátorům spoustu nápadů, které (nejen) členové SIGu ocení.

SIG 111

Jana Unruhová – SIG sdružuje členy i nečleny Mensy Česko, kteří rádi objevují zajímavá místa Prahy.

V uplynulém roce 2024 navázal SIG 111 čilou spoluprací s Prague City Tourismem, který nabízí exkurze a procházky po Praze s poutavým výkladem svých průvodců. Několik jich bylo otevřeno pouze pro SIG 111. V únoru a následně v březnu jsme po zavírací době strávili tři hodiny v prostorách Staroměstské radnice, již jsme prolezli skrz naskrz včetně podzemní části, která je jinak veřejnosti nepřístupná. V dubnu jsme navštívili Kongresové centrum, kde jsme si prohlédli velkorysé interiéry a přepychové salónky této neofunkcionalistické budovy ukrývající řadu kvalitních uměleckých děl. V červnu jsme si procházkou po Starém Městě připomněli 100. výročí úmrtí Franze Kafky, které bylo tematicky doplněno ukázkami z jeho tvorby. Na podzim jsme si vyslechli několik přednášek na netradičních místech Prahy a v adventním čase jsme

se seznámili s historií Lorety a důkladně si prohlédli její interiéry.

Chcete-li se k nám příště přidat, zaškrtněte si na svém Intranetovém profilu odběr zpráv SIG 111, a jakmile bude vypsána nějaká akce, přijde vám automaticky e-mail. Pokud byste měli tip na vhodnou exkurzi nebo procházku, dejte mi vědět na e-mail jana.unruhova@mensa.cz a společně ji můžeme zorganizovat. Těšíme se na všechny, kdo se k nám připojí v roce 2025!

Návštěva Staroměstská radnice

mensa.click/18m

Béčko — zlaté osmdesátky na žluté

mensa.click/1hw

SIG Abaku

Vladimír Tesař – SIG sdružuje zájemce o početní hru Abaku. Funguje zatím velmi krátce, takže na pravidelná setkání ještě nebyla příležitost.

Abaku je fenomenální česká hra, ve které se počítá. Ne, nebojte se a čtěte dál. Matematika je pro spoustu lidí odrazující a nepochopená disciplína. Jenže všechno je o tom, přijít na to, jak na to. A Abaku ví, jak zařídit, aby matematika nebyla

strašákem. Více než 10 let zkušeností s hraním Abaku ve školách, více než pětina zapojených škol, účast na mistrovství světa juniorů v počítání z paměti, mezinárodní ocenění Brain Toy Award, online aplikace s desítkami milionů spočítaných příkladů, kvalitní dřevěné pomůcky...

Baví-li vás počítání nebo máte chuť pomoci nám se šířením Abaku, zapojte se do našeho SIGu.

SIG Aktivní děti

Milada Pytelová – SIG umožňuje dětským členům Mensy a dětem mensanů zapojení do zajímavých akcí a aktivit. Nejvýznamnější akce SIGu proběhla v listopadu, kdy jsme pořádali Den duševního zdraví s Mensou na Filipce. Uskutečnilo se odpoledne plné her, pohybu na DDR podložkách, zájemci z řad dětí i dospělých si mohli nechat otestovat IQ. V očekávání času vánočního jsme stihli vyrobit i adventní věnce. Akce se zúčastnilo několik desítek dětí i dospělých.

SIG Bowling

Zdeněk Falář – Pravidelné boulení a soutěže. I celostátní. Schůzky SIGu jsou zpravidla druhou středu v měsíci v Bowlingu Manta v Řepích od 19 hodin a poslední čtvrtek v měsíci v XBowling na Žižkově od 19:30.

SIG Business Club

Aleš Hodina – SIG nabízí členům platformu pro aktuální otázky a navazování kontaktů v oblasti obchodu, podnikání a ekonomie.

SIG Cyklistika, SIG Outdoors, SIG Senior

Zdenka Pániková – Kola, řetěz, šlapky + síla lidských svalů: SIG Cyklistika pro milovníky cyklistiky a všeho kolem kol. SIG Outdoors pro všechny členy, kteří rádi chodí na pěší výlety a chtějí zajít společně. SIG Senior převážně pro moudré a zkušené, kteří se svým věkem

většinou nechlubí. Zájem o činnost všech tří SIGů by byl, ovšem z více (pochopitelných) důvodů aktivita v roce 2024 vázla.

Pro SIG Cyklistika a SIG Outdoors hledáme nové koordinátory – pokud máte zájem, pište na e-mail zdenka@mensa.cz a petra.pavelkova@mensa.cz.

Pro SIG Senior již nyní probíhají diskuse o možnostech nových setkání a programů, nápady jsou vítány. Na spolupráci se těší koordinátorka Zdenka Pániková.

SIG Deskovky Brno

Radim Novák – SIG se schází pravidelně na různých místech v Brně – v čajovnách nebo u některého z dlouholetých členů, účastní se i schůzek MS Brno, příjemná byla i společná návštěva brněnského deskohraní. Noví příchozí jsou vítáni, na setkání se těší (nejen) koordinátor Radim Novák.

SIG Děti Plzeň

Jana Soukupová – SIG sdružuje členy Dětské Mensy a děti členů Mensy nejen z Plzně a Plzeňského kraje.

V roce 2024 jsme za SIG Děti Plzeň uspořádali na Šumavě na oblíbené skautské základně tři vícedenní pobyty převážně pro rodiny s menšími dětmi.

Zimní víkendový pobyt na konci února nalákal i aktivní lyžaře, ale vzhledem k nepříznivým sněhovým podmínkám jsme jeli lyžovat až do nedalekého zahraničí na Velký Javor v Bavorsku. Této zimní akce se zúčastnilo rekordních 45 osob, během pobytu jsme se pěkně družili, večerní program byl i s doprovodem kytary a zpěvu.

V červenci jsem se sjeli na stejné místo na týdenní pobyt „Kukačka“ a užili si zase společně dny zpestřené výlety po Šumavě, návštěvami koupališť či sbíráním borůvek. Také jsme si několikrát přichystali oheň na opékání špekáčků i s hudebním doprovodem. Děti i jejich rodiče si užívali hudebně-pohybový program, který připravila jedna z maminek. Oblíbenou novinkou všech dětí byly i smyslohrátky na terase. Tohoto podařeného pobytu se nás zúčastnilo dokonce 51, z toho 24 dětí.

Do třetice babaletní víkend na konci září byl v komornějším duchu, ale se skvělou partou i nových tváří. Kromě výletů po Šumavě jsme během tří dnů v okolních lesích nasbírali plno hub. Družili jsme se při vaření společných večeří, přípravě narozeninového dortu i výrobě langošů. Nedělní program zakončila bojovka pro děti.

V letošní roce 2025 bude mnou pořádaných akcí pravděpodobně méně, z osobních důvodů neorganizuji ani letní týdenní pobyt. Avšak věřím, že alespoň jedno víkendové setkání se nám podaří naplánovat a uskutečnit. Ale naopak v létě 2026

na přání mnoha účastníků z loňských let zase červencový pobyt na „Kukačce“ určitě zorganizujeme, a protože i moje děti budou již větší, ráda bych ho připravila už s táborovým režimem.

Letní Kukačka

mensa.click/1d7

Zimní Kukačka

mensa.click/18n

SIG Dobrovolník

Petra Holubová – Cílem SIGu je podporovat Mensu Česko v dalším rozvoji, neboť jen díky dobrovolníkům je taková, jaká je.

Za rok 2024 se uskutečnila řada akcí, do kterých se napříč Mensou zapojily desítky, či spíše stovky dobrovolníků. Podíleli se na přípravě a realizaci Logické olympiády pro děti i dospělé, pořádání nejrůznějších tuzemských i zahraničních akcí, výletů a exkurzí, programovali, připravovali jarní či podzimní celostátní setkání, přednášky a mnoho dalšího.

A protože akcí a plánů není nikdy dost, proběhla v únoru 2024 společná online schůzka SIGu Dobrovolník a SIGu Rozvoj. Hlavním tématem byly nové projekty a možné způsoby, jak do nich zapojit další dobrovolníky. Diskutovalo se například o větším zapojení vysokoškolských studentů, vzniku expertních týmů pro

řešení firemních poptávek, posílení síťování v rámci Mensy, zavedení pozice archiváře (kronikáře), rozvoji spolupráce s knihovnami (přednášky, online přenosy atd.) či přínosech kariérního poradenství. Zvláštní pozornost byla věnována dlouho plánované Mensa Akademii, kterou se v roce 2024 podařilo úspěšně zrealizovat. Třeba na ni jednou v budoucnu naváže Mensa Univerzita jako multioborová platforma pro vzdělávání dospělých.

Na přelomu srpna a září 2024 se pak tradičně uskutečnil Víkend dobrovolníků, tentokrát v příjemném hotelu Theresia, jako velké poděkování a odměna těm neaktivnějším, bez nichž by nebyla Mensa tím, čím je, a takovou, jakou ji máme rádi. Doufáme, že se i v roce 2025 podaří na tuto tradici úspěšně navázat.

Pokud se chcete přidat k našim aktivitám, můžete vyplnit dotazník pro nové

dobrovolníky (mensa.click/dobrovolnik) nebo nahlédnout do dokumentu se základním přehledem oblastí a kontaktů na intranetu Mensy (dostupný po přihlášení na mensa.click/hm). Oblastí, ve kterých Mensa uvítá šikovné a ochotné lidi, je spousta. Připojte se k nám, staňte se aktivní součástí Mensy a pomozte nám růst!

Máte-li konkrétní nápad na akci, obraťte se prosím na koordinátory SIGů, předsedy místních skupin či přímo členy Rady Mensy. Kontaktovat nás můžete také na dobrovolnik@mensa.cz.

Víkend dobrovolníků
v Kolíně

mensa.click/1e8

SIG Dračí doupě

Martin Hladík – SIG Dračí doupě spojuje hráče her na hrdiny. Členové přešli od Dračího doupěte na systém FATE.

SIG Ekologie

Vladimír Kutálek – Ekologie a všechno kolem ní: pozvánky, diskuze.

Co se dělo v SIGu Ekologie v roce 2024? Na stránkách mensa.click/sig-ekologie naleznete recenzi jedné knihy s ekologickou tematikou. Více drobnějších příspěvků

a komentářů můžete najít na Facebooku SIGu: mensa.click/fb-ekologie nebo (totožné příspěvky, ale obecně jiní diskutující) i na sociální síti FeelTrees: mensa.click/1hn. Vyšel mi článek na téma Swap a darování za odvoz na Měšci (mensa.click/1ho)

a na základě něho jsem byl pozván do ČRo do pořadu zaměřeného na stejné téma (mensa.click/1hp).

V podobných aktivitách bude pokračováno i nadále, nejlépe je sledovat příslušné webové stránky nebo FB skupiny

SIG Facebůk

Dagmar Hladíková – Hlavní činnost SIGU je nikdy si nezaložit Facebook, žít tradičními hodnotami a vrátit nástěnkám jejich důstojné společenské postavení. Události SIGU jsou psány ručně na nástěnce umístěné fyzicky v Horním Slavkově.

Spolupráce SIGu Facebůk

mensa.click/19p

SIG Geocaching

Pavel Terber – Jak název napovídá, tak se jedná o SIG sdružující mensany se zájmem o celosvětovou hru geocaching. Akce probíhají spíše neplánovaně dle aktuální situace a příležitosti.

SIG Improvizace

Miroslav Charvát – SIG je určen pro ty, kdo by se rádi věnovali pohybovému improvizáčnímu divadlu, hledání nových forem, zdokonalování svých hereckých technik i tvůrčí práci na jevišti.

SIG Jazyky

Vít Švachouček – SIG Jazyky byl založen s úmyslem lepšího poznání a osvojení češtiny s ohledem na psaní článků do časopisu Mensy. Zaměření SIGU je rozšířeno i na poznávání a způsoby učení jazyků. SIG

Jazyky vykazuje stabilní aktivitu, nicméně novým nápadům se nebrání. Zájemci o zapojení pište koordinátorovi Vítkovi Švachoučkovi na 724 848 531 nebo na e-mail sig-jazyky@mensa.cz.

SIG Jihočeské nadané děti

Marta Frydrychová – SIG je určen všem nadaným dětem z Jihočeského kraje. V současné době pravidelně pracujeme s dětmi ve věku 6–13 let.

V roce 2024 jsme se rozhodli pokračovat v nastaveném trendu nabízet dětem pravidelné schůzky minimálně třikrát měsíčně a i nadále jsme je doplňovali o akce nepravidelné, se kterými jsme začali častěji vyjíždět i mimo krajské město, především do Třeboně, Tábora a Písku.

Každou třetí středu v měsíci probíhaly deskové hry, kdy se děti scházejí spolu s dospělými v klubovně Radambuku.

Poslední sobotu v měsíci jsme měli pro děti připravena šachová odpoledne s mezinárodní šachovou velmistřinou Eliškou Richtrovou. Naší ambicí není vychovat z dětí závodní hráče, ale naučit je hru, která pomáhá k rozvoji logického myšlení a která nadané děti velmi baví.

Jednou měsíčně, zpravidla druhý pátek v měsíci, jsme pro děti pořádali tematicky zaměřené schůzky. Střídali jsme matematicko-logická odpoledne, workshopy zaměřené na různá témata nebo dopoledne zaměřené na pokusy.

Kromě těchto pravidelných aktivit jsme pořádali i aktivity mimořádné.

Hned v lednu jsme vyrazili na společnou návštěvu rodinného filmu Vynálezce, který navazoval na workshop Vynálezy minulosti. V březnu jsme navštívili Jihočeskou vědeckou knihovnu a vyzkoušeli únikovou hru Tajemství kacířské knihy. Jarní prázdniny jsme společně strávili v Třeboni, kde jsme se v Zámecké lékárně vydali na prohlídku s Bílou paní a dále vyzkoušeli venkovní únikovou hru Třeboňský únos. V dubnu byl pro děti připraven jarní program na Hluboké. Na tradiční stezce s obřími kraslicemi jsme luštili i další šifry, větší se zapojili do venkovní únikové hry Honza málem králem. Na začátku května jsme pro děti připravili stanoviště v rámci programu Tablet z nich

superhrdiny neudělá v parku Dukelská. Byla to příprava nanečisto na tradiční Bambifest, na kterém máme také své stanoviště a kde seznamujeme účastníky s naší činností.

Na konci května jsme uspořádali velkou a pro nás novou akci Víkend pro rodiny s nadanými dětmi. Víkend se uskutečnil v jihočeském Mozolově a již prvního ročníku se zúčastnilo téměř 50 rodin převážně z Jihočeského kraje. Pro děti i dospělé byl připraven bohatý program, rodičům byl po celou dobu k dispozici psycholog. V květnu jsme také uspořádali setkání nadaných žáků a rodičů nadaných dětí s bývalým ministrem školství Ing. Robertem Plagou, se kterým jsme komunikovali téma Nadaný žák v systému českého školství.

Další novou velkou akcí byla návštěva Dětské vědecké konference v Klatovech, na kterou jsme z Českých Budějovic vypravili celý autobus.

V červnu jsme společně navštívili Kendeho vilu a na příbězích tzv. kamenů zmizelých jsme si přiblížili osud židovské komunity za 2. světové války.

O prázdninách proběhly dva termíny již tradičního příměstského tábora pro nadané děti, termín 15.–19. července byl zaměřen na šachy, 22.–26. července byla spojujícím prvkem angličtina na táboře s názvem Po stopách Sherlocka Holmese. Na letošních

táborech se letos vystřídalo 60 dětí z různých míst Jihočeského kraje.

Prázdniny jsme zakončili naší společnou návštěvou Ars Electronica Centra v Linzi, kam jsme opět vypravili celý autobus dětí z Jihočeského kraje.

V říjnu byla pro studenty připravena přednáška Vhled do moderní fyziky. První listopadovou sobotu jsme vyrazili s dětmi vlakem na program do tábořského ZVASu, kde pro nás byly připraveny pokusy z fyziky a lekce tvůrčího psaní. Na konci listopadu jsme se společně zúčastnili divadelního představení Tajemný příběh Bílé paní.

I v roce 2024 za sebou máme obrovský kus práce. Naše řady se rozrůstají, roste počet dětí i mladistvých, kteří se akcí účastní, roste počet dospělých Mensanů, kteří nám na akcích pro děti pomáhají. Zde je důležité zmínit, že veškeré schůzky během školního roku mají děti zdarma a letos se podařilo, že měly zdarma i vstupy na veškeré akce, které velkou měrou slouží k rozvoji a podpoře jejich talentu. Zároveň je důležité poznamenat, že veškeré aktivity jsou přístupné všem dětem bez ohledu na členství v Mense.

A to samozřejmě také díky veliké podpoře města České Budějovice a Jihočeského kraje, bez které bychom aktivity v tomto rozsahu dětem nabídnout nemohli.

Zlatý oříšek 2024

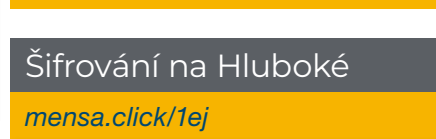
V Jihočeském kraji se krajské kolo soutěže konalo letos poprvé a Mensa Česko byla díky své aktivní práci s nadanými dětmi v regionu přizvána jako spoluorganizátor krajského kola. Zastoupení jsme měli nejen v porotě, ale hlavně mezi 12 krajskými finalisty. Úkolem všech bylo připravit si 5minutovou prezentaci svých úspěchů. Děti si vedly opravdu skvěle, většina z nich už má ve svých pokojíčkách pěknou hromádku diplomů, sbírku medailí, pohárů nebo jiných ocenění, ale prezentace na pódiu před publikem, to byla pro většinu z nich premiéra. SIG Jihočeské nadané děti, ve kterém se všichni naši dětský členové potkávají, měl železky v ohni hned několik.

mensa.click/1fn

Vynálezy minulosti

mensa.click/17z

Šifrování na Hluboké

mensa.click/1ej

Příměstské tábory v Budějovicích

mensa.click/1d8

Exkurze do Ars Electronica

mensa.click/1e6

SIG Junior

Jan Hubert Pavelka – SIG se zabývá aktivitami a vytvářením prostředí pro starší členy Dětské Mensy a mladší členy dospělé Mensy.

Většinou se jednou měsíčně v Nupakách

u Prahy koná florbalové setkání, které je spojené s posezením a následným hraním deskových her. Kromě těchto pravidelných akcí se snažíme organizovat také online setkání na platformě Discord, kde si společně zahrajeme různé hry a udržujeme kontakt

i na dálku. Do budoucna plánujeme rozšířit program o víkendové akce pro juniory, přičemž první aktivity na jaro a léto jsou již ve fázi příprav. Pokud máte návrhy na další možnosti setkávání nebo byste se rádi zapojili, budeme rádi za jakoukoli iniciativu.

SIG Lady

Jana Šobrová, Petra Holubová – Podnikáme společné akce zaměřené na work-life balance, vzájemnou podporu a řízenou spontánnost.

Máme za sebou již třetí rok SIGu Lady, který byl opět ve znamení příjemných setkání, pozitivní energie a usměvavých tváří. Společně jsme relaxovaly na workshopu „Vyhoření a jak z něho ven“, pokusily jsme se péct chleba, navštívily Náprstkovo muzeum s výstavou Kimono zblízka a samozřejmě jsme v červnu vyrazily na oslavu 2. výročí do Café Louvre. Do nového roku 2025 jsme si popřály vše nejlepší při čajovém ceremoniálu a vstoupily do roku dřevěného hada. Plánů je mnoho a SIG znovu ožívá. Rýsují se společné návštěvy kina, exkurze ke zvonům, venkovní úniková hra či další čaj o páté k oslavě společných narozenin SIGu. Všem Ladies díky za nápady, nadšení a aktivní účast.

SIG Lady a dva workshopy o vyhoření

mensa.click/19r

SIG Lišky

Milada Pytelová – Posláním SIGu Lišky je rozvíjet emoční inteligenci a sociální vztahy dětí. SIG je zaměřen na pravidelnou činnost dětí ve věku 5–18 let.

Skupina dětí se schází v Brně pravidelně každý týden a rádi přivítáme další dětské mensany nebo studenty. Již tradičně pořádáme velikonoční výlet na rozhlednu na zelený čtvrtek. Na táboře jsme v roce 2024 byli dva týdny ve Vápenné v Jeseníkách. Na podzim a před Vánoci se uskutečnily třídní výlety. Navštěvujeme zajímavá místa v Brně a okolí, výstavy a památky. Nabízíme dětem možnost se kamarádit v reálném světě, zažívat dobrodružství a posilovat odolnost a samostatnost.

SIG Literární tvorba

Eliška Anna Kubičková – Procvičování technik tvůrčího psaní a recenze literárních textů. SIG pořádá setkání s autorským čtením a pracuje s úspěšnými básníky a spisovateli.

SIG Literární tvorba oslavil v roce 2024 deset let od zahájení své činnosti. Právě oslava 10. výročí založení, která proběhla v září, byla největší akcí SIGu. Vystoupili zde hosté z řad spisovatelů, básníků a pořadatelů kulturních akcí jako Jožka Král, Radana Šatánková, Helena Skočová, zakládající členové SIGu Literární tvorba Eliška A. Kubičková a Jaroslav Menčík a také úspěšní autoři z literárních soutěží pořádaných SIGem, například Viola Jíchová a Josef Sotona. Součástí akce byl křest výročního almanachu, do něhož přispěli další autoři včetně Martina Petišky, Marka Řezanky a Martiny Bittnerové. Roli kmotra přijal zpěvák, herec a spisovatel Jiří Štědroň, který vystoupil v autorském čtení.

Jako každý rok proběhlo v červnu vyhlášení výsledků literární soutěže, tentokrát na téma Zámek Nekonečno. Zde vystoupila a knížku pokřtila operní pěvkyně, hudební

manažerka, pedagožka a bývalá televizní hlasatelka Renée Nachtigallová. Aktivní členové SIGu vystoupili na některých akcích na pozvání kolegů a také pravidelně přispívají do mensovního časopisu.

Plány do budoucna navazují na naši současnou činnost. Právě probíhá vyhodnocení soutěžních textů 9. ročníku soutěže – básní na téma Domov. K této příležitosti opět chystáme slavnostní program, který již tradičně probíhá v červnu v Praze. Opět budeme pokračovat v přispívání do časopisu. Také připomínáme, že se na nás mohou obrátit autoři, kteří chtějí prezentovat svoji tvorbu na našem youtubeovém kanále: [mensa.click/yt-lit](https://www.youtube.com/channel/mensa.click/yt-lit).

Jako novinku chystáme společný projekt s Výtvarným SIGem, k čemuž jsme dostali podnět od jedné majitelky galerie.

Novinky a další aktivity prezentujeme na stránkách [mensa.click/sig-lit](https://www.mensa.click/sig-lit).

Zveme další zájemce o tvůrčí psaní do našich řad.

Večer na zámku
Nekonečno

[mensa.click/1e9](https://www.mensa.click/1e9)

Jaroslav Menčík: Kampak?
(Un po' troppo capriccioso)

[mensa.click/1hr](https://www.mensa.click/1hr)

E. A. Kubičková:
Můj přítel úplněk

[mensa.click/1hs](https://www.mensa.click/1hs)

Josef Sotona, básně

[mensa.click/1ht](https://www.mensa.click/1ht)

Jan Slezák:
Sedmidenní život

[mensa.click/1hu](https://www.mensa.click/1hu)

Oslava 10 let SIGu
Literární tvorba

[mensa.click/1g1](https://www.mensa.click/1g1)

SIG Logické hry

Hana Kotinová – SIG se věnuje logickým hrám. Je prostorem pro sdílení a komentování partií a místem, kde se dozvíte o konání domácích i zahraničních turnajů.

SIG nabídl v roce 2024 mnoho zajímavých turnajů v deskových hrách. Konaly se turnaje tradiční i netradiční, domácí i zahraniční. Mezi ty tradiční, kam jsou členové zváni, patří například GP série turnajů v Othellu (prezenčně v DDM Praha 2), Festival šachu a her Czech Open (pravidelně konaný v červenci v Pardubicích), Festival Deskohraní (říjen, Praha), Mind Sports Olympiad (online klání ve více než 50 různých hrách probíhající převážně v únoru, kterého se účastní obvykle tisíce hráčů z desítek zemí, s prezenční částí v srpnu v Londýně) či turnaje v různých družích dámy (Praha, Brno).

Mezi netradiční patří Nomádké hry, které se konaly v září v Astaně (Kazachstán) nebo 7. MS v TogyzQumalaQu a 2. MS v Mangale, obojí společně v Ankaře (Turecko) a také menší mezinárodní turnaj pro juniory v TogyzQumalaQu pořádaný v prosinci v Praze.

Co nás čeká v roce 2025? Asi nejzajímavější akcí bude 2. MS v TogyzQumalaku pro juniory, které má v září proběhnout

v Kazachstánu a na které hledáme zájemce. Pobyt i letenky pro 4 účastníky by měly být hrazeny organizátorem. V souvislosti s tím se v Praze uskuteční několik turnajů, kde si hru můžete vyzkoušet a na mistrovství světa se tímto kvalifikovat. Tyto turnaje jsou naplánovány na březen a květen v Praze.

Othello bude mít na přelomu května a června v Praze velký celoevropský turnaj a je možné, že v době Deskohraní budeme organizovat i Abstrakta Sympaisium – světové setkání hráčů abstraktních her. Sestavili jsme i český tým pro online mistrovství světa v abstraktních hrách pro týmy, které existuje již 4. rokem pod názvem Mochalunt (akronym názvu v esperantu – MOnDa CHampionado de Abstraktaj LUdoj por Naciaj Teamoj).

World Nomad Games,
Kazachstán, 2024

mensa.click/1fh

Umíte počítat?

mensa.click/1fk

Konečně jsem mistrem
světa!

mensa.click/1g3

SIG Manager

Stanislav Wolf – Předáváme zajímavé inspirace, trendy a zkušenosti z oblasti managementu, leadershipu a budování osobnosti. Setkáváme se s byznysmeny a známými osobnostmi. Odhalujeme s nimi roušku tajemství úspěchu. Soustředíme se na poznávání a trénink měkkých dovedností. Poskytujeme základní i pokročilý vzdělání a přesahujeme do praxe. Součástí našich aktivit jsou exkurze do firem, podniků a technologických center. Občas také přispíváme do časopisů a podporujeme dobré jméno Mensy Česko. Výhodou SIGU Manager je jeho otevřenost a vstřícnost. Na své si u nás přijde student stejně jako ostřílený manažer.

Mezi poslední akce zájmové skupiny patří například exkurze do brněnského FABLABu.

FABLAB je zkratka z anglického Fabrication Laboratory, neboli výrobní laboratoře. Označuje místo vybavené počítačově řízenými stroji (CNC), které jsou schopny vyrobit širokou škálu výrobků. FabLab Brno je součástí celosvětového hnutí, jehož členy (tzv. makery) definuje, že se nespokojí s hotovým řešením produktů, které najdou v obchodě. Místo toho si na míru vyvíjejí a vyrábějí vlastní. Vznikají zde prototypy produktů místních začínajících firem, projekty kutilů, kreativců, studentů i umělecká díla.

Další větší akcí byla exkurze do společnosti NOVANTA. Ta je doslova synonymem inovací ve zdravotnické technice. Má přední postavení v oblasti zdravotnické vizualizace, zpracování videa a bezdrátových zobrazovacích řešení pro endoskopické

zákony. Podporuje minimálně invazivní chirurgii prostřednictvím vývoje nových produktů, které umožňují efektivnější správu multimédií na operačních sálech, ale i mimo ně. Vyvíjí insuflátory a pumpy pro minimálně invazivní chirurgii, laserové hlavice, strojové vidění ve zdravotnictví (chytré kamery, čtečky čárových kódů atd.), směrovače video signálu, obrazovky pro operační sály atd. Touto cestou srdečně děkujeme našim průvodcům, panu Michalu Kohoutkovi (Senior R&D Director, Site manager), paní Monice Zemánkové (Talent Acquisition Program Partner), a v neposlední řadě také Pavlu Štříteckému (Senior System Test Engineer), který je shodou okolností dlouholetým členem Mensy.

V budoucnu chceme uspořádat další networkingové setkání, na kterém se budete moci seznámit mimo jiné s možnými potenciálními spolupracovníky, partnery, zaměstnanci či zaměstnavateli, dozvědět se nové trendy a poslechnout si rady zkušenějších. To vše v pohodovém a přátelském duchu. Rádi bychom uskutečnili exkurzi do některé brněnské firmy či podniku, ať už výrobního nebo poskytovatele služeb. Případně do některého technologického institutu či centra. Stále jsou ve hře různé přednášky a jiná setkání se zajímavými osobnostmi, společně uvidíme, co se nám podaří.

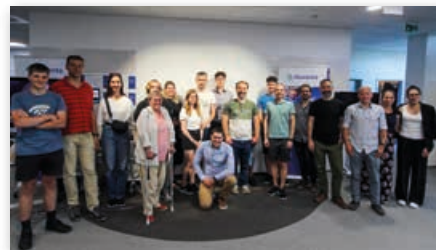
Exkurze do Solid Vision

mensa.click/1em

Exkurze FABLAB

mensa.click/1hv

SIG Mensa English Group

SIG Mensa English Group offers you an opportunity to join us for a friendly English conversation. The goal of MEG is to have fun together while speaking (only) English.

Pro SIG MEG hledáme nového koordinátora, zájemci pište na petra.pavelkova@mensa.cz

SIG Natura

Pavel Terber – Sdružování naturistů v Mense, společné výlety na natur pláže a akce pro rozvoj naturismu. Kdo má zájem o pohodové koupání či opalování, může se přidat.

SIG Nihongo

Václav Brázda – V rámci SIGu Nihongo se snažíme vytvořit prostředí pro vzájemnou podporu při studiu japonštiny, setkávání je sporadické, o to však jistě zajímavější.

SIG Peníze

Vladimír Kutálek – SIG Peníze slouží jako platforma pro diskuzi o tom, co přijde členům zajímavé ohledně peněz – nejen vážně o investicích, pojištění, spoření, úsporách.

Co se dělo v SIGu Peníze v roce 2024? Konalo se 10 webinářů, krom těch už

zmíněných ve zprávách jiných SIGů to byly další samostatné webináře: Energie, Povinné ručení elektrostrojek, DIP, Pojištění dlouhodobé péče, Pojištění domu/bytu, věcí, odpovědnosti, z toho jeden o euru s hostem. Letos mi vyšlo 14 článků na serveru Měšec (mensa.click/xx) na různorodá témata.

V podobných aktivitách bude SIG pokračovat i nadále, nejlépe je sledovat příslušné webové stránky (mensa.click/sig-penize) nebo FB skupinu (mensa.click/fb-penize)

SIG Psychologie a komunikace

Karel Kostka – SIG je určen pro studenty střední školy a věnuje se výuce základů psychologie, rozvojem osobnosti a komunikačních dovedností.

SIG psychologie a komunikace je specializován k organizování aktivit pro středoškolskou mládež ve Vsetíně. Směřuje do oblasti základů psychologie, rozvoje osobnosti, komunikačních dovedností, rétoriky a argumentace. Je zaměřen na organizaci krátkodobých akcí, zejména exkurzí, stáží, společných návštěv konferencí a specializovaných seminářů,

přičemž se využívá především spolupráce s Fakultou společenských studií Vysoké školy Humanitas ve Vsetíně a jejími studenty jednooborové psychologie v bakalářském studijním oboru a psychologie vzdělávání či psychologie klinické v oboru magisterském. Členy SIGu jsou studenti ve věku 15–19 let připravující se na další studia v humanitních specializacích. V roce 2024 se na akcích SIGu podílelo 26 členů, účastnili se dvou konferencí, absolvovali odbornou stáž ve Španělsku v městech Calella a Barcelona, lyžování v Zell am See, organizovali vánoční jarmark apod.

SIG umožní i v roce 2025 účast členů na vysokoškolských přednáškách v oboru psychologie, na červen je připravena stáž v Barceloně. SIG bude iniciovat a podporovat účast svých členů na soutěžích a olympiádách středoškolské mládeže.

SIG Rozvoj

Tomáš Blumenstein – Realizujeme projekt Podporujeme nadané děti pro budoucnost (future.mensa.cz) s cílem přiblížit téma nadaných dětí a rozvoje nadání učitelům po celé republice. Nejčastější formou jsou semináře pro učitele. Dále si

klademe si za cíl vyhledávat příležitosti pro nové mensovní rozvojové projekty a také podporu dobrovolníků v rozjezdu jejich projektů a aktivit. V únoru 2024 proběhla společná online schůzka SIGu Dobrovolník a SIGu Rozvoj se zaměřením na to, jaké nové

projekty uskutečnit, a jak do nich zapojit více dobrovolníků – více podrobností o ní najdete ve zprávě SIGu Dobrovolník. Máte-li sami nějaký nápad, nebojte se jej rozpochybovat.

SIG Rozvoj intranetu

Tomáš Kubeš – SIG zastřešuje aktivity kolem vývoje mensovního intranetu.

SIG Seberozvíjení

Vladimír Kutálek – Náplní SIGu jsou témata jako time management či obecně plánování, myšlenkové mapy, poznání sama sebe, metody učení, komunikační metody, rozvoj kreativity či zlepšení sociálních dovedností.

Co se dělo v SIGu Seberozvíjení v roce 2024? Uveřejnil jsem celkem 41 recenzí knih (cca 20 000 stran). Odkazy na recenze najdete

na mensa.click/sig-seberozvijeni, případně ve směsi jiných příspěvků i na Facebooku (mensa.click/fb-seberozvijeni) nebo ve směsi všech knih, které mi prošly rukama na Databázi knih: mensa.click/1hq.

Konalo se 5 webinářů, z toho dva s přednášejícími hosty (na téma Matematika v praxi a Kvakeři), jeden měl přednášející duo (Dlouholetý vztah). V listopadu se zaměřil

na téma Přelom roku a v prosinci na téma Ego aneb moje 2024. Nově jsou webináře primárně online, ale je možnost i dojit osobně, jen je třeba na to předem upozornit.

V podobných aktivitách bude pokračováno i nadále, nejlépe je sledovat příslušné webové stránky nebo FB skupiny.

SIG Škola4

Tomáš Blumenstein – Cílem SIGu je zavádění moderních didaktických metod do českých škol. Aktivity SIGu jsou určeny učitelům i členům Mensy, kteří se zajímají o moderní vzdělávání.

SIG Turistika

Iveta Jelínková – Primárním zaměřením SIGu Turistika jsou převážně pěší turistické jednodenní či dvoudenní výlety po České republice.

SIG Věda

Stanislav Wolf – Baví tě věda? Nás taky. Rádi si hrajeme, objevujeme, experimentujeme a vynalézáme. Zajímají nás fyzikální principy a přírodní zákonitosti. Nahlížíme jak do přírodovědných, tak do technických oborů. Poznáváme naši planetu i světy vzdálené. Zkrátka, naším cílem je předávat velkým i malým radost z poznání.

Naše aktivity se točí především okolo populární vědy, ale rádi občas nahlédneme také do odbornější roviny. Jsme otevření všem, dětem i dospělým, jednotlivcům i rodinám.

Jednou z akcí bylo úžasné setkání při táboráku s programem. Děti i dospělí se dozvěděli mnoho zajímavostí okolo bushcraftu, o přírodních materiálech a související chemii, jak využít dary přírody ve svůj prospěch,

jak efektivně rozdělat oheň za pomoci různých materiálů, přírodních i nepřírodních, o zálesáckých dovednostech a jak přežít v přírodě. Zejména děti si vyzkoušely různé nástroje, nože, mačetu, sekyrku, pilky, křesadla a firesteely, paracordy a firecordy, a s pomocí lan vázání uzlů. Na místě jsme si také zastříleli ze vzduchovek do terčů a plechovek.

Další akce SIGu byla velká a zahrnovala hned dvě akce v jednom – Záchranáři Brno a Speciální pořádková jednotka. Obě byly již tradičně určeny dětem i dospělým. V rámci akce pro Mensu nám záchranáři představili své povolání jak v rovině profesionální, tak i lidské. Proběhla praktická ukázka tvorby „zranění“ maskérkami. Následně nám na konkrétních modelových situacích záchranáři ukázali, jak v danou chvíli reagovat,

jak postupovat krok za krokem a zkrátka jak zraněnému člověku zachránit život.

Policisté z brněnské pořádkové jednotky nám zase představili své hlavní úkoly, kterými jsou ochrana bezpečnosti osob, majetku a způsobilosti při zajišťování veřejného pořádku. Tito policisté se nasazují v případě mimořádných událostí, živelních pohrom, katastrof, při rizikových sportovních utkáních, kulturních akcích, demonstracích nebo při pátrání po osobách a zajišťují ozbrojený doprovod při přepravě cenin a podobně. Přítomní policisté z útvaru nám mimo jiné představili speciální vozidlo včetně pokročilého vnitřního technického vybavení.

Touto cestou srdečně děkujeme našim průvodcům, zejména panu Bc. Martinu Rausovi, vedoucímu zájmového spolku

Záchranáři Brno, paní Hrubé a jejím obětavým pomocnicím opět z řad záchranářů, dále z řad policistů panu praporčíkovi Ondřeji Hradovi a samozřejmě také Kamilu Sedláčkovi, vyučujícímu na Vyšší policejní škole Ministerstva vnitra v Brně a zároveň také dlouhodobému členu Mensy.

Plány do budoucna máme a čas ukáže, které akce se nám podaří realizovat. Máme například zájem navštívit některé z brněnských vědeckých výzkumných center. Také bychom rádi uspořádali další setkání na téma bushcraft a přírodní materiály. Na pořadu dne je společné setkání určené i malým dětem s povídáním na nějaké zajímavé téma a s praktickou ukázkou. Společně uvidíme, co z toho se nám povede.

SIG Zahraničí

Tomáš Blumenstein – Cílem SIGu je pomoci členům zažít mezinárodní rozměr Mensy, navštěvovat zahraničí a také organizovat mezinárodní mensovní akce u nás.

SIG Zpěv

Jiří Keller – SIG Zpěv, jak již jeho název napovídá, sdružuje osoby se zájmem o společnou vokální produkci hudby.

SIGurmán

Petra Holubová – Přátelská posezení v restauracích, jejichž návštěva je zážitkem – odkud si odneseme nejen pocit sytosti, ale také hezkou vzpomínku.

V roce 2024 se SIGurmán soustředil především na pořádání výborných snídaní. Pravidelně se setkáváme každé čtvrté úterý

v měsíci od 8:00 v kavárně Louvre v Praze. Nenechte se zmýlit, že je přihlášených poskrovnu, snídaně jsou velmi oblíbené.

O nepravidelných akcích se dozvíte na naší konferenci a mensovním kalendáři. Mezi nejoblíbenější patří již tradičně vánoční či mezi-vánoční snídaně v kavárně SmetanaQ.

Výtvarný SIG

Eva Erbová – Naše motto: „Kreativité a invenci zdar!“

Vážení přátelé, opět pokračujeme v našem mensovním výtvarném putování O Praze v obraze. Zájemci o výtvarné schůzky přidejte se, s sebou jednoduše skicák a tužku.

Bílý lev, akryl na plátně, 70 x 50cm, Eva Erbová 2024

Když obrazy představují most...

mensa.click/1iv

ADRESÁŘ SIGŮ

SIG III

Jana Unruhová
jana.unruhova@mensa.cz, 739 682 036

SIG ABAKU

Vladimír Tesar
tesar@vcelicka.cz, 776 487 642

SIG Aktivní děti

Milada Pytelová
milada.pytelova@mensa.cz, 602 171 498

SIG Bowling

Zdeněk Falář
zdenek.falar@mensa.cz

SIG Business Club

Aleš Hodina
mail@hodina.cz, 605 551 551

SIG Cyklistika

hledá nového koordinátora

SIG Deskovky Brno

Radim Novák
radim.novak@mensa.cz, 774 571 453

SIG Děti Plzeň

Jana Soukupová
jana.soukupova@mensa.cz, 603 559 649

SIG Dobrovolník

Petra Holubová
petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

SIG Dračí doupě

Martin Hladík
sig-doupe@mensa.cz

SIG Ekologie

Vladimír Kutálek
vlk@mensa.cz

SIG facebůk

Dagmar Hladíková
dagmar.hladikova@mensa.cz

SIG Geocaching

Pavel Terber
pavel.terber@mensa.cz, 604 750 324

SIG Improvizace

Miroslav Charvát
miroslav.charvat@mensa.cz, 606 427 893

SIG Jazyky

Vít Švachouček
vit.svachoucek@mensa.cz, 724 848 531

SIG Jihočeské nadané děti

Marta Frydrychová
marta.frydrychova@mensa.cz, 777 165 811

SIG Junior

Jan Hubert Pavelka
jan.hubert.pavelka@mensa.cz, 606 681 305

SIG Lady

Jana Šobrová
jana.sobrova@mensa.cz

SIG Lišky

Milada Pytelová
milada.pytelova@mensa.cz, 602 171 498

SIG Literární tvorba

Eliška A. Kubičková
elize@volny.cz, 604 329 451

SIG Logické hry

Hana Kotinová
hana.kotinova@mensa.cz, 732 142 964

SIG Manager

Stanislav Wolf
stanislav.wolf@mensa.cz, 604 623 092,

SIG Mensa English Group

hledá nového koordinátora

SIG Natura

Pavel Terber
pavel.terber@mensa.cz, 604 750 324

SIG Nihongo

Václav Brázda
vaclav.brazda@mensa.cz

SIG Outdoors

hledá nového koordinátora

SIG Peníze

Vladimír Kutálek
vlk@mensa.cz
sig-penize@googlegroups.com

SIG Psychologie a komunikace

Karel Kostka
cubeca@seznam.cz, 603 259 095

SIG Rozvoj

Tomáš Blumenstein
tblumen@mensa.cz, 603 726 030

SIG Rozvoj intranetu

Tomáš Kubeš
tomas.kubes@mensa.cz

SIG Seberozvíjení

Vladimír Kutálek
vlk@mensa.cz
sig-seberozvijeni@googlegroups.com

SIG Senior

Zdenka Pániková
zdenka@mensa.cz, 737 154 078

SIG Škola4

Tomáš Blumenstein
tblumen@mensa.cz, 603 726 030

SIG Turistika

Iveta Jelínková
iveta.jelinkova@mensa.cz, 607 832 331

SIG Věda

Stanislav Wolf
stanislav.wolf@mensa.cz, 604 623 092

SIG Zahraničí

Tomáš Blumenstein
tblumen@mensa.cz, 603 726 030

SIG Zpěv

Jiří Keller
sig-zpev@mensa.cz

SIGurmán

Petra Holubová
petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

Výtvarný SIG

Eva Erbová
eva.erbova@mensa.cz

ZAHRA NIČÍ

Mensa je mezinárodní organizace s celkovým počtem 150 tisíc členů v padesáti národních pobočkách. Největší národní Mensy jsou v USA, Britských ostrovech a Německu. Mensa Česko patří do desítky největších a v poměru počtu členů na počet obyvatel je dokonce šestou na světě.

Výhody toho, že Mensa působí v padesáti zemích, může zažít každý, kdo se rozhodne vycestovat. Pokud se jedná o delší pracovní či studijní pobyt, může pro vás místní skupina Mensy ve vašem novém domově být prvním útočištěm a místem, kde narazíte na otevřené a zpravidla přátelsky naladěné lidi. V případě krátkodobé cesty zkuste kontaktovat místního koordinátora programu SIGHT, který vám může pomoci najít mensany na společnou večeři nebo i přespaní. A přihlášením do SIGHTu (sight@mensa.cz) můžete obdobně nabídnout i zahraničním členům přijíždějícím do Česka.

Vydejte se také na některou z větších mezinárodních mensovních akcí. EMAG (Evropské mensovní setkání) proběhl v roce 2024 za účasti i několika desítek českých mensanů v rumunské Bukurešti a v roce 2025 nás čeká v britském Cardiffu. Na konci roku se koná tradiční Silvensa, pro mladší členy je určen letní My Camp, dále každoročně probíhá Asijské mensovní setkání a Mensovní setkání Latinské Ameriky. Počtem největší světová akce bývá Americké mensovní setkání.

Všem členům je otevřené IBD (International Board of Directors), což je každoroční jednání vedení Mensy International a představitelů všech národních Mens. V roce 2024 proběhlo v Perthu (Austrálie) a vydala se na něj rozsáhlá česko-slovenská výprava, která následně navázala zájezdem po celé Austrálii. V roce 2025 se uskuteční v německém Düsseldorfu.

Pokud vás zajímá možnost vyrazit na letošní **EMAG v Cardiffu**, více informací k programu a přihlášení najdete na:

emag25.eu nebo facebook.com/groups/emagfb

Pozvánka na EMAG 2025

mensa.click/1i7

Od organizátorů EMAG 2024 Bukurešť

mensa.click/1i6

Česká výprava na EMAGu v Bukurešti

mensa.click/1i8

Z výpravy na IBD:
Austrálské dobrodružstvo

mensa.click/1i9

Zkušenosti s programem SIGHT

mensa.click/1ia

Více o Mense International

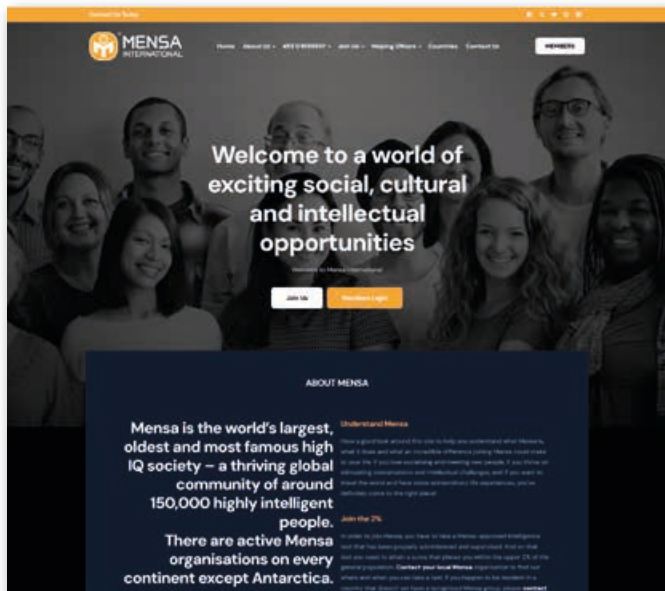
Podrobnější informace o Mense International najdete na webu mensa.org.

Web se skládá z veřejné části a části pro členy. Ve veřejné části jsou dostupné informace o Mense, její stanovy, základní informace o nadačním fondu Mensa Foundation, často kladené dotazy, kontakty, novinky a tiskové zprávy. Zajímavý je pak kompletní přehled národních Mens s podrobnějšími informacemi a s odkazy na příslušné weby.

V členské části můžete po přihlášení vyhledávat informace o členech, dostanete se ke kalendáři mezinárodních akcí a objevíte tu i spoustu materiálů týkajících se fungování a řízení Mensy (zápisy z jednání mezinárodní Rady Mensy, informace o volbách, sdílení zkušeností mezi jednotlivými Mensami...). Získáte tu i přístup k časopisům jednotlivých národních Mens včetně Mensa World Journal.

Socializovat s ostatními mensany se můžete prostřednictvím mezinárodní mensovní sociální sítě hub.mensa.org.

Mensa Hub v minulém roce nahradil původní Mensa Workplace a jde o univerzální platformu pro všechno, co se týká Mensy: diskuse, ISIGy, národní Mensy, IBD, správní dokumenty, výbory a týmovou práci aj. Detailní návod, jak se k Mensa Hubu přihlásit, najdete na mensa.click/mhub.

Mensa World Journal

Každý měsíc vydává Mensa International svůj elektronický magazín Mensa World Journal. Členové Mensy Česko k němu mají přístup po přihlášení do členské sekce webu Mensy International, prostřednictvím vybraných a přeložených článků v časopise Mensy Česko a v plném rozsahu i po přihlášení do českého intranetu v sekci Dokumenty Mensy > Časopis.

Obsah Mensa World Journal tvoří články o fungování Mensy International i o aktivitách a projektech jednotlivých národních Mens po celém světě, medailonky zajímavých mensanů, vědecké články i kvízy.

Slibná cesta před námi

Ekonómka Mensy International Jovana Kostic shrnuje nedávné větší projekty realizované v Mense International a nastiňuje plány do budoucna.

mensa.click/1i4

Mensa International Governance

Peter Fröhler z Mensy Německo strukturu Mensy International a podstatu jejích stanov a dalších interních předpisů. (Článek je v angličtině.)

mensa.click/1i5

Od místopředsedkyně Britské Mensy

Rachael Corson z Britské Mensy shrnuje plány do budoucna nastíněné na jednání IBD v Perthu.

mensa.click/1i3

Noční sovy vs. ranní ptáčata: Kdo je chytřejší?

Na světě jsou prý dva druhy lidí: ranní ptáčata (nebo skřivani) a noční sovy. Studie, kterou provedli vědci z Imperial College v Londýně, zahrnovala údaje od 26 000 lidí, kteří absolvovali testy inteligence, logického uvažování, reakčního času a paměti. Tyto údaje byly kombinovány s údaji o jejich spánku: délce, kvalitě a době, kdy byli nejvíce bdělí a produktivní. Vědci zjistili, že ti, kteří zůstávají vzhůru déle, mají lepší kognitivní funkce než ti, kteří vstávají brzy.

mensa.click/1iu

Chytré využívání sociálních médií snižuje stres u teenagerů

Duševní zdraví mladých lidí může záviset více na tom, jak používají sociální média, než na tom, kolik času na nich stráví. To vyplývá z nové studie vědců z University of British Columbia.

mensa.click/1is

Zvyšují digitální hry IQ?

Učitelé a rodiče často mluví o tom, že je důležité omezovat čas, který děti tráví u obrazovek, nová studie ale tento pohled zpochybňuje. Výzkum vedený týmem vědců z Nizozemska, Německa a Švédska naznačuje, že digitální hry mohou ve skutečnosti zvyšovat IQ. Tato studie vyvrací běžnou představu, že hraní videoher škodí dětské mysli, a místo toho naznačuje překvapivou souvislost mezi gamingem a zvýšenou inteligencí.

mensa.click/1iq

Rodíme se s morálním kompasem?

Po tisíciletí si filozofové kladou otázku, zda se lidé rodí s morálním kompasem, ale jejich teorie se zatím vždy rozcházejí.

Skupina vědců z několika japonských univerzit se rozhodla najít na tuto otázku odpověď a prostřednictvím víceetapové metody testovala, zda kojenci dokážou rozlišit mezi dobrem a zlem. Stručně řečeno – ano.

mensa.click/1it

Chytré randění: Jak inteligence ovlivňuje úspěch vztahů

TikTok a memy nám sice možná tvrdí, že všechny svobodné ženy hledají muže s modrými očima, metr osmdesát vysoké, ideálně s kariérou ve financích a se světským fondem, ale nedávný výzkum ukazuje, že většině by se spíše vyplatilo zaměřit se na muže s vysokou inteligencí. Právě inteligence u mužů totiž zřejmě hraje klíčovou roli v úspěšnosti vztahů.

mensa.click/1ir

Z ČASOPISU MENSA

Časopis Mensa vychází každý měsíc v elektronické podobě, příspěvky jsou průběžně publikované na webu magazin.mensa.cz a dvakrát ročně je vydán fyzický sborník shrnující informace o dění v Mense a současně nabízející výběr z kvalitních článků, které se za poslední půlrok v elektronické verzi objevily. Právě ten nyní držíte v ruce – informace o dění v Mense už máte za sebou a na následujících stránkách vás čeká výběr z publikovaných článků a úloh z Bystřilny.

Pokud si po přečtení řeknete, že by vás také lákalo do časopisu Mensa přispět, jen do toho, vaše příspěvky rádi uvítáme. Níže najdete orientační přehled pro přispěvatele, o čem všem do časopisu psát a jak na to.

Kdo a o čem může psát

Mensané jsou pestrá společnost plná rozmanitých zájmů a oblastí činnosti. Tuto pestrost rádi v časopise odrážíme – je tedy možné zaslat nám články z nejrůznějších oborů a na nejrůznější témata. Do časopisu Mensa přitom mohou přispívat jak mensané (děti i dospělí), tak i nečlenové.

Nejčastější typy příspěvků by se daly shrnout do následujících deseti kategorií:

- **Reportáže z uskutečněných mensovních akcí**
Ty nabízejí příležitost dát pozitivní zpětnou vazbu organizátorovi, nalákat dosud neaktivní členy k budoucímu zapojení nebo zprostředkovat zajímavé informace z exkurze nebo přednášky.
- **Rozhovory se zajímavými mensany i nemensany**
- **Články zaměřené na téma inteligence, nadání a vzdělávání**
- **Popularizačně-vědecké články**
Nebráníme se článkům z jakékoliv oblasti – měly by ale vždy mít popularizační přesah, aby se v nich orientovali i ti čtenáři, kteří se danou oblastí aktivně hlouběji nezabývají.
- **Články zaměřené na seberozvíjení**
- **Recenze a doporučení**
Her, knih, filmů...
- **Logické i vědomostní hry, hříčky a kvízy do rubriky Bystřilna**

■ Vlastní umělecká tvorba

Literární díla, fotografie, malby, kresby...

■ Dětská tvorba

Všechny výše uvedené typy příspěvků vítáme i od členů Dětské Mensy a potomků členů Mensy „dospělé“.

V článcích je potřeba se vyhnout těm tématům, která jsou v rozporu se stanovami Mensy Česko nebo prezentují zboží, služby nebo názory, které jsou v rozporu se zákony ČR. Rozhodnutí o zveřejnění či nezveřejnění konkrétního příspěvku je vždy v kompetenci Redakční rady. Pokud máte nápad, čím časopis obohatit, ale nejste si jistí, jestli je daný příspěvek vhodný, napište nám do redakce, rádi to s vámi probereme.

Jak a kam příspěvek poslat

Své příspěvky i dotazy zasílejte na e-mail redakce@mensa.cz. Uzávěrka časopisu je vždy první neděli každého měsíce.

Příspěvky posílejte jako samostatné textové soubory (docx, txt, odt). Fotografie ke svému článku vždy zasílejte jako samostatné soubory (ne vložené do textového dokumentu) a v co nejvyšším rozlišení. Nezapomeňte nám napsat i jméno jejich autora. Fotografie můžete poslat buď e-mailem společně s článkem, nebo je při větším objemu nahrát na mensa.click/foto do nově založené složky s názvem článku, ke kterému patří. Při výběru fotografií z mensovních akcí volte ideálně takové, na kterých jsou kromě krajiny/exponátů/prostředí vidět i účastníci – nejlépe neotočení zády k fotografovi a se spokojenými/zaujatými/šťastnými výrazy ve tvářích.

Bližší informace k technickým náležitostem příspěvků najdete na mensa.click/prispevatele.

Těšíme se na vaše případné příspěvky – a v každém případě přejeme příjemné čtení.

Mensantrop: Ve prospěch lidstva

Kateřina Thorová a Hynek Jůn

Článek v elektronické podobě

mensa.click/1iz

Před pětadvaceti lety stáli u zrodu Asociace pomáhající lidem s autismem, dnes známé jako Národní ústav pro autismus, zkráceně NAUTIS. Pro PhDr. Kateřinu Thorovou, Ph.D., a PhDr. Hynka Jůna, Ph.D., se stala celoživotním posláním a dnes se již lidé, kterým stihli pomoci, počítají na tisíce.

Jak píše ve svém příběhu, NAUTIS je nejen zkratka názvu organizace, ale je to i námořní simulátor – pomůcka, která má pomoci lodím na moři najít správný směr. Stejně tak se v této organizaci snaží nasměrovat lidi s autismem a všechny, kdo jim poskytují péči, a podpořit je v bezpečné a klidné cestě směrem k spokojenému životu.

Jak vlastně APLA vznikla a kde jste se seznámili vy dva? Na současném webu NAUTISu jsou čtyři jména zakladatelů, vaše jsou dvě z nich. Kdo byl ale nositelem té úplně první myšlenky?

[Hynek Jůn s úsměvem ukazuje na Kateřinu Thorovou]

Kateřina: To už je fakt dávná historie. Začalo to v roce 2000, kdy jsem pracovala jako psycholožka ve Speciálním pedagogickém centru, které poskytovalo služby lidem s poruchou intelektu. Už jsem měla zkušenost z diplomové práce, která se zabývala právě autismem. Měla jsem za sebou i zahraniční stáž v Antverpách, kde jsem si pod klinickou psycholožkou osvojila základy diagnostiky. Začala jsem je implementovat do své praxe v SPC a objevovat lidi s autismem. Jednoho dne se tam objevil mladý člověk po škole a měl zájem pracovat s lidmi s autismem, takže jsme ho přijali – takhle jsme se seznámili s Hynkem. Ve stejné době jsme založili spolu s Moraváky sdružení APLA. Zakladateli byli speciální pedagogové Věra Čadilová, Zuzana Žampachová, Martin Polanský z Brna a já.

Hynek: Já do SPC nastoupil někdy kolem roku 1999. V té době ještě APLA založená nebyla, ale už se hodně mluvilo o tom, že by něco vzniklo. Pamatuji si dodnes ten den, kdy Káča za mnou v práci přišla a říkala: „Chceme založit občanské sdružení

kolem lidí s autismem. Bude to mít čtyři sekce – pedagogickou, psychologicko-klinickou, sociálně-právní a rodičovskou. Pedagogickou povede Věra Čadilová, psychologickou já, rodičovskou Pavla Čížková a tu sociálně-právní jsme si mysleli, jestli bys nechal ty.“ A já na to: „Wow, jako já? To jo!“ Byl jsem z toho strašně nadšený. Chtěl jsem něco budovat a mít za to zodpovědnost.

Co vlastně bylo motivem k založení oficiální organizace?

K: Viděla jsem velký rozdíl v přístupu k autismu u nás a ve světě. Poslední rok jsem studovala v New Yorku, dokončovala diplomku a chodila tam do knihovny. Tady existovala jenom knižka Extrémní osamělost od paní primářky Nesnídalové, taková tenoučká, a vlastně nic jiného. Když jsem v New Yorku přišla do knihovny a hledala autismus, paní knihovnice mě tam uvedla a řekla: „Tak tady to máte.“ A tam byly celé police plné různých knih o autismu. To mě samozřejmě zaujalo, a protože mám ráda inovace a výzvy, říkala jsem si, že tomu bych se chtěla věnovat dál. Proto jsem nastoupila do SPC, kde jsem dostala nějaké základy, trochu se zorientovala, ale za pár let už mi to bylo úzké. Svazovala mě pravidla a náplň práce, nedosáhli jsme na některé

dotace. Měla jsem dojem, že nastal čas se osamostatnit.

H: Pro mě hlavní motor byl, že tady neexistovala jediná organizace pro péči o lidi s autismem, která by byla založena odborníky. Byl tu třeba Autistik nebo RAIN MAN, ale všechno to byly rodičovské organizace. SPC bylo zase o školství, řešilo jen děti ve školním věku. My jsme chtěli založit něco, co by bylo na odborné bázi a mohlo poskytovat sociální služby jak pro děti, tak pro dospělé, jak pro lidi s těžkým mentálním handicapem, tak pro lidi s Aspergerovým syndromem.

K autismu jste se dostali jen v rámci studia, nebo jste s ním měli nějakou osobní zkušenost?

K: Já měla osobní zkušenost. Můj bratr se narodil s velmi závažnou formou autismu a diagnostikovala ho někdy ve čtyřech letech paní doktorka Nesnídalová jako jednoho z prvních v České republice. Trošku s nadsázkou říkám, že jsem si to téma pro diplomku vybrala z lenosti, že o autismu se tady nic neví, takže ani oponenti toho moc vědět nebudou. Ale začalo mě to hrozně bavit, hlavně tím, že jsem mohla něco tvořit.

Můj brácha byl těžký autista, bez zjevného sociálního kontaktu, se stereotypními pohyby, chováním velmi náročným na péči a vůbec nemluvil. Potřeboval opravdu velkou podporu. Ale jak šel čas a začínala jsem diagnostikovat i děti s mírnými formami, docvaklo mi, že Aspergerův syndrom má můj táta. A tak jsem mu řekla: „Hele tati, ty

máš asi Aspergerův syndrom.“ A on na to: „Co máš pořád s tím asparágusem? Pokud to mám, tak ti musím říct, že lidi se dělí na dvě skupiny. Na ty, kteří mají autismus, a na blbce.“

H: Já jsem ve druháku na vysoké šel na praxi do Církevní mateřské školky Jana Karafiáta v Praze, kde měli integrovaného jednoho kluka s autismem. Jmenoval se Pepa a pořád někoho škrtil, klidně dvacetkrát denně. Měl výbornou učitelku, která s dětmi skvěle pracovala, a díky tomu mě to téma zaujalo. Viděl jsem, jak se pracuje s dítětem s autismem, ale hlavně jak se pracuje i se zdravými dětmi kolem něho tak, aby ho přijímaly a nebály se ho, i jak se pracuje s rodiči zdravých dětí, aby na integraci spolupracovali. S rodinou Pepy jsem pak byl v kontaktu i jako osobní asistent a civilní vojenskou službu jsem si odsloužil jako pomocný vychovatel ve speciální škole, kam Pepa přestoupil ze školky do první třídy.

Na jaké největší překážky nebo tvrdý střet s realitou jste při rozjždění APLA narazili?

H: Pro mě byl zajímavý ten rozjezd. V té době musel člověk pro získání grantu prokázat

rok nějaké činnosti. Takže jsme si hned od začátku museli od rodičů nechat platit. Těch 350 Kč na hodinu, které jsme účtovali, bylo tehdy docela hodně, a přesto to šlo. Pro mne byl silný zážitek, že se dokážu uživit, i když jsem odešel ze státního, a pak když jsme po roce dostali první grant.

Další přišel až po letech, to už jsme byli NAUTIS. V našem oboru v práci s lidmi s autismem se dříve všechno srovnávalo s Bohnicemi. Snažili jsme se dělat něco jinak. Kdo začal úspěšně dělat něco nového, byl lepší než Bohnice. Ale jak vznikaly nové malé organizace, tak jsem několikrát zaslechl: „My jsme lepší než NAUTIS.“ A oni opravdu byli, protože to dělali výrazně intenzivněji a kvalitněji než my v tom molochu, do kterého jsme vyrostli. To byl ten nepříjemný střet s realitou.

K: Já si pamatuji, jak jsme objížděli školy a hledali první nadšence, kteří chtěli učit děti s autismem. Vždycky se našel jeden dva a stáli proti zbytku učitelů, kteří říkali, že to je blbost, že všichni mají poruchu intelektu a jsou prostě mentálně retardovaní. Drží se to dodnes: „Přijela Thorová, našla tu čtyři děti s autismem, to ona vždycky takhle najde.“ Stále se to bere jako módní diagnóza

a že to je jedno dítě z deseti tisíc. Už se nezpochybňují jednoznačné případy nebo lidé s poruchou intelektu, ale zpochybňují se lidé s nadprůměrným intelektem, dívky nebo dospělí. Pořád od některých „odborníků“ slyší, že to je součást jejich poruchy osobnosti, že autismus je vzácná záležitost, na kterou oni v dospělosti nemají nárok. Pro lidi je ale důležité znát svou diagnózu, chtějí vědět, proč se liší a jak mají sami se sebou pracovat.

Velký střet pak byl s tím, jak organizace vyrostla, a to se děje všem organizacím, ať už ziskovým, nebo neziskovým, že když vyrostou do nějakého většího uskupení, tak je načase, aby do toho vstoupily nějaké korporátní procesy. To je pro mne velmi bolestivé.

Jak a proč se z APLA stal NAUTIS?

H: Po změně občanského zákoníku jsme museli změnit formu z občanského sdružení na zapsaný ústav, a tak jsme uvažovali o změně názvu. Například u domova se zvláštním režimem bylo úředníkem divné, proč žádáme o celorepublikový grant, když se jmenujeme APLA Praha. Tehdy jsme totiž byli rozdělení na samostatné organizace APLA Praha, APLA jižní Morava, APLA východní Čechy a tak dále. Tak jsme si řekli, že název Národní ústav pro autismus úředníkovi, který rozhoduje o financích, ale neví přesně, co ta organizace dělá, spíše napoví, že poskytujeme celorepublikové služby.

Kde se teď nacházíte a jaké chystáte nejbližší kroky?

H: Máme naplněnou kapacitu. Každou chvíli některé středisko, ať už terapeutické, osobní asistence nebo diagnostika, vyhláší je stop stav a lidé musí čekat. Snažíme se poskytovat kvalitní služby, ale nezvládáme je poskytovat v takové kvantitě, která by byla potřeba, a je pro nás těžké se s tím smířovat. Rychle jsme rostli a ze čtyř zaměstnanců jsme se dostali na nějakých 350, ale organizace nezmohutněla, takže teď budeme potřebovat nějaký čas na stabilizaci.

K: Jednoznačně potřebujeme zpevnění organizace. Je důležité rozšíření administrativních pozic a nastavení procesů, managementu. To jsou věci, se kterými se v neziskovém sektoru tak nějak nepočítá. Pokud ale máte firmu, kde pracuje 350 lidí, tak už se neobejdete bez personalisty nebo kvalitního IT oddělení, protože když chcete

poskytnout kvalitní službu, tak potřebujete i nové technologie a péči o zaměstnance. My tohle ještě nemáme a začíná nám to velmi ovlivňovat pracovní život.

Co jsou největší mýty nebo nepochopení v souvislosti s autismem, se kterými se potýkáte?

H: V pobytových sociálních službách stále slyším: „Je to autista, tak nechce vztahy.“ Drtivá většina lidí s autismem vztahy chce, jenom v nich pravidelně selhávají. Proto se uzavrou a tváří se, že je vlastně už ani moc nechtějí. Ale když se jim nabídne pro ně přijatelný vztah, tak ho velmi rádi opětvují. Říkám personálu: „Brzděte, on má zájem o vztahy, jenom je neumí navázat.“

K: Já vždycky říkám mýtus jednoho symptomu. Třeba někdo řekne „on se dívá do očí, tak nemá autismus“ nebo „nemá encyklopedické zájmy, takže nemá autismus.“ Ale autismus je vždycky o nějaké sumě oslabení a specifických projevech, musí jich být víc. Lidé mívají vytvořenou nějakou stereotypní představu, jak člověk s autismem vypadá. Občas k tomu sklouznou i odborníci. Někdo třeba přijde k odborníkovi a zeptá se: „Nemůže mít moje dítě autismus?“ A on na to: „Nemůže, protože s vámi navázalo kontakt, přineslo vám něco na ukázkou, podívalo se do očí.“ Ale takhle jednoduchá diagnostika není. Neexistuje žádný jeden dílčí konkrétní symptom, který by na autismus stoprocentně poukázal.

Dalším mýtem například je, že lidé s autismem nemají empatii. Oni často nepřečtou dobře situaci, zejména složitou, ale když té situaci rozumějí, tak mají city stejně jako všichni ostatní a dokáží velmi soucítit, někdy projevují až hyperempatii. Soucítí i se zvířaty, někdy i s neživými věcmi.

H: Ještě jeden mýtus je velmi nebezpečný. Často se předpokládá, že u chování náročného na péči je nedílnou součástí

terapie medikace. Že prostě medikace tam musí být za každou cenu. Samozřejmě, na úzkosti nebo deprese je medikace super věc, ale pokud je člověk třeba jen naštvaný, protože řeší nějaké vztahové věci, tak je medikace mnohdy zbytečná.

K: I když má úzkost a depresi, tak by stejně prvním krokem měla být terapie nebo nějaká režimová opatření a teprve ve chvíli, kdy to nezabírá, má nastoupit volba medikace. Pak je nejlepší souběh psychoterapie a medikace.

Bývá nedostatečnost nějakých schopností vždy kompenzována tím, že jsou jiné schopnosti nadprůměrné, třeba matematické? V médiích a filmech je tohle dost častý obrázek autistů.

K: Řadu lidí s autismem to velmi točí, říkají: „Já jsem chodil do školy, kde mi říkali ‚ty máš diagnostikovaný autismus a nejsi nadaný na matiku, takže ho asi nemáš‘“ To je samozřejmě nesmysl. Jsou lidé, kteří tíhnou k matematice, jiní zase k jazykům nebo k umění. Proto bychom neměli sklouznout k tomu stereotypnímu obrazu člověka s Aspergerovým syndromem, který je vždy aťžák nebo matematik. Velmi často se stává, že člověk s autismem nemá žádné výrazné nadání.

H: Když se ke mně někdy dostávaly na terapie děti s Aspergerovým syndromem, které zároveň měly nějaké „výjimečné dovednosti“, tak byly často ve stylu, že dítě zná všechny stanice metra v Paříži nebo odjezdy vlaků v nějakém jízdním řádu. Na těchto dovednostech se podílí i zcela jiné faktory než nadání. Například to, že nemá kamarády nebo že ho něco hodně baví, mu umožňuje věnovat určité oblasti spoustu času. Dovednost je to výjimečná, ale nejde o nadání v pravém slova smyslu.

K: Já myslím, že se ne bavíme o kauzalitě, ale o korelaci. Mezi nadanými lidmi, kteří mají IQ třeba opravdu v tom nejvyšším percentilu, se velmi často vyskytují lidé s Aspergerovým syndromem. Nerovnoměrný vývoj neuronových sítí v mozku je typický pro autismus a může souviset i se specifickým nadáním. Ale zase se bavíme o velmi malém vzorku lidí. Mnohem více lidí s Aspergerovým syndromem má průměrné, nebo i podprůměrné IQ, což v žádném případě neznamená, že nemůžou být v životě šťastní nebo se nemůžou dobře uplatnit na pracovním trhu.

H: Pro mě je zajímavá ta úspěšnost a spokojenost. Máme spoustu lidí s Aspergerovým syndromem, kteří mají třeba extrémní znalosti v oblasti městské hromadné dopravy a zároveň kvůli Aspergerovu syndromu tu hromadnou dopravu nemohou využívat, protože nesnesou tolik lidí kolem. I tak to ale vede k jejich spokojenosti. Stačí jim totiž naučená dovednost samotná, nepotřebují ji překloupat do praxe.

Existují už dostatečná data, aby se dalo vyhodnotit, jestli přibývá autismu, anebo jestli pouze přibývá diagnostikovaných autistů?

K: Někaká data jsou, ale vždycky si na konci přečteme, že jsou zapotřebí další výzkumy. Ze studií v USA je vidět, že teď se to možná nasýtilo. Nejdřív byl strmý růst, pak to chvíli to vypadalo, že se autismus vyskytuje méně u imigrantů, v cizojazyčných rodinách, prostě v prostředí s nižším socioekonomickým statusem. Ale když se diagnostika rozšířila i do těchto skupin, tak se prevalence ustálila. Takže ten největší nárůst zatím zřejmě skutečně způsobila lepší diagnostika a zájem o ni.

Co filmy, které se autismem zabývají? Na mne hodně zapůsobila Temple Grandinová nebo Zúčtování s Benem Affleckem. Máte pocit, že pomáhají s osvětou a vzbuzovat zájem, anebo že spíš škodí, když autismus nevylicí zcela správně?

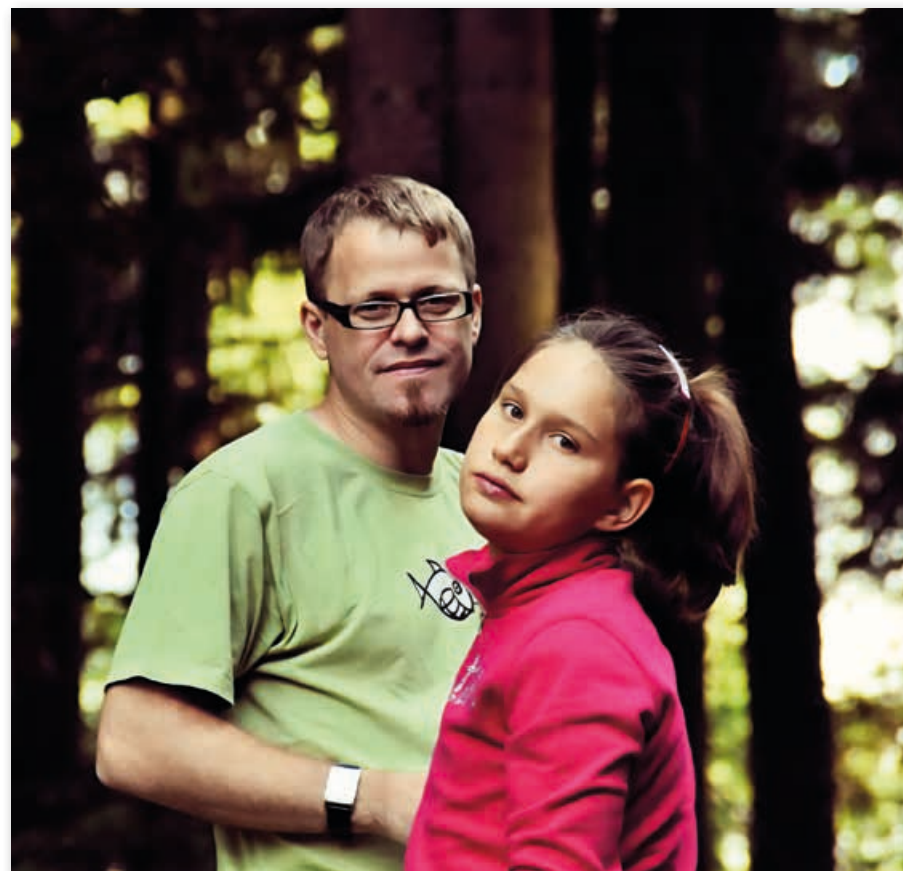
H: Myslím, že pomáhají. Jsem strašně rád, že prozatím nevznikl ještě žádný film, kde by autista byl nějaký sériový vrah. Postavy s Aspergerovým syndromem stojí vždy na straně dobra, jsou to třeba kriminalisté, kteří neotřelým způsobem vyřeší případ. Rain Man podle mne celosvětově pomohl otevřít sociální služby pro lidi s autismem, ale samozřejmě vytvořil extrémní zkratku, která může být nebezpečná. Výborný film je Výjimečný, který ukazuje, jak vypadají reálné sociální služby kolem lidí s chováním náročným na péči. Víkendoví rebelové je zase skvělý film pro rodiny dětí s Aspergerovým syndromem. Je tam vi-

dět, že terapie dítěte se často odehrává spíše „prostým životem“ než specifickými terapeutickými sezeními. Že do terapeutického procesu musí vstoupit chtě nechtě celá rodina, jinak to nemá smysl. Sheldon v Teorii velkého třesku je také roztomilá karikatura člověka s Aspergerovým syndromem.

K: Nikdy to není černobílé, vždycky najdeme nějakou tu kaňku. Je dobré si uvědomit, že to je jen film, ale ta možnost kolem toho diskutovat je super. Mám řadu klientů, kteří viděli seriál Dobrý doktor o neurochirurgovi s Aspergerovým syndromem. Samozřejmě postava je určitým způsobem stereotypní stejně jako Sheldon, ale spouště lidem pomůže se s ní identifikovat, a tím dojit k přesvědčení, že můžou žít dobrý život, že se můžou uplatnit.

Jsou to samozřejmě příběhy, které ukazují vždy jen jednu konkrétní formu autismu. Ale to platí i u knížky, kterou napíše člověk s autismem. Píše ji jako výpověď ze svého vnitřního života a často sklouzne k tomu říkat: „My autisté to máme takhle.“ Ale spousta jiných autistů to takhle nemá. I oni tedy vytváří určitý stereotypní pohled, popisují jen svou individuální zkušenost. Přecházejí si životní příběh zevnitř člověka s autismem je skvělé, ale musíme si uvědomit, že každý je jiný.

Už jsme si řekli, že zdaleka ne každý autista má vysokou inteligenci. Na druhé straně mezi mensany je populární klíše, že de facto každý Mensan je autista. Jak moc to může být pravda?

K: Abych na to dokázala dobře odpovědět, tak bych potřebovala vyšetřit celou populaci Mensy. Já ji neznám, ale vím, že občas mi přicházejí lidé s autismem, kteří členy Mensy jsou. Myslím, že spousta lidí tam hledá sociální využití. Lidé s běžnými sociálními dovednostmi mají nižší potřebu být v nějakém speciálním spolku, bez ohledu na intelekt. Ale pokud mám autismus a toužím po nějakých organizovaných činnostech, a k tomu mám vyšší intelekt, tak celkem logicky zaměřím do Mensy. Mensa vlastně není reprezentativním vzorkem lidí s vysokým intelektem. Jsou to lidé, kteří toužili po tom si ověřit, jestli mají vysoké IQ, a po úspěšném testu se přihlásili do Mensy.

H: K tomu bych chtěl přidat jednu zajímavou zkušenost kolegy, který dlouhodobě pracuje na tom, aby firmy zaměstnávaly lidi s Aspergerovým syndromem. Na začátku jim firmy dávají velkou podporu, aby u nich člověk s Aspergerovým syndromem mohl dobře pracovat. Ale pak se někdy stane, že tam kolega přijde třeba za půl roku na konzultaci a ve firmě mu řeknou: „My jsme zjistili, že každý z nás je tak trochu autista.“ To je předstupeň k tomu, aby za dva, za tři měsíce přestali dávat specifickou podporu tomu člověku s Aspergerovým syndromem, kvůli čemuž on to v té firmě zvládat přestane.

Jeden z cílů Mensy je identifikovat a podporovat nadané děti a typická překážka je vůbec poznat, že má smysl o tom přemýšlet. Je u autismu podobný problém, že třeba u lehčích forem nikoho nenapadne, že by to dítě mohlo diagnostikovat, a kvůli tomu pak může přijít o možnost se s tím vypořádat?

K: Dítě s Aspergerovým syndromem může být i nadané a někdy se stává, že je jako první diagnostikované nadání, a ne autismus. Takže pak nějakým způsobem rozvíjíme nadání, ale nejsou ošetřena ta oslabení, a to je škoda. Taky se občas setkávám s tím, že děti nechtějí být považované za nadané. Je zapotřebí s tím zacházet velmi opatrně, brát nadání v úvahu, ale nevnucovat jim speciální zacházení. Spíš je nabízet a spoluvytvářet s dítětem příležitosti pro jeho využití.

Takže když objevíme nadání, měli bychom zvážít i diagnózu těch slabých stránek?

K: Ano, nadané dítě může mít ADHD nebo být dyslektik. Pokud má slabé sociální dovednosti, může být autista. Často se to bere tak, že děti s nadáním se tolik nedruží, nemají tolik kamarádů, protože jak jsou chytré, tak nesdílí s ostatními dětmi stejné zájmy. Ale nikdo se už nezeptá: „A rozumí těm sociálním dovednostem aspoň na úrovni svého chronologického věku?“ Na našem informačním portálu autismport.cz si lze vyplnit screeningový test a zjistit, zda by člověk neměl uvažovat také o autismu.

H: To je taky mýtus, že když je dítě hodně chytré, tak si nerozumí se spolužáky, protože ostatní jsou pro něj blbí, a proto vlastně selhává ve vztazích. Takhle to není.

▶ Ve vztazích většinou selhává, když je tam i autismus. Párkrát se mi ve školách stalo, že mi paní učitelka říkala: „Tehle kluk nemá Aspergerův syndrom, všichni si to myslí, ale on ho nemá. On je jenom chytrý, a proto se nechce kamarádit.“ Přitom ten kluk měl jasný Aspergerův syndrom.

K: Samozřejmě ale mluvíme o spektru. Jsou děti, které jsou nadané, nespádají pod autismus, ale i tak mají slabší sociální dovednosti. Mohou být i introvertní, mají hlubší nesociální zájmy, což ale neznamená, že jsou autistické.

Existuje u autismu snaha o nějakou číselnou škálu, nebo je to mnohem komplexnější?

K: Autismus má patrně velmi různorodé genetické příčiny a z toho vznikají taky různé behaviorální vzorce a clustery různých typů oslabení. Na tom se teď pracuje, vygenerovat určité subtypy oslabení a vzorců chování, které by tvořily podtypy autismu. Je asi 6500 variant toho, jak autismus může vypadat. Všichni se od sebe lišíme, máme různé osobnostní rysy, samozřejmě i lidé s autismem mají každý jinou osobnost a tím se od sebe liší.

H: Když jsme začínali, tak se používalo dělení na autismus lehký, středně těžký, těžký, vysoce funkční, středně funkční, nízkou funkční, ale to už se myslím nepoužívá.

K: Teď se dává důraz na míru podpory, kterou ten člověk potřebuje. Jestli má vývojovou poruchu řeči, jestli má vývojovou poruchu intelektu, jakou míru podpory v běžném životě potřebuje. A tam jsou tři úrovně – lehkou, střední a výraznou.

Čím jste chtěli být jako děti a jak jste s tím, co teď děláte, spokojeni?

H: Já chtěl být celý život pilotem. Dokonce jsem nastoupil i na ČVUT a točil se kolem letadel. Rodiče mě v tom velmi podporovali. Zároveň moje máma je ze své podstaty velká pečovatelka, a tak mi péče o lidi byla vždycky blízka. Takže jsem se odklonil od profesní dráhy pilota, přiklonil jsem se k péči o lidi a jsem v tom spokojený.

K: Jako předškolák jsem chtěla točit kolotoče. Pak jsem chtěla být paní učitelka a na gymnáziu přišlo období, kdy jsem vlastně vůbec nevěděla, co chci dělat. Byla jsem i v poradně, kde mi řekli, že si kromě architektury můžu vybrat cokoli. To mi moc nepomohlo. Dneska si říkám, že jsem s psychologií spokojená, ta práce mě hodně baví a sedí mi, ale byla bych klidně i investigativní novinářka, přírodovědkyně, ekoložka, fotografka nebo reportérka. Vším bych byla ráda (směje se).

Máte na závěr nějaké poselství těm, kdo budou číst tento rozhovor?

H: Já využiji slova mého táty, který mi říkal taková dvě životní moudra a mně zůstala v hlavě. Je důležité tvořit, ne bořit. Pořád mi říkal, že tvorba něčeho je strašně důležitá. A druhé bylo, že rozmetat vztah umí každý blbec. Říkal: „Hele, já mám vztah s mámou pětapadesát let a dej mi čtrnáct dní a všechno zbořím, to není problém. Ale udržet kvalitní vztahy, to je opravdu práce.“ Udržovat dobré vztahy je důležité nejen u lidí s autismem a nejde to samo od sebe.

K: Na poselství si moc nepotrpím. Na moji povahu jsou to příliš univerzální recepty. Snad že lidství spočívá v tom, že se nestaráme jen o sebe, ale i o druhé. Síla člověka není v sobectví, ale ve schopnosti vnímat druhé, pomoci, když můžeme, a být oporou tam, kde je to potřeba. Péče o druhé ale neznamená obětování sebe – musíme udržovat rovnováhu mezi tím, co dáváme, a tím, co sami potřebujeme.

Weby NAUTISu:

NAUTIS: www.nautis.cz

Osvětový portál: autismport.cz

Weby zmíněných spolků:

Autistik: www.autistik.eu

RAIN MAN: www.rain-man.cz

Mensantrop: Ve prospěch lidstva

David Ježek

Článek v elektronické podobě

mensa.click/1fv

Myslím, že člověk se nestane mensantropem proto, aby se stal mensantropem. Prostě to nějak vyplyne z toho, jak žije a co považuje za své životní poslání. A jak účinněji pomoci lidstvu než tím, že k tomu budeme inspirovat druhé? Proto jsem další díl svého seriálu věnoval člověku, který, byť je na světě teprve 32 let a mensanem jen chvíli, už stihl rozjet několik aktivit z velmi rozličných oblastí, ale všechny s cílem inspirovat.

David Ježek se narodil v roce 1992 a přesto, že se v dětství modlil za zrušení povinné vojenské služby, tak ve svých 25 letech vstoupil do armády, absolvoval misi v Afghánistánu, pěší pouť do Santiaga de Compostela, pobyt ve tmě, sportovní soutěž CZECHMAN, napsal knihu a publikoval podcast (nejen) o filozofii...

Davide, co jsi zač? Kde ses vzal? Jaký byl tvůj život od narození do teď?

Já se narodil v Praze, ale protože můj táta udělal nějaký průšvih, tak jsme se přestěhovali do Tábora. Tam jsem vyrůstal

a v osmnácti letech jsem se osamostatnil. Šel jsem studovat do Budějovic školu tělesné výchovy a sportu a na navazující studium na magistra jsem se vrátil do Prahy. Tam stále studuji, protože dělám ještě rigorózní řízení. Už během studia jsem se začal věnovat trenérství.

K armádě bych rád řekl nějaký srdceryvný příběh o tom, že můj táta a můj děda byli vojáci a všechno k tomu směřovalo, ale ve skutečnosti to je úplně naopak. Jako malý jsem se chodil i modlit do kostela, aby zrušili povinnou vojenskou službu. Spíš to byla prostě shoda okolností, že se mě kamarád zeptal ve chvíli, kdy jsem cítil, že potřebuji změnu.

Vstupem do armády se skutečně kompletně změnil můj život. Do té doby jsem i učil na škole, ale byl jsem pánem svého času. Jako trenér jsem byl vlastně ten, co svým způsobem někoho „buzeroval“ a teď najednou se všichni jenom obraceli na mě s tím, že mám špatně zapnutou blůzu a tak. To byla velká změna.

Během vojenské kariéry jsem se začal věnovat i dalším projektům. Začal jsem psát knížku. Věnuji se snowboardingu jako rozhodčí na nejvyšší možné úrovni – moji kolegové už byli skoro všichni jako rozhodčí na olympiádě.

Svůj podcast jsem začal hlavně proto, že některá z témat, kterým se tam věnuji, jsou mé budoucí státnicové otázky. Tak jsem si řekl, že když si na to vypracuji scénář a začnu se učit o tom mluvit, tak to je v podstatě ta nejlepší možná příprava. A když to zajímá mě, protože já rád tyhle věci poslouchám třeba v autě, tak by to mohlo zajímat ještě někoho jiného. Neplatím si žádnou reklamu, aby se to proslavilo, je to spíš pro moje vlastní účely, a pokud to někoho zajímá, tak jenom dobře.

Říkáš že, k armádě tě dostala jedna jediná otázka. Co to bylo za magickou otázku?

Milník, který to rozhodl, byl film Yes Man s Jimem Carreym, což je můj oblíbený herec. V tu dobu jsem nikam moc nechodil, byl jsem takový spíš introvertní typ. Po zhlédnutí toho filmu jsem ale začal být trochu víc otevřený. Ta otázka skutečně byla jenom to, jestli s ním nechci jít do armády. Já řekl, že jo, a druhý den jsem se šel přihlásit.

On tam šel ze stejného důvodu jako já, že potřeboval změnu. Byl to můj spolužák jak v Budějovicích, tak na navazujícím studiu v Praze. V knize ho popisují jako Štěpánku a je to vlastně můj nejlepší kamarád. Šli jsme stejný turnus, spolu jsme absolvovali základní výcvik i výběrové řízení k výsadkářům do Chrudimi a vlastně i v misi jsme bydleli

naproti sobě, takže od té doby jsme spolu byli prakticky každý den.

Co tě vedlo k potřebě změny?

Byl jsem trenér, učil jsem na škole, ale trenér jsem byl třeba v pěti šesti různých fitness centrech a celou dobu jsem si vlastně všechno řídil sám. Svým způsobem to bylo super, protože od rána do večera jsem sportoval. K tomu jsem ale ještě učil na škole a po nějaké době mě to začalo vysilovat. Uvědomil jsem si, že nemám prakticky žádné volno a už ani z toho sportu nemám takovou radost.

Co jsi dělal v dětství za sporty, které tě nejvíc bavily?

Pravidelně jsem chodil do Sokola. Asi každý sport, který existuje, jsem nějakým způsobem zkoušel. Byl to hokej, volejbal, basketbal, fotbal jsem hrál delší dobu i na skoro profesionální úrovni. Druhý takový dominantní sport byl florbal, ale myslím, že můj pohybový základ byl díky Sokolu prakticky v každém sportu. Ta všestrannost mi hodně pomohla zvládat školu lépe než spolužáci, kteří třeba dělali jeden sport vrcholově, ale byli skvělí jen v jedné oblasti, kdežto na tuhle školu člověk potřebuje být zdatný ve všech oblastech.

Lákal tě někdy IRONMAN?

IRONMAN mě láká. Letos jsem absolvoval Czechmana. Dřív mě to nelákalo, ale teď jsem nějak začínal v sobě cítit, že bych si to měl zkusit. Že když se všude chlubím, že jsem všestranný sportovec, tak bych ho měl absolvovat. Tak jsem začal dvouměsíční přípravu a když jsem splnil, co jsem si vytyčil, tak jsem si řekl, že někdy v budoucnu bych měl asi absolvovat i Ironmana.

Jak do toho všeho zapadá Mensa? A co tě vedlo k tomu, že jsi šel na IQ test?

Určitě mě k tomu nikdy nikdo nevedl, ale ve školách mi vždycky tyhle typy testů vycházely dobře. IQ testy jsou i součástí přijímacích testů do armády. V Chrudimi, což je výběrový útvar, je to ještě trochu složitější než dostat se „jenom do armády“. Tak jsem usoudil, že by bylo fajn si udělat i oficiální test od Mensy, abych věděl, jak na tom jsem. Vždycky jsem si říkal, jestli jsem divný, anebo jestli jsem chytrý. A Mensa mi řekla, že možná jsem divný, ale i z hlediska IQ to nebude špatné... [smích]

Co tě přesvědčilo, aby ses stal členem Mensy? Nebo tě nic přesvědčovat nemuselo?

Nic mě přesvědčovat nemuselo. Já spoustu věcí činím z toho, že ke mně najednou začnou přicházet. Stalo se mi třeba, že během dvou tří měsíců mi nezávazně na sobě pět lidí, kteří se neznají, začalo říkat, ať zkusím testy do Mensy. Takhle to vlastně ke mně samo přišlo.

Jak to v reálu vypadá s volným časem v armádě? Někdo může mít pocit, že armáda mu nalinkuje sto procent toho, co dělá, ale na mě to působí, jako by se ti tím otevřely dveře k těm dalším aktivitám, protože jich neděláš zrovna málo. Kde na ně bereš prostor?

Rozhodně to není tak jednoduché, jak to vypadá. Jeden z milníků pro mne byl moment, kdy jsem začínal cítit, že v armádě hloupnu. Třeba jsem si chtěl s někým začít povídat a kolikrát jsem nevěděl, jak dokončit větu. Zejména ze začátku, když jsem nastoupil, protože tehdy stačilo prostě jenom potvrdovat rozkazy. Voják prostě dostane úkol a ten má splnit. Nemusí přemýšlet nad tím, proč ho má splnit. Najednou jsem začínal mít pocit, že skoro až koktám, když jsem chtěl něco někomu říct. Tak jsem se začal mnohem víc věnovat četbě a vrátil se ke studiu, protože jsem ještě ani neměl dodělaný magisterský titul. Pak přišla příprava do Afghánistánu a já si řekl, že pokud se vrátím živý, tak kompletně změním svůj život a první, co udělám, bude, že magisterské studium dokončím.

Naštěstí jsem se vrátil, pustil se do příprav na státnice a zjistil jsem, že mě zase hrozně baví se učit. Tak jsem začal studovat další školu a věnovat se té spoustě projektů. Ale je to vykoupené tím, že nemám prakticky žádný volný čas. Neustále musím něco

organizovat. Jsem například také předseda footbagové asociace, teď budeme chtít pořádat mistrovství světa v České republice za dva roky. Takže stále něco dělám, ale vzniklo to vlastně až poté, co jsem se vrátil z Afghánistánu.

Jaké jsi zažíval pocity ohledně odjezdu na misi?

Říká se, že voják s misí nepočítá, dokud tam reálně už není. My jsme to měli nastavené tak, že dokud jsme neseděli v letadle, tak jsme počítali s tím, že se něco může změnit.

Když už se to blížilo, byl týden do odjezdu, tak trochu zařadovala moje prokrastinace, protože jsem nebyl schopný sepsat závěť a tak. Proto mě napadlo natočit aspoň nějaká rozlučková videa.

Emočně to bylo zvláštní období, kdy jsem se současně těšil, ale samozřejmě jsem se i trochu bál, byl jsem plný očekávání a nevěděl jsem, jak se s někým rozloučit, protože jsem to stále bral tak, že se nemůže nic stát, ale musel jsem brát v potaz i to, že už několik kolegů tam zahynulo, některé jsem i znal.

Měl jsem určitě zdravý respekt před tím, co mě čeká. Moje kniha začíná předmluvou, která je vlastně přepisem videa, kde jsem se loučil se životem, které jsem natočil pro případ, že bych tam zemřel. Tohle video by pak dostala moje rodina a moji nejbližší. Při tom videu jsem i uronil slzu, bylo těžké představit si, že jsem zemřel.

Zmínil jsi, že studuješ tři školy najednou. Jaké jsou ty dvě další?

Jedna je to rigorózní řízení na Karlově univerzitě. To je zaměřené na filozofii. A pak elektromechanik v Chrudimi. V podstatě z každého šuplíku něco. Vlastně jednu střední školu, jednu vyšší odbornou a jednu vysokou. Snažím se být takový multitalentový.

Myslíš, že v dnešní době může ještě něco jako polyglot existovat, že na to lidská kapacita vůbec stačí?

Já se snažím dokázat, že to možné je, ale občas mám sám pocit, že ne. [smích]

Co všechno děláš za projekty a čeho se jimi snažíš dosáhnout? Kdyby tvůj život skončil, co bys zrovna teď považoval za svůj největší úspěch, kterým jsi naplnil jeho smysl?

Za svůj smysl života považuji to, že pohled zvenčí na můj život může inspirovat jiné lidi. Aby dejme tomu pracovali na svém osobním rozvoji, ať už z hlediska pohybové aktivity, ale i na úrovni spirituální nebo intelektuální. Za důkaz toho, že to dělám správně, a důvod, proč tomu věřím a stále v tom pokračuji, je to, kolikrát už se mi stalo, že mi někdo řekl, že kvůli mně změnil svůj život, že začal třeba studovat. Je vždycky moc hezké, když dostanu zpětnou vazbu, že jenom to, že já dělám, co mě baví, může ovlivnit někoho dalšího.

Těší mě pomáhat. Například zisk z té knížky, kterou jsem napsal, jde celý do fondu solidarity. Právě aby to někomu pomohlo. Podcasty nedělám proto, abych se proslavil, ale věnuji se tam filozofickým tématům. Třeba otázkou, co je to život, jaký je smysl bytí a tak. Ale nesnažím se říct, jak to je správně, spíš jen ukázat jiný úhel pohledu. Často zkouším do těch filozofických otázek zapojovat i další, aby mi napsali svůj názor, nad kterým zase svým způsobem filozofuji. Mě pak potěší, když někdo začne víc přemýšlet nad svým životem.

Když se učíš, tak ti to energii bere, přidává, nebo je to vyrovnané?

Ze začátku mi to určitě energii bere, ale na konci, když se to naučím a vidím, že zase znám něco nového, tak mi to zase energii dává.

Takže je to podcast, kniha, co dál?

Pak je to ten předseda footbagové asociace. To je sport, který se snažíme v Česku už nějakou dobu udržet. Má dvě odvětví – freestyle a footbag net. Freestyle se hraje s hacky sakem, kdy si lidi kopou a dělají různé triky. Česká republika je v tom velmi úspěšná. Máme i mistry světa. Footbag net se hraje přes badmintonovou síť jako nohejbal s tím, že míček nesmí spadnout na zem.

Věnoval jsem se také chvilku skautskému oddílu Arditi, z toho jsem ale musel odejít, protože časově jsem to už nevládal. Vedou ho vojáci z Chrudimi zase ve svém volnu, snaží se v podstatě děti vzít ven a učit je, jak se to dělalo dřív. Aby nekoukaly do mobilů a nehrály počítačové hry, tak je prostě odtáhnou někam do lesa, učí je rozdělovat ohně a tak.

► A pak ten snowboarding. Když je sezóna, tak mi to bere prakticky každý víkend. Už když vezmu jenom tu samotnou přípravu, jako třeba teď mezinárodní školení ve Varšavě. I když jsou to zdánlivě jen dva týdny, tak se na to musím připravit, protože ty triky se stále posouvají dál. Psal jsem na to diplomovou práci Vývoj olympijských výkonů ve snowboardingu na U rampě.

Kde se v tom vzala filozofie?

Mě dřív filozofie nebavila. Když jsme ji měli na škole, tak to vždycky přednášel nějaký starší pán, který mluvil monotónně. Při těch hodinách jsem často usínal. Pak jsem se k ní ale dostal sám na základě nějakých svých vnitřních pochodů. Začal jsem si o filozofii číst, koupil jsem si různé filozofické publikace a najednou jsem zjistil, že je velice krásná.

Je škoda, že je často předkládána studentům ve velké odbornosti, že tam používají často cizí výrazy a studenti těm pojmům nerozumí. Podstata filozofie je bádání, ale žák k tomu často ani nedojde, protože ho to přestane bavit, než tomu začne rozumět. Na školách je spíš historie filozofie, jenom se učíme, jak to bylo. Ale neučí ty žáky skutečně filozofovat.

Občas i v armádě nad vším přemýšlím. Snažím se věci vymyslet tak, aby se třeba dělaly smysluplněji, protože často se něco dělá jen proto, že se to tak dělalo vždycky.

Jaká je šance protlačit nějakou změnu, když vymyslíš lepší způsob?

Krásně to popisuje knížka Sám nejsi nic od Aleše Opaty. On tam vypráví, že když nastupoval do funkce náčelníka generálního štábu, tak měl několik projektů, které chtěl uskutečnit, aby se armáda někam posunula. Ale postupem času byl rád, když protlačil jeden nebo dva. Stejně je to i u mě.

Co máš právě rozečteného?

Teď zrovna tři knihy, ale asi nejvíc se věnuji Hejnu bez ptáků, což je filozofický román od Filipa Douška. Myslím, že vyšel v roce 2013. Je docela náročný na čtení. Další je od Aleny Morštajnové Les v domě. A potom tam mám ještě na samotné epizody podcastu Aristotela.

Čteš i beletrii?

Samozřejmě, že čtu i beletrii. Mám ohromně rád historický román. Nikdy mě historie nebavila, ale třeba zrovna sága Rytíři z Vřesova od Františka Niedla je má velmi oblíbená. Mám rád i fantasy. Například Jméno větru od Patricka Rothfusse. Ale nemám jakoby vyhraněný žánr, že bych četl jenom úzkou oblast. Snažím se číst všechno možné.

Co se týče podcastů, chceš prozradit, na co se můžeme těšit v další sérii?

V první sérii byla asi nejúspěšnější epizoda Pobyť ve tmě, kde jsem dělal rozhovor s Jirkou Benešem, který ho taky absolvoval. Druhá série bude víceméně zaměřená na to, co bylo, co proběhlo. V létě jsem byl na pěší

pouti do Santiaga de Compostela. Potom byly olympijské hry, takže i tomu se tam budu věnovat, jak Pierru de Coubertinovi, tak samotné olympijské myšlence. Mám zase připravené rozhovory, jeden bude s Patrikem Černým, což je mistr světa v tom freestyle footbagu. No a samozřejmě potom základní filozofické úvahy a otázky jako smysl našeho bytí, a podobně.

K čemu bys chtěl inspirovat mensany? Co by mohli dělat, aby jejich život měl nějaký větší smysl?

Asi by to znovu navazovalo na to, jak já se snažím žít tak, abych někoho inspiroval, tak aby i oni inspirovali někoho dalšího. Když se někde zmíním o různých setkáních Mensy, nebo že jsem byl ve Švýcarsku, kde jsme navštívili CERN, tak si širší veřejnost často představí mensany jako takové podiviny, kteří nemají smysl pro humor. A to je velká škoda. Vždycky, když jsem se s někým z Mensy potkal, to byli zábavní lidé.

Jakých dalších akcí Mensy kromě výletu ses zúčastnil? Co by stálo za to víc zpropagovat?

Líbí se mi už jenom třeba tenhle náš rozhovor, i samotný časopis, jak je koncipovaný.

Často se upozorňuje na zajímavé osobnosti a zajímavé lidi. Líbí se mi i soudržnost mensanů, že se pravidelně schází. Často je ku prospěchu, když tam člověk přitáhne i někoho dalšího, kdo není členem Mensy. Podle mne je skvělé, že to není nějaká uzavřená elita. Trochu mi osobně chybí nějaká aktivita, která by se zaměřovala čistě jenom na sport, těch tam tolik není.

Zvažoval jsi, že bys to sám vykopnul a něco zorganizoval?

Už jsem to měl několikrát i rozklikané, že udělám nějakou aktivitu, ale jak mám hodně projektů, je náročné to skloubit všechno dohromady. Je těžké naplánovat něco na měsíc dopředu, protože se může objevit nějaká vojenská akce, kam budu muset. Sám nemám rád, když někdo něco naplánuje nebo slíbí a pak to ruší na poslední chvíli. Ale věřím, že nějakou sportovní akci dříve nebo později uspořádám.

Co bys chtěl mensanům vzkázat na závěr?

Ať přemýšlí nad tím, co je skutečně dělá šťastnými. Jaký je smysl našeho života. Protože i jen přemýšlet nad takovými otázkami může náš život zkvalitnit.

Cyklisté a dopravní předpisy:

Mýty a chyby, které stojí čas, peníze, zdraví i životy

Článek v elektronické podobě

[mensa.click/1g4](#)

[mensa.click/1g4](#)

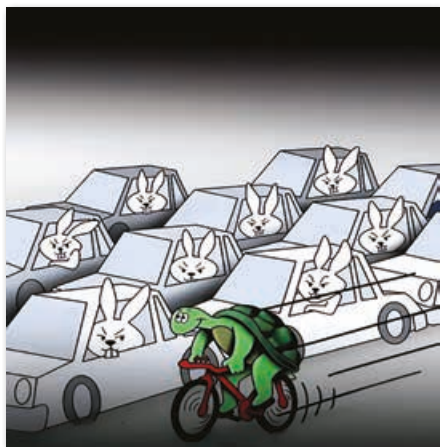
Pojďme si v tomto článku shrnout odlišnosti i shodnosti dopravních předpisů (především zákon č. 361/2000 Sb.) a značení (vyhláška č. 294/2015 Sb.) pro cyklisty – jak ty, které mají vliv především na ně, tak ty, které musí znát i všichni kolem. Mnozí čistě motorizovaní řidiči pravidla pro cyklisty bohužel neznají a to často způsobuje mnoho nedorozumění, nenávisti i zbytečných nehod a plnění z povinného ručení. A pokud je cyklista zraněn, začínají problémy s policií. Lze se tomu vyhnout. Tím, že kromě „svých“ pravidel budete znát pravidla účastníků kolem vás, především cyklistů, a možná se dokážete vcítit i do porušování některých předpisů, podobně jako se dokážete vcítit do porušování předpisů motoristy.

Kdo je to vlastně cyklista? Stručně osoba jedoucí na bicyklu nebo koloběžce. Přesněji? O tom je celý tento článek: [mensa.click/1ib](#).

V čem všem mají cyklisté něco jinak?

Paradoxně začnu tím, v čem je kolo stejné, i když dost motoristů si myslí opak:

- Ano, cyklisté mohou legálně jezdit po silnicích (vyjma silnic explicitně značkou zakázaných, počítaje v to i dálnice a silnice pro motorová vozidla).
- Cyklista jedoucí po vyhrazeném pruhu má přednost při vyjíždění z vyhrazeného pruhu stejně jako jiné vozidlo vyjíždějící z vyhrazeného pruhu (např. protože nějaký motorista porušil předpis a zastavil v něm nebo dokonce stojí) – [mensa.click/1ic](#) – § 14 (2) zákona č. 361/2000 Sb.
- Odpovědnost za škodu mají cyklisté stejně jako jiný viník. A bohužel stát umí jen přikázat, zakázat, málokdy umožňuje možnost volby. Cyklisté se mohou pojišťit dobrovolně pojištěním občanské odpovědnosti, ale bohužel vysoké limity povinného ručení jsou pro ně nedostupné ([mensa.click/1id](#)).

- Cyklista má jako jiný účastník ukazovat, nicméně nemusí ukazovat během odbočování, protože ukazuje paží – § 30 (4). Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před započítáním jízdního úkonu.
- Cyklista má vozidlo, které sice nemá špatné zrychlení z nuly, ale po dosažení cca 25 km/h už nic moc zrychlení nemá, má dlouhou brzdovou dráhu, zvláště plně naložené, může ho rozhodit vítr, kanály, nerovnosti. Že vás to nezajímá? Mělo by, každý řidič je povinen dle § 5 (1) „c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete“. Stejně jako většina rozumných řidičů přizpůsobuje svou jízdu, když je vedle nich těžký kamion nebo tramvaj, přizpůsobuje svou jízdu, i když jsou kolem něj zvířata, cyklisté, chodci...

Cyklisté ale mají i spoustu speciálních pravidel, výjimek a možností, a to jak cyklisté, tak i koloběžkáři:

- Ano, děti mohou jet legálně po silnici, do 10 let jen s osobou starší, nad 10 let samy. Ano, děti do 10 let mohou samy jet po „chodníku“ i v zónách, stezkách – § 58 (2). Pozor, výklady se liší v tom, jestli na každém chodníku, nebo jen tam, kde jsou cyklisté explicitně povoleni. Nicméně zde bych se držel obecné právní „zásady“: když jsou možné dva výklady, použijte se ten méně restriktivní.
- Ano, cyklisté mohou legálně podjíždět kolony zprava: [mensa.click/1ie](#) – § 57 (4). Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti. To neplatí, odbočuje-li vozidlo vpravo a dává-li znamení o změně směru jízdy.
- Ne, cyklista není povinen použít krajnici, ale může – § 57(2). Na pozemní komunikaci se na jízdním kole jezdí při pravém okraji

vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici.

- Cyklista nemusí svítit přes den a na dobře osvětlených vozovkách stačí blikat (doporučuji blikat po ránu i kvečeru, raději dřív než později, cyklisté jako jednostopé vozidlo jsou vždy hůře vidět než dvoustopé, navíc kvůli kontraproduktivnímu dennímu svícení mnoho řidičů nevnímá v temnějších místech, třeba lesích, nic než jen světla) – § 58 (5).
- Cyklista mladší 18 let musí mít helmu (doporučuji ji ale nosit prakticky vždy všem) – § 58 (1).
- Ne, cyklista není povinen použít stezku: [mensa.click/1if](#).
- Pro cyklisty máme na křižovatkách „box“ (V19), motoristé by za něj měli být rádi, existuje plno moderních křižovatek, které jsou projektovány jako nefunkční, detekují provoz smyčkami ve vozovce, jenže ty často nespustí nejen cyklista.
- Cyklisté stejně jako jiná skupina řidičů nejsou jednolitá skupina. Je obří rozdíl mezi cyklistou-dítětem, rodičem se samostatně jedoucím dítětem, sportovcem, dojíždějícím zaměstnancem, těžce naloženým cyklistou na dovolené, těžce naloženým cyklistou jedoucím z nákupu nebo cyklistou s kolosedačkou nebo tažným zařízením Follow Me. A samozřejmě tomu odpovídá i jejich chování a to, že v průběhu života mezi těmito rolami přecházejí. Cyklisté jsou vlastně výrazně různorodější skupina než motoristé, a to nejen proto, že v městském provozu jezdí všichni motoristé přibližně stejně rychle, jak jim umožňují křižovatky a vozidla kolem nich.

Následující speciality dávám zvlášť, protože v zahraničí jsou jinak. To neznamená, že jiná pravidla nemohou být v zahraničí jinak, nicméně o těchto odlišnostech vím. Proč si na ně dávat pozor? Protože mnoho řidičů jezdí za hranice a mohou se pak divit, jak je možné, že tolik cyklistů „porušuje“ předpis. A současně bychom měli být nechystaní na cyklisty ze zahraničí, kteří si nevíštinou, že u nás platí pravidla jiná. Ano, vina by byla na jejich straně, ale lepší je podle mě předvídat a s nikým se nesrazit než papírovat.

- Jízda za sebou: v ČR zásadně za sebou – § 57 (3). Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou. V zahraničí mohou vedle sebe, např. na Slovensku 6 a více cyklistů může jet vedle sebe: [mensa.click/1ig](#). Nicméně i v ČR nesmíme zapomínat, že cyklisté mohou předjíždět včetně předjíždění jiných cyklistů nebo mohou odbočovat.
- Přejezd pro cyklisty: v ČR má cyklista přednost jen na světelné křižovatce

– § 70 (2) c) – v zahraničí cyklista může mít přednost na cyklopřejezdech ve více případech.

Z níže uvedených pravidel i dalších ustanovení zákona plynou nároky nebo úlevy i na ostatní účastníky provozu:

- Při předjíždění cyklisty se musí blikat, i když se nevybočujete ze směru jízdy vozidla, typicky když cyklista jede po krajnici – § 17 (2).
- Cyklistu lze předjet na plné čáře (ale ne dvojitě plné), viz popis značky V1a Podélná čára souvislá ve vyhlášce.
- Cyklistu lze předjet před a v křižovatce (samozřejmě při dodržení dalších obecných i speciálních zásad) – § 17 (5) f) 2 – [mensa.click/1ih](#).
- Málokdo ví, že máme více druhů cyklopruhů, pak máme piktogramy, kombinované vyhrazené pruhy, vysvětlit rozdílů nechám toto video: [mensa.click/1ii](#).
- Pruhy mohou být pro cyklisty speciálně značeny, nejen tím, že jsou pro cyklisty (spolu)vyhrazeny, ale např. odbočovací pruh doprava může být pro cyklisty i pruhem rovně, viz příklad na předchozím videu.
- Mnohé „jednosměrky“ jsou postupně zobousměrněny právě jen pro kola. Má to značné důsledky pro všechna vozidla po takové jednosměrce jedoucí, ale také na přednosti na křížení pozemních komunikací u nich.
- Je třeba explicitně dodržet rozestup – § 17 (6). Při předjíždění cyklisty je řidič motorového vozidla povinen dodržet bezpečný boční odstup. Bezpečným bočním odstupem při předjíždění cyklisty se rozumí vzdálenost mezi nejbližšími okraji motorového vozidla, přípojného vozidla nebo nákladu a jízdního kola, přívěsného vozíku nebo cyklisty nejméně 1,5 m. V místě s nejvyšší dovolenou rychlostí nepřevyšující 30 km/h je vzdálenost bezpečného bočního odstupem při předjíždění cyklisty podle věty druhé nejméně 1 m.

Boční rozestupy. Panuje mýtus, že do schválení bočního rozestupu od cyklistů – § 17 (6) – nebyl boční rozestup řešen. Ano, v zákoně 361/2000 Sb. nebyl nijak stanoven. Nicméně když se něco stalo, řešil se u soudů ([mensa.click/1ij](#)) a za minimální boční rozestup se považuje hodnota v závislosti na rychlosti míjení, a to 50 cm + rychlost míjení v km/h, která se „přičetla“ v cm. Tedy např. pro rychlost 50 km/h byl minimální boční rozestup jeden metr. Pro rychlost 90 km/h byl minimální boční rozestup 1,4 m. Ale pozor: „Ovšem při předjíždění nestabilních vozidel jako je motocykl, je nutné tuto boční vzdálenost náležitě zvětšit.“ Na silnici, dokud se nic nestane, se moc boční rozestup neřeší, krokem se míjejí auta i s centimetrovým rozestupem.

V každém případě je boční rozestupy vhodné dodržovat při předjíždění kohokoliv, abyste předjížděnému nechali manévrovací prostor

pro vyhýbání se menším překážkám (které jsou často viditelné na poslední chvíli a obvykle už není možné zastavit, jako např. ojedinelá díra či kanál ve vozovce, hřeby, střepy apod.). Nebo kdy jste ve slepém úhlu předjížděného. Nebo kdy se bohužel někteří řidiči oženou po hmyzu v kabině, nechají se rozptýlit rádiem, navigací, telefonem, byť s handsfree. Zvláště jsou boční rozestupy nutné při předjíždění potahových vozidel, chodce se psem, stád zvířat, autoškoly, cyklistů a jiných lehkých, vratkých, lehavých „vozidel“, jak nám ostatně nepřímo ukládá § 5 (1) d) „dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu.“ Nebo viz předchozí odkaz na soudní rozsudek v případě motocyklisty.

Boční rozestupy také snižují riziko střetu, když zrovna v té chvíli jednomu z vás něco z vozidla upadne, poškodí se, když vjedete do kolejí, náledí, bláta, bočního větru, nastane oslnění, přebíhá zvíře...

Za všechno můžou cyklisti

Cyklisti jsou asi nejčastěji zmiňováni jako ti, kdo porušují předpisy. Je to oprávněné, nebo ne?

Zaprvé – jako u všech jiných účastníků provozu si víc všimnete těch, kdo předpisy porušují. Jsme tak nastaveni od přírody – těch, kdo jedou podle pravidel, si nevšimáme, i když jich je většina (a to u všech kategorií účastníků). Navíc vůbec nevidíme ty, kdo jedou v lese nebo po cyklostezce.

Zadruhé – cyklisté jsou zkrátka více vidět, protože jezdí pomaleji. Vozidla, jako je traktor nebo cyklista, kvůli kterému jste museli zpomalit, si všimnete více než motorky nebo jiného motorového vozidla, které jede podobnou rychlostí jako vy.

A zatřetí – cyklisté nejvíce jezdí po městě, kde všichni jezdí pomaleji, a mají tedy víc času (a dokonce i povinnost) všimnout si nejen silnice, ale i jejího okolí. Spoustu času na dívání se kolem pak řidičům ve městech dopřávají i kolony. Není potom divu, že cyklisté, kteří kolony legálně, či nelegálně překonávají, řidiče štvou – a silné emoce způsobují silnější zapamatování.

Jak si vychováváme porušování předpisů nejen u cyklistů

Marná sláva, jedna věc jsou zákony, druhá věc je praxe. Lidé jsou opice, přizpůsobují se chování ostatních. Jak v tom dobrém, tak v tom špatném. Pokud často vidíte porušování nějakého pravidla (např. při parkování ve městě), raději si ověřte, že stále platí to, čím se tito řidiči patrně řídí. To byl důvod, proč, jsem kdysi založil facebookovou skupinu Dopravní předpisy – osvěta, protože jsem si po mnoha letech řízení nebyl jistý, co se

změnilo, a co ne. Ne, stále se nesmí ani zastavit pět metrů od (začátku ohybu) křižovatky. Ne, už na kruhovém objezdu nemáte přednost, přednost máte tehdy a jen tehdy, když je přednost dána jinými značkami. Na silnici pro motorová vozidla už není rychlost 130 km/h, ale 110 km/h. Předpisy se mění, a ne vše je medializováno.

Není těžké vidět postupný vznik problému, který nakonec přijedou řešit policajti. Začíná to nevinně, jedno auto vědomě zastaví na zákazu zastavení, spolujezdec rychle vyběhne do domu, za chvíli se vrátí a auto odjede. Řidič je mezitím kdykoliv připraven v případě potřeby s autem odjet. Pokud je velký provoz, např. v nemocnici, není moc kde parkovat, během té chvíle za ním zastaví druhý auto, třeba taky jen na vyložení, naložení lidí, nákladu. Nebo si už nevšimne značky zákazu zastavení a zaparkuje za ním/nimi, protože kdyby tam byl zákaz zastavení, přeče by tam nebylo to první auto, že? První řidič už je dávno pryč, druhý už si odběhl do nemocnice a čtvrtý až desátý řidič postupně zaplní celou stranu silnice. Občas je vývoj komplikovanější, ale obvykle to začíná prvním řidičem, který třeba i v krajní nouzi zastaví jen na chvíli.

Podobně i jinde – například jeden řidič si nevšimne zákazu odbočení, nejčastěji doleva, za chvíli už stojí za ním druhý. Podobně i u cyklistů. Děti mohou jet po chodníku, rodiče i jiní cyklisté po něm často jedou opatrně. Jenže nakonec jede po chodníku více cyklistů a mnozí ne opatrně, ale jako by jim chodník patřil.

Špatné, neplatné nebo nelogické dopravní značení

A pak jsou tu přídavné způsoby, jak vychováváme porušování předpisů nejen u cyklistů. Pár příkladů z praxe:

Samozřejmě se neobjevují špatné značky výhradně pro cyklisty – ovšem u špatných značek pro motoristy dojde k nápravě obvykle přeci jen o něco rychleji.

Pak tu máme mnoho příkladů, kdy značení není špatné, „jen“ nedává smysl ho dodržet, např. cyklotrasa vedoucí na stezku pro chodce.

Nebo chyba spojená s tím, že ČR je značně

přeznačkována a jeden zákaz bývá často opakován několika značkami (jednosměrná ulice a k tomu značky příkazaný směr jízdy na okolních silnicích). Často se tak stane, že když se např. ona jednosměrná ulice zobousměrní pro cyklisty, neudělá se to na všech značkách, nebo se zpožděním. Natož když se někde něco rozkope – málo kdy se myslí na cyklisty a značení (rozumných) objížděných cyklistických tras, což následně zvyšuje riziko, že cyklisté nechaní na holičkách někde něco poruší.

Dvě značky na stejném sloupku navzájem si odporují (Slovensko, Dunaj u Bratislavy)

„Cyklostezky“

A pak tu máme ty cyklostezky postavené za peníze nás všech, často všech v EU. Červený hadr pro mnoho motoristů. Bohužel v realitě se mnohé dotace na cyklostezky využily na opravu chodníků. Tomu odpovídá skutečná použitelnost i využívání cyklisty. Sesednou na každé křižovatce z kola? Vysedli byste z auta a tlačili ho přes každou křižovatku? Tak toto chceme po cyklistech.

Samozřejmě něco jiného je brzdit, sesednout a rozjet se pro cyklistu kochajícího se, jedoucího na lehko. Něco naprosto jiného je sesednout pro cyklistu s kolosedačkou nebo plně naloženého. Dospělý cyklista i s kolem může mít 60 kg, ale také 160 kg (dospělá robustní kolo, cyklista, kolosedačka s menším dítětem, follow me s dětským kolem až 20“ a starším dítětem, brašny na předním kole nebo cyklista, kolo a vozík s nákladem). Takže cyklisté přejíždějí přechody mezi cyklostezkami (bez opatrnosti nebezpečné). Jiní zase raději jedou po sousední silnici, kde mají přednost stejně jako motoristé (legální, ale motoristé prskají, vždyť vedle je „cyklostezka“ – cyklochodník). Více viz video Proč cyklisté jezdí po silnici, když je vedle cyklostezka: mensa.click/1iy.

V některých obcích je situace ještě horší – dotace asi měla přísnější pravidla – a kus obslužné silnice je značen jako cyklostezka, tedy s implicitním zákazem motorových vozidel i chodců, např. ve Velkých Pavlovicích u vlakové zastávky. Značka je obecně porušovaná a tentokrát jsou motoristé i chodci učeni, že na cyklostezku mohou vjet/vejít. Chodci mají úsek vedenou i turistickou značku.

Křižovatky

Čím dál více světelných křižovatek je řízených detektory provozu, ty bohužel často některé účastníky provozu nedetekují. Z nich nejčastěji jsou to právě cyklisté. Nejen proto jsou na křižovatkách boxíky pro cyklisty, díky nimž je motorista nad smyčkou a cyklista má prostor dostat se před něj. Jinak tam oba mohou na dost dlouho ztvrdnout, zvláště když semafor nemá minimální pouštění z daného směru. Tyhle v realitě nefunkční semafony také paradoxně zvyšují nevráživost vůči cyklistům – ať už tam kvůli cyklistovi ztvrdnete, nebo proto, že cyklista už danou křižovatku zná a rozhodne se nefunkční semafor ignorovat.

Omlouvá to cyklisty? „Omlouvá“ je to asi tak, jako když motorista obhájí parkování na zakázaném místě tím, že neměl kde jinde zaparkovat, nebo dodávka/taxi obhájí porušení zákazu zastavení tím, že jen nakládá/vykládá zboží/lidi.

Sporné případy

Cyklisté se výrazně častěji než motoristé potkávají se spornými případy. A samozřejmě i to je jim přičteno jako porušování předpisů. Osobně ke sporným případům přistupuji pragmaticky, mám sice většinou svůj názor na to, co je správně, ale jsem připraven a opatrný i na ty, kteří mají opačný názor.

Cyklista nemusí za všech okolností jet na kraji vozovky (a kraj vozovky není krajnice). Cyklista, stejně jako jiný účastník provozu dle § 4 „je povinen své chování přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu“ a dále jako každý řidič dle § 5 (1) c) „přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,“ což mimo jiné znamená vyhýbat se kanálům, dírák, písku a jiným problematickým místům. To je jen ve zdánlivém rozporu s § 57 (2) „Na pozemní komunikaci se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdám kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.“ Kdy všude cyklisté nejedou vpravo na kraji vozovky:

- Jízdou třeba půl metru od okraje vozovky cyklisté usnadňují vozidlům za sebou rozhodování, jestli se tam vejdou s protijedoucím vozidlem a bezpečným rozestupem, když se nevejdou, prostě musí brzdit podobně jako za traktorem a počkat, až bude volno v protisměru. Jinak cyklista riskuje, že auto za ním ho prostě předjede – ať už s rozestupem, když je volno v protisměru, nebo bez rozestupu, když v protisměru volno není.
- Ministerstvo dopravy (BESIP) doporučuje cyklistům jedoucím po kruhovém objezdu jet prostředkem: mensa.click/1ik.
- Nebo prostě cyklisté předvídají tzv. dooring (otevření dveří auta, aniž se otvírající podívá – § 26 (1): „Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.“)
- Nebo jedou tak, aby nejezili přes pro ně nebezpečné kanály.
- Natož když se cyklista v souladu se zákonem při odbočování vlevo zařadí vlevo včetně situace, kdy sama hlavní silnice odbočuje vlevo (a ani se nedívám, když tak cyklista neučiní).

Mnoho motoristů si myslí, že cyklista nesmí jet po přechodu – ne, nikde v zákoně (především č. 361/2000 Sb.) takový zákaz není. Máme zde jen názor/výklad Ministerstva dopravy (mensa.click/1il). Můj výklad je ten, že cyklista není nijak omezen v tom, na kterém místě vozovku přejede. Na druhou stranu (a tam už žádné větší spory nejsou) ale nemá

při přejetí ani přednost (vyjma křižovatky, když je na hlavní, má přednost zprava apod.), na rozdíl od zahraničí nemá přednost ani na přejezdu pro cyklisty (vyjma světelně ošetřeného přejezdu).

Za mě je cyklista jedoucí opatrně přes přechod v pořádku. Ale vzhledem k názoru Ministerstva dopravy bych cyklistům poradil, aby jeli těsně vedle přechodu, klidně 1 cm od něj, na cyklisty se nevztahuje žádný zákaz přejet silnici 50 metrů od přechodu jako na chodce. A lépe si uvědomí, že tím pádem nemají přednost, naopak mají dávat přednost.

Chodník – co je chodník?

V zákoně není chodník definován. Soudy na definici rezignovaly a nechaly džungli:

„Pro určení, zda se v konkrétním případě jedná o chodník, nemůže být určující údaj o způsobu využití pozemku v katastru nemovitostí (který je nadto právně nezávazný), ani obsah pasportu místních komunikací obce, neboť v něm jsou povinně vedeny pouze jednotlivé místní komunikace, zatímco chodník může být též součástí místní či účelové komunikace nebo samostatnou účelovou komunikací. Rozhodující je tudíž pouze faktický stav na místě. Definicí pojmu „chodník“ český právní řád neobsahuje. Tuto skutečnost však nelze chápat jako deficit české právní úpravy. Je dokonce diskutabilní, zda u takovýchto pojmů je vůbec smysluplné legislativně vymezovat jejich obsah: vždy totiž hrozí na straně jedné jejich přílišná obecnost, která potřebám praxe není příliš nápomocná, anebo na straně druhé tak konkrétní vymezení, že v konečném důsledku nechtěně vyloučí i případy, které by svojí povahou pod tuto definici určitě spadat měly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 2 As 48/2008 – 58, [nssoud.cz](#)). Není myslitelné ani žádoucí, aby veškeré pojmosloví užívané právními předpisy mělo zákonnou definici. Naprosto postačí, podřadí-li se obecně používaný výraz pod obecně platnou definici, kterou danému pojmu přiznává běžná mluva.

Takže máme spoustu chodníků, po kterých jezdí i auta legálně. Máme komunikace, které jsou z jedné strany napojeny na silnici, z druhé strany z „chodníku“ (např. Brno Lesná nebo Lužánecký park v Brně: [mensa.click/1im](#)). Nicméně předpokládejme nerealisticky, že většina chodníků je jasně identifikovatelná. Proč jezdí cyklisté po (více méně jasném) chodníku?

Děti do 10 let po něm jezdí víceméně legálně. Ano, už i zde existují různé právní výklady, já se přikláním na stranu, že mohou.

Děti nad 10 let po něm jezdí a jsou prakticky beztrestné. Doprovod dětí po něm jezdí a někteří policisté je tam směřují (např. městská policie v Brně, a to i přes námítky cyklistů-rodíčů, ani telefonát policie s jejich centrálou nepomohl). Tady už se názory na legálnost liší, dle mě bohužel nemohou, na druhou stranu jsou to pokyny policie ([mensa.click/1in](#)).

Další případy jsou nelegální, ale věřím tomu, že ohleduplní cyklisté mají v většině pochopení. Nejen u cyklistů platí, že pravidla nepravdiva,

jakmile se účastník provozu bojí nebo považuje dané pravidlo za nesmyslné, tak upřednostní vlastní zdraví před dodržováním předpisu.

A jako cyklisté jezdí i bývalí řidiči motorových vozidel, kteří ztratili řidičské oprávnění. Ti dříve narození, kteří ho ztratili ze zdravotních důvodů, ti, kdo ho ztratili dočasně preventivně (bez způsobené škody, třeba že nadýchali, zdravotní důvody), a bohužel i ti, kdo ho ztratili opakovaně a po způsobených škodách. A nejen poslední skupina, ale všichni ti, kdo jezdou po chodníku, jako by tam patřili a jako by měli přednost, jsou nejvíce vidět.

To všechno dohromady způsobuje, proč jsou cyklisté tak často vnímáni jako ti, kdo porušují předpisy.

Cyklisté a přestupky

Páchají tedy cyklisté více přestupků? Nemyslím si. Motoristé často porušují předpisy a tyto přestupky jsou vidět výrazně častěji než přestupky cyklistů – problém je v tom, že jsou natolik běžné, že už je lidé ani nevnímají, nebo dokonce ani neví, že dělají něco špatně:

- Parkování nebo „jen“ stání na chodníku nebo najiných místech, kde to není dovoleno (např. nezbydou 3 metry pro každý směr jízdy, 5 metrů od ohybu křižovatky nebo 5 metrů od přechodu). A opět – svět není černobílý. Zaparkovat někde na vesnici nebo konci slepé ulice na silnici s malým provozem a nenechat 6 metrů je něco úplně jiného než zaparkovat v křižovatce, kde přechází chodci a dává se přednost zprava. (Dle § 27 odst. 1, r) řidič nesmí zastavit a stát na „silniční vegetaci“. Pojem silniční vegetace, byť v právním řádu není definován, znamená (a je tak konstantně vykládán) příslušenství dálnice, silnice či místní komunikace, tedy včetně chodníků.)
- Překročení maximální povolené rychlosti, ať už implicitní (v zákoně), nebo explicitní značkami.
- Dále předjíždění v místech, kde je to zakázané, nebo hůř, kde je to nebezpečné, zvláště motorkáři velmi často zakázané předjíždí (více než v zahraničí, protože v zahraničí je předjíždění motorkami více dovolené).
- Nejen dodávky a taxikáři, kteří mají jít příkladem, když blokují provoz, zastavují a stojí i na zákazech zastavení a ve vyhrazených pruzích pro cyklisty ([mensa.click/1io](#)). (Dle § 27 odst. 1 i) řidič nesmí zastavit a stát ve vyhrazeném jízdním pruhu a jízdním pruhu pro cyklisty.)
- Snad nejčastější prohřešek všech je nepoužívání ukazatelů směru při odbočování (většina řidičů začne blikat až s pohybem volantu, kdy je to obvykle už jen k vzteku okolí).
- Všem moc nejde přednost zprava a rozlišení křižovatky od nekřižovatky.

- Blikačky nijak nelegalizují parkování. Jakmile policie dostane podnět, koná, blikačky, neblikačky. Kde je zákaz zastavení, lze podnět řešit i zpětně na základě fotografie.

S chybami motoristů se pojí další úkaz, a to že cyklisté jsou častěji natáčeni, jak dělají něco špatného. A opět je to více faktorů. Fotografujte auta parkující na chodníku, auta stojící v zákazech – nebude to mít sledovanost, je to příliš „obvyklé“. A přestupek porušení maximální rychlosti se velmi špatně fotografuje, dokonce i natáčí, takže i tyto přestupky motoristů jsou mimo publicitu, vyjma extrémů.

Dále zde hraje roli fakt, že rozšíření kamer mezi motoristy je řádově vyšší než u cyklistů, motoristů je početně více a mají zdroj elektrické energie (cyklisté musí buď použít dynamo, nebo něco na baterky a myslet na nabíjení).

Tento článek neměl obhájit cyklisty porušující předpisy – i když já osobně jsem v klidu nad mnohými porušeními různých účastníků, nejen cyklistů, ať už vědomě nebo nevědomě. Článek měl trochu přispět k pochopení situace, kde se přestupky cyklistů berou, abychom byli ke slušným cyklistům, i když porušují předpisy např. jezdou po chodníku, více tolerantní, jako je většina tolerantní k porušování zákazu stání/zastavení s výmluvou, že není kde zaparkovat. Každý, kdo porušuje předpisy, by si měl být vědom rizik, být o to víc čitelný a pokorný. Když se něco nepovede, a něco se občas nepovede každému, poučit se, klidně se na místě omluvit, poděkovat za vstřícnost.

A pokud někdo kolem vás poruší předpis, nejdříve si ověřte, jestli opravdu předpis porušil – občas se setkávám se situacemi, kdy si obě strany myslí, že na vině je strana druhá.

Rozhodně nebudu obhajovat cyklisty jedoucí po chodníku, jako by tam měli přednost, ale na druhou stranu říkám ne kolektivní vině. Neměli bychom samozvaně trestat ani řidiče, kteří udělají chybu, ani řidiče, kteří chybu neudělali a „jenom“ patří do námi nějak definované neoblíbené řidičské kategorie.

INZERCE

KURZY KERAMIKY

JAKUB OTH
KERAMISTA.CZ

Ptáček: Tereza Kodešová

PRAHA

Recenze knih

Zeptej se vědce

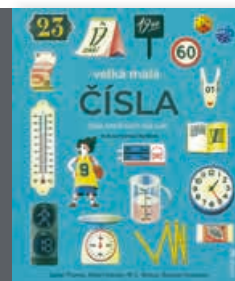
Během listování knihou Zeptej se vědce s podtitulem „Neexistují blbé otázky“ narazíte stejně jako Tereza Bohatá na 50 nejzajímavějších otázek, které se během několika let objevily v rámci projektu Zeptej se vědce. Ve své recenzi Tereza popisuje, jaká témata v knize můžete očekávat, i nakolik přístupné odpovědi vědců jsou.

mensa.click/1fp

Velká malá čísla – Čísla, která tvoří náš svět

Kateřina Vágnerová připravila recenzi knihy Velká malá čísla, která „přináší dětskému čtenáři krásně ilustrovanou formou představu čísel jako součásti jazyka, na kterém se shodl celý svět.“

mensa.click/1ff

Malá knížka o velké paměti

Kristýna Mothejízková a Lenka Dudová se ujaly recenze knihy sovětského psychologa o muži s výjimečnou pamětí. Autor v knize analyzuje, jak tato mimořádná paměť ovlivnila myšlení, představivost a chování jedince či jak se projevovala v jeho každodenním životě.

mensa.click/1h2

Vím si rady s nadáním

Knihka Vím si rady s nadáním slibuje nadaným dětem tipy pro každodenní život ve škole, rozvíjení přátelských vztahů i komunikaci s učiteli a návod, jak využívat své silné stránky a dále rozvíjet své nadání. Její autorka mluvila s tisíci nadaných dětí a zjišťovala, co to pro ně znamená být nadané, co jim pomáhá zvládat úskalí školního vyučování a co jim pomůže, aby ve škole zapadly. Přečtěte si, jak knihu hodnotí mensanka Tereza Cimburková se svým nadaným potomkem Filipem nebo Vladimír Kutálek.

mensa.click/1fw
mensa.click/1gp

Život v době robotů

Tereza Bohatá pro vás připravila recenzi knihy Život v době robotů. Ta se zaměřuje na otázky, které nás v dnešní době pájí, protože svět se rapidně mění kvůli umělé inteligenci, automatizaci a robotice – jak využít výhod těchto technologií, aniž bychom ztratili svou lidskost a kulturní identitu? Měli bychom umělé inteligenci bezmezně důvěřovat, když dosáhne určité úrovně dokonalosti, nebo si máme nadále ponechat lidské hodnoty jako klíčový kompas naší civilizace?

mensa.click/1fg

Rychleji myslet, chytře mluvit

Komunikace je pro většinu z nás běžnou součástí života – až do chvíle, kdy na nás někdo udeří nečekanou otázkou nebo musíme promluvit před větším publikem. V takových situacích se často dostáváme nervozita, pocit nejistoty a někdy i obava, že se sebe dostaneme jen koktavé „ééé...“. V knize Rychleji myslet, chytře mluvit zjistíte právě to, jak tyto situace zvládat s větší jistotou a klidem – a v recenzi z pera Terezy Bohaté se o knize dozvíte více.

mensa.click/1go

Zuzana Kořínková

Knižní kritika

Pamatujete si na povinnou četbu? V dobrém, nebo spíš s dosud planoucí záští?

Před sebou vidíte reakce skutečných čtenářů, kteří si klasická díla české literatury moc neužili. Přidejte je k příslušným názvům – ty najdete až za recenzemi, pro případ, že byste si nejprve chtěli troufnout je uhodnout rovnou.

Reakce jsou složené z reálných recenzí daných knih na databazeknih.cz. Případně obsažený název díla, jména postav nebo příliši návodné informace byly nahrazené hvězdičkami.

- 1) „Kniha na mě působila hodně ponuře a musela jsem se hodně přemáhat, abych ji dočetla. Ještě že je tak útlá. Autora jako básníka respektuji, jako prozaička nikoli. Pravda, i toto dílo se dá číst jako báseň v próze. Jenže mně nesedl napoprvé ani napodruhé. Jeho legendická tajemnost a symboličnost (např. *** z řeckého hagné = čistá), obecná platnost námětů (dětská prostota jako jediná zůstává ušetřena zkázy, do níž upadá rafinovanost průměrných), tragédie obou hrdinů ani překvapivě aktuální, resp. nadčasové momenty (zjištění politiků, chtíč mladých žen) si mě nedovedly získat. Čtení pro mě bylo o to náročnější, že jsem se nemohla ubránit srovnání s muzikálem, jehož příběh je mnohem krásnější.“
- 2) „Vyčuraný a pasivně agresivní „dobrák“ *** se na svých cestách negativním světem potkává se samými blby, nezřídka z vojenského prostředí a již opilými či se zrovna zpíjejícími pod obraz. Jako na orloji tak před čtenáři pochodují různé postavičky, které se ovšem po oběhnutí celého kola začnou opakovat: blb, hovado, ožrala, dobytek, pitomec, primitiv, představitel úřední moci (rozuměj idiot 1. řádu), blb, hovado, ožrala, dobytek... Slavnostně házím flintu do žita. Prokousala jsem se až na neuvěřitelnou 465. z celkových 610 stran a konečně uznávám, že dál nemá smysl se trápit. Úžasný pan Zdeněk Mahler řekl, že v Bibli je skoro všechno ale ve *** všechno. Já tam nenacházím skoro nic. Škoda.“
- 3) „Prosím vás...už ne. Tohle už vážně ne, a určitě ne jako povinnou četbu, pokud to nebude napsané srozumitelně. Teď po letech znovu otevírám tento „skvost“ a opět koulim očima. Je důležité, abychom všichni měli alespoň trochu v patrnosti dějiny, ale ne tak, že po každé větě musím dítěti vysvětlovat, co vlastně čte, jelikož tomu nerozumí ani zbila a opakovaně se táže „Proč, mami? Proč? Proč jsi musela ty a musíme i my?“. Proč sahat právě po tom nejtíhodnějším, nejarchaičtěji myslitelném zpracování? Můj mozek byl zneužit, požvýkán a opět vyvrácen. Pana ***, který jistě má své zásluhy, raději přenechme literárním historikům a historizujícím bohemistům.“
- 4) „Kniha poukazuje na zničující povahu peněz, manipulativnost mezi lidmi, zdánlivou nespoutanost některých postav, ale i nemožnost stát si za svým názorem nebo podřizování se. Ale neoslovila mě nejspíš tak, jak by měla. Všechny postavy mi přišly tak nějak protivné – ať rodiče hlavní hrdinky nebo *** či samotná hlavní hrdinka. Obyčejný příběh obyčejné dívky, skrývající se v neobyčejně nudném dramatu. Na konci se stane jedna zajímavá věc s ***, která už snad ani není spoilerem. Kniha ve mě nezbudila žádné emoce ani sympatie s postavami, do toho ještě to rušivé nářečí. Jedním slovem, tato kniha je prázdná. Nelíbila se mi a ani si neplánuji přečíst další knihu od autorů.“
- 5) „Já jsem na těchto pohádkách vyrůstala, a tak jsem se rozhodla je přečíst i naší dceři, která při usínání potřebuje slyšet něčí hlas, a někdy jsem byla ráda, že tomu vlastně nerozumí. Některé pohádky mi přišly navíc, divné a některé neměly ani smysl. Vánoční příběh je katastrofa o ničem, až na konci děti čeká ponaučení, že nemají být na zvířátka ošklivé. Z dětství si pamatuji, že mě tenhle příběh už v té době nebavil. Strašlivý jazyk, tuny stylistických chyb. Ty chyby jsou záměrné, prý aby se kniha přiblížila dětem, jenže literatura má pozdvihovat, nikoli se podbízet. Na 100 honů z toho čiší, že to nepsal Karel. Josef měl zůstat u štetce.“
- 6) „Nějak jsem si neuvědomila, že je to od *** a pustila se do toho. Humor extrémně ironický, pro autora typicky lineární příběh beze spádu. Ani jednu z postav se moc nedá oblíbit, spíš tahle knížka přibližuje komunistickou dobu. Postava *** mi byla již od začátku krajně nesympatická, celou knihu jsem jaksí trpěla jeho velké ego (myslím, že autor má poměrně přehnanou představu o své vlastní inteligenci). Příběh sám o sobě není špatný, humor se mi poměrně líbil, jen to není jaksí... z mého soudku. No jsem ráda, že to už mám za sebou.“

- 7) „*** nemohl být psychicky v pořádku, což se projevilo především v této knize. Buď člověku vnucuje víru, anebo tam vraždí děti a trestá ženy za jejich „hříchy“. Jo sice se mu to hezky rýmuje, má to správný rytmus a umí udělat temnou atmosféru, ale jinak mě to opravdu neuchvátilo. Proč jsou básně tak krvavé a depresivní? Co se ve spisovatelově mysli odehrávalo při jejich psaní? Co přimělo ministerstvo školství, aby tuto četbu zařadilo jako povinnou?“
- 8) „Proč je toto dílo tolik přeceňované? Možná je to tím, že *** je nejvýznamnějším představitelem českého romantismu. A víte, proč je nejvýznamnější? Jednoduše proto, že je jediný. Četla jsem to dvakrát. A i po druhém čtení jsem usoudila, že *** měl evidentně k dispozici kvalitní oblbaváky a halucinogeny. Z mého pohledu to mělo zůstat u těch pár výtisků, které si vytiskl na vlastní náklady, protože vydavatelé měli tehdy stejný názor jako já. Sice tohle dílo perfektně rozeberu i po 4 letech od maturity a opravdu dobře se na tom naučí některé básnické figury, ale jiný přínos to nemá. Toto vedlo ode mne získává jednoho bludišťáka.“
- 9) „Nezáživná kniha bez pořádné zápletky a chytlavého děje, jejíž přitažlivost se vzrůstajícím věkem čtenáře značně ochabuje. Manipulace ze strany samozvaného vedoucího *** mi přišla už dost zvláštní, všichni musí být čestní, odvážní, opálení, kdo nejde s námi, jde proti nám. Jako návod pro činnost klubů fajn, jako zajímavé čtivo pro dnešní mládež si myslím, že už sotva může sloužit.“
- 10) „Námět je otřesný, jednání postav absurdní, a i přes autorovu úpornou snahu o formu jsou to pořád rýmovačky naší kačky. Vlastní příběh je tak stupidní! Ona je kur..., on naivní zamilovaný hlupák, co jí vše odpustí a běhá za ní jak psiček. To je jak v té nejubožejší červené knihovně. Z důvodu větší pompéznosti hlavní hrdinka v závěru umírá. Důvod neveden. Asi se zalkla vlastním osudem. Ale pokud máte tento titul v kánonu k maturitě, tak nevěšte hlavu – je to krátké a o tématu nešťastné lásky vyjádřeně v úžasných verších se dá mluvit i spatra.“
- 11) „Omlouvám se, ale na můj vkus je toto absurdní drama až moc absurdní, naprosto mi uniká pointa. I když se mi to jako celek nelíbilo, bylo to zajímavě komponované. A naštěstí krátké. Být to delší, asi se z toho zvencnu. Význam tohoto díla je dle mého názoru čistě politický, bohužel ne literární. Dost mě tedy mrzí, že je na seznamu povinné četby s takovými velikány dramatu, jakými byli Shakespeare nebo Čapek.“
- 12) „Kniha, jejíž náplň zná každý, ale upřímně, nějaký větší dojem ve mně nezanechala. Vše jde až příliš snadno, celá dominance týmu. A k prvnímu problému vlastně dojde až ve chvíli, kdy někdy na konci knihy dostanou gól a *** tak má poprvé v životě příležitost předvést se, jakým dokáže být psychologem v poločasové kabině. A už odjakživa mě na tom vytáčel ten fakt, že by si někdo, kdo sám nemá, nadřabal X děček... Strašný doby nezodpovědných chalupníků.“
- 13) „Utrpení může mít mnoho podob. A *** dle mého splňuje všechny podmínky. Děsná nuda. A hlavní hrdinka je jak děcko na písku. ONA měla vše nejtěžší, ONA bude žít, tak jak bude chtít, ONA bude děti učit starým věcem, ač jsou jim k smíchu. K smíchu je i to, že ji KAŽDÝ miluje a poslechne. Běda, jak jí vlastní dcera chce přiučit chování, to je hned řečí! Ne, já v ní nevidím moudrou osobu, ale neskutečně otravnou uzurpátorku moderny a novodobých trendů. Ať má ty svy zvyky, ale ať to nikomu furt nevnučuje! Políbení každého spadlého kusu chleba nebo hrachu, zvedání každého kusu pírk...to by mě taky je*o. :-)“
- 14) „O válečnou literaturu se nezajímám, další osudy rodiny mi přišly poněkud nepravděpodobné (nákupy rybníka, králíků), většina povídek mi přišla smutná (ano, vím, že jsou realistické, ale obvykle vyhledávám veselé příběhy). Za mě ne. A těch ryb bylo nakonec už taky moc.“
- 15) „Večerníček? Prosím, ale tahle mimořádně odpudivá slátanina prošpikovaná náboženským fanatismem toho nejhnusnějšího rázu, ohořelými kořaty a dialogy, že by jeden zvracel, se u nás už číst nikdy nebude. Pan *** asi něco hulil. Jsme s naším 4letým klukem v půlce a mám chuť tuhle knihu pohodit někam ke svozu odpadu. V knize je hlavní doménou vyvolávání strachu. Klade se velký důraz na fanatickou poslušnost dětí. Musíte poslouchat Boha a rodiče, naprosto bezmyšlenkovitě a fanaticky, jinak vás dostihne trest (v knize obvykle smrt). V knize dále narazíme na témata jako jsou panenství, sexuální zhrěšení a podobně. Nechápu. Naštěstí mi má fantazie a pohotovost dovolí Pánybohy vynechávat a mrtvá kořata nechat raději na louce si hrát. Jinak bych pak v noci chodil utišovat plačící dítě z nočních můr. Knihu založíme někam hodně hluboko. Zlatej Neználek!“

- A) Audience (Václav Havel)
- B) Babička (Božena Němcová)
- C) Báječná léta pod psa (Michal Viewegh)
- D) Broučci (Jan Karafiát)
- E) Hoši od Bobří řeky (Jaroslav Foglar)
- F) Klapzubova jedenáctka (Eduard Bass)
- G) Krysař (Viktor Dyk)
- H) Kytice (Karel Jaromír Erben)
 - I) Máj (Karel Hynek Mácha)
 - J) Manon Lescaut (Vítězslav Nezval)
 - K) Maryša (Alois a Vilém Mrštíkovi)
 - L) Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války (Jaroslav Hašek)
- M) Povídaní o pejskovi a kočičce (Josef Čapek)
- N) Smrt krásných srnců (Ota Pavel)
- O) Staré pověsti české (Alois Jirásek)

Řešení na mensa.click/bystr28

B zsmhl sk

Z následujících slov a slovních spojení byly odstraněny samohlásky a přidány, ubrány nebo přemístěny mezery. Odhalte, co shluky souhlásek označují. Rozdělení do skupin přitom není náhodné – mají vždy něco společného.

První díl tohoto kvízu najdete na mensa.click/bzsmhlsk.

A) L BR CHT D RR
C LDM NT
DRD DG S
L FN SMCH
HR NM SB SCH
JCK SN PLL CK
P BL P C SS
R M BRN D TV NRJN
TZN
V NCN TV N GG H

B) NDG
LVV
TR KS V
B LNK T N
ZRV
KHK
ŠR LT V
R ML KV
BRD
M GN T

C) TD ŽMHL
KLSM
MCHP CCH
PRT HNN
SC HSV BD
NGKR WT
VR SLLS
S TN HNG
N TRDM
H GSPH

D) K LVR
SX FN
MN DL N
VLN CLL
FLT N
HR F
TM BR N
C MBL
ŠL MJ
DD GRD

E) SH RLC K HL M S
NNK RNN
RBN SNC RS
LV RTW ST
P NBV RV
D NQJT
HM LT
DV DCPP RFLD
JNRV
PT RPN

F) FRRR
LM BRG HN
J GR
PRS CH
MS RT
PGT
R LL S RC
D
CTR N
VL V

G) B ZLŠ K
FNX
HR PJ
HD R
CHM R
K NTR
K RKN
MN TKR
MN TRS
PG S

Návod: barvy, hudební nástroje, literární postavy (a současně názvy literárních děl), mytici/tvorové, slavní malíři, světové památky, znaky aut.

Řešení na mensa.click/bystr27

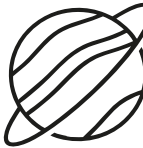
PÍSMENOVKA pro nejmladší

Písmenka se z křížovky vysypala vedle ní. Tvým úkolem je písmenka vrátit do křížovky. Obrázek vždy napoví, jakým tématem se křížovka zabývá.

A nyní zkus vytvořit vlastní písmenovku a dej ji vyluštit kamarádovi nebo nějakému dospělákoví.

A)

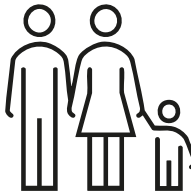
		1				
		2				
3						

V	E	U	Ě	N	Z
M	E	R	K	E	R
A	Š	R	M	S	

B)

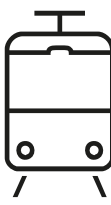
				1		
2						
3						

M	D	Á	Í	M
A	Ě	T	Á	T

C)

						1
2						
3						4

A	U	V	T	Ď	K
L	E	O	A	D	L
A	O	T			

Abaku kvíz

Vybarvi či vyškrtej všechny příklady, které najdeš a vypiš je s matematickými znaménky.

Jde o příklady aritmetické rovnosti o dvou členech a jednom výsledku. Matematická znaménka jsou pouze myšlená, příklady čteme pouze vertikálně či horizontálně, tj. zleva doprava nebo shora dolů. Výsledek je vždy na konci příkladu. Povolené matematické operace jsou: sčítání, odečítání, násobení, dělení a druhé a třetí mocniny a odmocniny přirozených čísel.

Vzor: $1+1=2 \Rightarrow 112$

Pokud najdeš během 5 minut více než 5 příkladů, možná se v tobě ukrývá zdatný abakář. To si můžeš ověřit v online hře Abaku zde: abaku.cz/abaku-play

		1	3			1	1		
		1	6			0	1		
		6	3			0	5		
		4	6			1	9		
	2	1	1	4	7	2	8	6	
7	2	6	6	6	8	8	1	4	7
6	2	4	3	2	7	2	7	0	2
4	4		6	2	1	2		2	9
2	4	6	4			8	6	4	8
	6	2	2	2	8	2	3	0	

		7	1			0	3						
		7	4	2	8	1	0	2	1				
		7			4		4	0	3				
1	3	9	4	0		4		6	6	9			
	1	3	6	7	8	0		7	5	3	5	4	0
		7	8	2	8	0	2	3					
		7	6	1	6	6	0	0					
			4	2	2	4	0						
					0		2						
		9	2	8	1	0	0	1	0				

						5		3	
3						2	7	9	
9	3					4	6	1	4
	3	5	1	3	4	8	4	2	6
	2	6	4	0	6	4	2		
	7	1	3	0	4	1			
	6	5			5	2			
	0	5			0	7			

1		2						3						
1	4	4			6	5	1	1						
	9				6		1	4						
	3			6	3	9	7	2						
	7			6	3	4	7		4	2				
	8				1	2	3	9		7				
2	6	8			6	2	8	1	6	8		9		
8		2			2	2	8	1	2	8	3	5	6	3
					3	0	1	0	3	3	0	1	3	
				0	5			2	8	1	1	3	9	
										3	3	6		
											0	7		
											9	8		
											3	0		
											3	9		

						8	2		
						6	0		
		2	7	3	2	4			3
0	0		1	8	8	1	9	9	
0			4	0					
			8	2					
			7	7	4	9			
		1	1			7			
	4	2			4	2			
9	3			8	2				

Adresář

ADMINISTRATIVA

Korespondenční adresa: Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Administrativa:

Zuzana Poláková, 770 177 926, sekretarka@mensa.cz

Administrativa testování:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Bankovní spojení: č. ú. 2801689708/2010

Webmaster: Jiří Šmach, webmaster@mensa.cz

Kancelář Praha:

ČVUT – CIIRC, Jugoslávských partyzánů 1580/3, 160 00 Praha 6, 770 177 926, Lucie Měchurová, Zuzana Poláková, Petr Štěpán

RADA MENSY ČESKO

E-mail: rada@mensa.cz

Předseda:

Martin Sedláček, martin.sedlacek@mensa.cz, 602 392 662

1. místopředsedkyně, testování IQ, NTC, nadané děti:

Lucie Měchurová, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Místopředseda, členská základna:

Petr Mazal, petr.mazal@mensa.cz, 737 329 360

Místopředseda, aktivity, zahraničí:

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Místopředsedkyně, dobrovolníci, místní skupiny:

Petra Holubová, petra.holubova@mensa.cz, 608 338 417

Místopředseda, IT a legal support:

Jiří Rak, jiri.rak@mensa.cz, 722 522 777

Člen Rady, Mensa gymnázium:

Petr Čavojský, petr.cavojsky@mensa.cz, 724 046 888

Členka Rady, SIGy – zájmové skupiny:

Petra Pavelková, petra.pavelkova@mensa.cz, 721 874 942

Členka Rady, ekonomika:

Eva Vavřinová, eva.vavrinova@mensa.cz, 734 435 541

Tajemník aktivit pro mladé:

Jan Hubert Pavelka, jan.hubert.pavelka@mensa.cz

Tajemnice pro fundraising:

Dita Sedláčková, dita.sedlackova@mensa.cz, 725 762 044

Tajemnice pro PR:

Jana Unruhová, jana.unruhova@mensa.cz, 739 682 036

DALŠÍ AKTIVNÍ ČLENOVÉ

Psycholog:

Vladimír Marček, psycholog@mensa.cz

Ombudsman:

Hana Mičicová, ombudsman@mensa.cz

Komise pro IT:

Tomáš Kubeš (předseda), Martin Sedláček, Petr Mazal, kpit@mensa.cz

SIGHT koordinátor:

Zuzana Poláková, sight@mensa.cz

Testující IQ:

kompletní seznam testujících najdete na mensa.click/testujici

REDAKCE ČASOPISU

E-mail:

redakce@mensa.cz

REDAKČNÍ RADA

E-mail: rr@mensa.cz

Jana Unruhová, Jan Pokorný

SOCIÁLNÍ SÍTĚ

Instagram: mensa.click/ig

Facebook: mensa.click/fb

X: mensa.click/twt

LinkedIn: mensa.click/li

MENSA GYMNAZIUM, O.P.S.

Korespondenční adresa:

Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy, 257 328 786, mensagymnazium.cz, info@mensagymnazium.cz

Ředitelka:

Magda Kindlová, magda.kindlova@mensagymnazium.cz

KONTROLNÍ KOMISE

E-mail:

kk@mensa.cz

Zdenka Pániková (předsedkyně), Zdeněk Falář, Lenka Mušálková

ČLENOVÉ MENSY ČESKO

Kontakty na členy Mensy Česko, kteří dali svolení ke zveřejnění údajů, najdete na webu intranet.mensa.cz v části Členové

PROJEKTY

Podrobnější informace o mensovních projektech najdete na mensa.cz/projekty.

Kluby nadaných dětí:

deti.mensa.cz, lucie.mechurova@mensa.cz, 777 141 975

Lucie Měchurová, Tomáš Blumenstein, Hana Kalusová, Hana Vantuchová, Marta Frydrychová, Lenka Šnajdrová

Logická olympiáda:

info@logickaolympiada.cz, 277 000 289, logickaolympiada.cz

Lucie Měchurová, Tomáš Blumenstein, Martin Sedláček, Petr Mazal

Systémové změny v oblasti podpory nadaných:

tomas.blumenstein@mensa.cz, 603 726 030

Tomáš Blumenstein, Lucie Měchurová, Čestmír Kalus

Konference Vzdělání pro budoucnost:

konference.mensa.cz, konference@mensa.cz, 770 177 927

Tomáš Blumenstein, Marie Marková, Helena Žitková, Hana Kalusová

Mensa Akademie:

akademie.mensa.cz, akademie@mensa.cz

Tomáš Blumenstein, Lucie Měchurová, Zuzana Kubešová, Eva Vavřinová, Dita Tarbajová

European Mensa Science Camp:

tomas.blumenstein@mensa.cz, 603 726 030

Tomáš Blumenstein, Natálie Kaňáková, David Mikula

Mensovní seminář pro nadané:

seminar@mensa.cz, 607 203 353, 770 177 927

Sebastien Zikmund, Hana Kalusová, Natálie Kaňáková, Tomáš Blumenstein

MENSA
ČESKO